

T.C
NIĞDE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI

AKSARAY İLİNDE 2006 VE 2007 YILLARINDA
UYGULANAN COMENIUS PROJELERİNİN
ÖĞRENCİ, ÖĞRETMEN, OKULLAR VE DERSLER
ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Yalçın DİLEKLİ

NIĞDE-2008

T.C
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI

AKSARAY İLİNDE 2006 VE 2007 YILLARINDA
UYGULANAN COMENİUS PROJELERİNİN
ÖĞRENCİ, ÖĞRETMEN, OKULLAR VE DERSLER
ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Yalçın DİLEKLİ

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Ayhan DİKİCİ

NİĞDE-2008

Yrd. Doç. Dr. Ayhan DİKİCİ danışmanlığında **Yalçın DİLEKLİ** tarafından hazırlanan “**Aksaray İlinde 2006 ve 2007 Yıllarında Uygulanan Comenius Projelerinin Öğrenci, Öğretmen, Okullar ve Dersler üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi**” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

...../...../2008

JÜRİ:

Danışman :	Yrd. Doç. Dr. Ayhan DİKİCİ	
Üye :	Yrd. Doç. Dr. Mesut SAĞNAK	
Üye :	Yrd. Doç. Dr. Gökhan ÖZDEMİR	

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu’nun/ Tarih ve Sayılı kararı ile onaylanmıştır.

...../...../2008

Doç. Dr. Selen DOĞAN

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Aksaray İlinde 2006 ve 2007 Yıllarında Uygulanan Comenius Projelerinin Öğrenci, Öğretmen, Okullar ve Dersler üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi

Yalçın DİLEKLİ

Niğde Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı

Ağustos – 2008, Sayfa:141

Bu araştırmanın temel amacı; ülkemizde AB ile uyum süreci programı çerçevesinde uygulanan genel eğitim projelerinden biri olan Comenius projelerinin yönetici, öğretmen, öğrenci, okul ve dersler üzerindeki etkilerinin incelenmesidir. Comenius projelerinin 2013 yılına kadar süreceği, şu ana kadar yaklaşık 860.000 Avro finansman sağlandığı ve bu rakamın 2007–2013 döneminde 1.708.486 Avro'ya ulaşacağı düşünüldüğünde projelerin eğitim kurumlarımızda daha da önem kazacağı açıktır.

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Projeleri ülkemizde yürütmekle sorumlu Başbakanlık DPT AB Eğitim ve Gençlik Programları Başkanlığı (Ulusal Ajans) programların etkilerini zorunlu seçmeli anket kullanarak ölçmekte fakat anket sonuçlarını yayınlamamaktadır. Ayrıca ankete katılanların sorulara niçin evet ya da hayır cevabı verdiğine dair herhangi bir araştırma yapılmamaktadır. Bu sebeple, araştırma öncesi Ulusal Ajans'ın kullandığı anket sorularından faydalanılarak öğretmen ve öğrenciler için ayrı ayrı soru formları oluşturulmuş ve sorulara evet, kısmen ve hayır cevapları vermeleri istenmiştir. Bu şekilde nitel araştırmaya katılacak katılımcılar belirlenmiştir. Daha sonra katılımcılarla görüşme yapılarak verdikleri cevapların nedenlerine ulaşılmaya çalışılmıştır.

Araştırma evreni olarak Aksaray ilinin tercih edilmesinin iki temel nedeni vardır. Birinci neden Aksaray ilinin son üç yıldır en fazla proje uygulayan ilk on il içerisinde yer alması; ikinci neden ise araştırmacının bu ilde görev yapmasının katılımcılarla daha kolay görüşme yapabilme imkânını araştırmacıya sağlamasıdır.

Araştırmaya 78 (%53.8) öğrenci, 52 (%35.9) öğretmen, 15 (%10.3) yönetici olmak üzere 145 proje yararlanıcısı katılmıştır. Araştırmada katılımcıların sorulara verdiği cevaplar için frekans ve yüzde değerleri alınmıştır. Öncelikle frekans ve yüzde değerleri göz önüne alınarak gönüllü olan katılımcılarla görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde araştırmacıya daha ayrıntılı bilgi edinme fırsatı verdiği için yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

- Projelerin, projeye katılan yönetici ve öğretmenlerin planlı çalışma becerisine katkıda bulunduğu belirlenmiştir. Fakat bu katkının tüm yararlanıcılarda gerçekleşebilmesi için proje ekibindeki herkesin projede eşit oranda görev alması gerektiği sonucuna varılmıştır.
- Proje çalışmalarının katılımcıların yabancı dil bilgisine katkıda bulunduğu ortaya çıkmıştır. Ancak, bu katkının sürekliliği ekibin sürekliliği ile doğru orantılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca proje çalışmalarının katılımcıların bilgi iletişim teknolojileri kullanma becerisini de artırdığı ulaşılan sonuçlar arasındadır.
- Projelerin katılımcılara eğitimde yeni yöntem ve teknikleri kazandırdığı görüşme sonuçlarında ifade edilmiştir. Bu kazanımın daha üst seviyelerde olabilmesi için katılımcıların tümünün yeterli düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olması gerektiği araştırmada ortaya çıkan bir diğer sonuçtur.
- Proje çalışmalarında katılımcılar ortaklık yaptıkları ülkelerin kültürleri ile ilgili bilgi düzeylerinin arttığını ifade etmişlerdir.
- Proje çalışmaları genellikle öğrenci ile öğretmen ve öğretmen ile yönetici arasındaki ilişkiyi geliştirmiş ve takım ruhu ile çalışabilme kabiliyeti kazandırmıştır.
- Proje çalışmalarının velilerin okula olan ilgisine etkisi incelendiğinde projeler kapsamında yapılan faaliyetlerin velileri kapsamı ile doğru orantılı olduğu

sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, projelerin velilere tam olarak anlatılmamasının velilerin okula olan ilgisini azalttığı görüşmelerde ifade edilmiştir.

- Projelerin okulun idari iş yükünü artırdığını ifade eden yöneticilerin oranı öğretmenlerden yüksektir ve katılımcılar idari iş yükünün arttığını düşünmektedir.
- Projelerin yürütülmesi sırasında hareketliliğe katılan öğretmenlerin derslerinin boş geçmesinin eğitim öğretimi aksattığını düşünen yönetici sayısı görüşme yapılan yöneticilerin yarısından fazladır. Fakat bu görüşe öğretmenlerden hiçbiri katılmamaktadır.
- Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin derslere olan ilgisinin arttığı hem yönetici hem de öğretmenler tarafından görüşmelerde ortaya konan başka bir sonuçtur. Özellikle resim, müzik ve İngilizce derslerine öğrencilerin ilgisinin arttığı katılımcılar tarafından ifade edilen başka bir husustur.
- Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin hem ders başarılarının hem de sosyal faaliyetlere olan ilgilerinin arttığı sonucu da görüşmelerde ortaya konmuştur.
- Özellikle kasaba okullarında projeye tüm okul personelinin ve öğrencilerin büyük bölümünün katılabilme imkânı olması sebebiyle projelerin etkisinin daha fazla olduğu görüşmelerde ulaşılan bir diğerk sonuçtur.
- Projeler öğrencilere kendilerini ifade edebilecek ürünleri ortaya koymalarına imkân verdiği için öğrencilerin özgüven duygusunu geliştirdiği araştırmada varılan sonuçlar arasındadır.
- Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin sadece ortaklık yapılan ülkelerin değil aynı zamanda kendi ülkelerinin kültürlerini de daha iyi öğrenme ve araştırma fırsatı buldukları sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Comenius Projeleri, Öğrenci, Öğretmen, Yönetici, Dersler.

ABSTRACT

Master Thesis

Analyzing Effects of the Comenius Projects Applied in Aksaray the Year Between
2006-2007 on Students, Teachers, Schools and Courses

Yalçın DİLEKLİ

Nigde University

Institute of Social Sciences

Department of Educational Sciences

Curriculum and Instruction

August – 2008, Pages:141

The main goal in this study is to analyse effects of the implemented Comenius Projects on education staff, students and courses, which is one of group of the general education program applied in the frame of the EU adaptation process. When it is considered that Comenius projects will continue to the year 2013 and 860.000 Euros have been spent up to this time for the projects, and also the amount of money which will be spent will reach to 1.708.486 Euros at the end of the process, it is apparent that the Projects will gain much more importance in our education institutions in near future.

In this work qualitative research technique is used. National Agency ,which is responsible for running the projects in our country, has been measuring the effects of the projects on participants by using forced choice questionnaires whose results have not been announced. In addition, there has not been any research about why participants have answered the questions as yes or no in National Agency's questionnaires. In the first stage, we wanted participants to write the most difficult things and the most effective parts of the projects. Later, we combined them with National Agency's questionnaire forms. The questions forms have been prepared separately both for teachers and students and we wanted the participants to answer them as "yes, partly yes or no". By doing this the participants are determined. In the second stage of the

research, there were interview with the participants by this way we tried to reach reasons of their answers in order to establish cause effect relationship .

There are two reasons why Aksaray was chosen as a workgroup. The first reason is that Aksaray was among the ten cities which had most projects in the last three years. The other reason is that the researcher is working in this city which enables him to access the participants easily.

Participants' answers were defined according to the their frequencies and percentage. Firstly, by considering frequencies and percentage values volunteered participants were defined for interview.

The findings reached are as follows:

- It is found that projects contributed to participants' planned working abilities. However, to observe this contribution on all participants, it is vital that all participants should equally share the duties.
- It is revealed that projects' activities helped participants' foreign language competencies. But, it is concluded that as long as the participants work in the project team, this contribution will be permanent. Besides, projects helped the participants' ability to use Internet Communication Technology (ICT).
- It is also expressed by the participants that projects make participants learn new approaches and techniques in education. The other result is that in order to get more advantages from the projects; participants should have enough language competencies.
- In general sense, activities of the projects strengthen the relationship between students and teachers; and also managers and the teachers. Further more, that is also helped people to get the ability of working with a team.

- When effects of the project activities on students' parents is analysed, it is found that as long as they are involved in the project, their attitudes towards the school raised. It is also expressed in the interviews that when the projects were not explained them clearly, students' parents interest in schools declined.
- The proportion of the managers who tell the projects raised managerial work load is higher than the teachers involved in projects. However, most of the participants ,both teachers and managers, are agreed that projects works run up the managerial work load.
- More than half of the principals and assistant principals interviewed think that absence of teachers at school during the mobilities effected education in negative ways. Yet, any of the teachers were not agreed this idea.
- Another result put forwarded by both teacher and the directors, participating students' interests to the subjects raised; especially, towards the subjects like music, drawings and English.
- It is also expressed by teachers and principals that students' success has increased in the subjects and their tendency towards the social activities also risen up.
- The other result found is that projects had more effects on the participants especially at small schools at villages; because of giving opportunity to participate most of the school staff and students into projects.
- As the projects give chance to the students to produce works to express themselves, they help students to develop their self-confidence.

- It is also revealed that participating students find opportunity to learn and research partner countries' cultures better, and their own cultures too.

Key words: Comenius Projects, Students, Teachers, Managers, Courses.

ÖNSÖZ

Ülkemizde son zamanlarda pek çok alanda AB hibelerinden yararlanılmaktadır. Bu hibeler eğitim alanında Socrates ve Leonardo Da Vinci proje türlerinin hazırlanması ve uygulanması ile alınabilmektedir. Ülkemizde son yıllarda eğitim kurumlarımızda proje hazırlamanın önemi artmış ve her geçen gün daha fazla eğitim kurumu bu tür projelerde yer almaya başlamıştır. Projelerin ilk uygulandığı yıllarda ülkemizdeki proje sayısı yüzün altında iken bugün bu sayı beş yüze yaklaşmıştır. Yararlanıcı sayısı da aynı oranda artmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın da bu projelerden yararlanılması yönündeki teşvikleri ve projelerin 2011 yılına kadar devam edeceği düşünüldüğünde projelerin eğitim sistemimizdeki yeri daha da önem kazanacaktır. Küreselleşen dünyada artık hiçbir alanda tek başına çalışmak yeterli olmamakta aynı işi yapan farklı ülkelerden insanlar bir araya gelerek ortak projeler ortaya koymaktadır Comenius projeleri de öğretmen ve öğrencilere birlikte çalışma fırsatı sağlamaktadır. Bu fırsattan azami ölçüde faydalanmak proje uygulayıcılarının elindedir.

Bu çalışmada genel eğitim kapsamında hazırlanan Comenius Projelerinin öğrenci, öğretmen, okullar ve dersler üzerindeki etkisi proje yararlanıcısı olan idareci, öğretmen ve öğrencilerin bakış açılarından incelenmiş ve bu projelerin katılımcılara ne katkı sağladığı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Projelerin her geçen gün sayısının ve öneminin artması, proje uygulayan okulların kazanımının araştırılmasını kaçınılmaz hale getirmiştir. Bu araştırma aynı zamanda projelerden nasıl daha fazla fayda sağlanabileceği konusunda da yararlanıcılara fikir verebilecektir.

Çalışmada gösterdikleri özveri ve yardımları için Fatih Bedri ASLAN'a, elinden gelen her türlü özveriyi gösteren değerli eşim İlknur DİLEKLİ'ye ve ayrıca tez çalışmalarım sırasında sürekli desteğini hissettiğim değerli hocam Yrd Doç. Dr Ayhan DİKİCİ'ye teşekkürlerimi sunarım. Araştırmanın yöntemi ve sonuçlarının organizasyonu konusunda görüşlerinden yararlandığım Yrd. Doç. Dr. Gökhan ÖZDEMİR'e teşekkür ederim. Ayrıca, kendilerinden ders alma fırsatı bulduğum hocalarım Yrd. Doç. Dr. Mesut SAĞNAK ve Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk TUTKUN, Yrd Doç. Dr Mustafa KOÇ'a da rehberliklerinden dolayı teşekkürü bir borç bilirim.

Yalçın DİLEKLİ
Ağustos 2008, Niğde

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ÖZET	I
ABSTRACT	IV
ÖNSÖZ	VIII
İÇİNDEKİLER	IX
TABLolar LİSTESİ	XV
HARİTALAR LİSTESİ	XVII
EKLER LİSTESİ	XVIII
SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ	XIX
BÖLÜM I	1
PROBLEM	1
ALT PROBLEMLER	2
ARAŞTIRMANIN AMACI	2
ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	2
SINIRLILIKLAR	2
TANIMLAR	3
BÖLÜM II	
1. AVRUPA BİRLİĞİ VE TÜRKİYE	4
2.AB BİRLİĞİNİN KURUMSAL YAPILANMASI	6
2.1.Avrupa Konseyi	6
2.2.Avrupa Komisyonu	6
2.3.Bakanlar Konseyi	6
2.4.Avrupa Parlamentosu	7
2.5.Avrupa Adalet Divanı	7
2.6.Sayıştay	7
3.TÜRKİYE’NİN AVRUPA BİRLİĞİ’NE KATILIM AŞAMALARI	7
3.1.AB Uyum Süreci ve Sonuçları	9
3.2. Ulusal Ajans (National Agency)	10
3.2.1. Ulusal Ajansın Görevleri	10
3.2.2. Ulusal Ajansın Örgütlenmesi	11
4.AVRUPA BİRLİĞİ EĞİTİM PROGRAMLARI	12

4.1.Programların Dönemleri	12
4.1.2.AB Eğitim Hedefleri	12
4.1.3.Projelerin Hedefleri	13
5.TÜRKİYE’NİN AB EĞİTİM VE GENÇLİK PROGRAMLARINA KATILIM SÜRECİ	14
5.1.Leonardo Da Vinci Programı	15
5.1.1.-Hareketlilik (Mobility)	18
5.1.2-Pilot Projeler (Pilot Projects)	20
5.1.3.Tematik Eylemler	20
5.1.4.-Dil Becerileri (Language Competences)	20
5.1.5.Uluslararası Ağlar (Transnational Network)	21
5.1.6.Referans Kaynakları (Reference Material)	22
5.2.SOCRATES	23
5.2.1.Comenius	24
5.2.1.1.Comenius 1 – Okul Ortaklıkları	24
5.2.1.2.Comenius 2- Okul Eğitim Personelinin Eğitimi	27
5.2.1.3.Comenius 3 – Comenius Ağları	28
5.2.2.ERASMUS	28
5.2.2.1. Erasmus 1	28
5.2.2.2. Erasmus 2	28
5.2.2.3. Erasmus 3	29
5.2.3.GRUNDTVIG	30
5.2.3.1.Grundtvig 1	30
5.2.3.2.Grundtvig 2	30
5.2.3.3.Grundtvig 3	31
5.2.3.4.Grundtvig 4	31
5.2.4. LINGUA	31
5.2.4.1. Lingua 1	31
5.2.4.2. Lingua 2	32
5.2.5. MINERVA	32
5.2.6. OBSERVATION AND INNOVATION (GÖZLEM VE YENİLİK)	32
5.2.6.1.Arion Çalışma Ziyaretleri	32
5.2.6.2.Eurydice Ağı	33

5.2.6.3.Naric Ağı	33
5.2.7. ORTAK EYLEMLER	33
5.2.7. 1.Destek Faaliyetleri	34
5.2.8.Dil Öğrenimi Ve Öğretiminde Avrupa Ödülü	34
6.COMENİUS OKUL ORTALIKLARI 2006 YILI TÜRKİYE VERİLERİ	35
6.1. 2006/2007 Yılı Proje Başvuru İstatistikleri	35
7. 2007–2013 ÜÇÜNCÜ DÖNEMDE HAYAT BOYU ÖĞRENME ve GENÇLİK PROGRAMLARI	40
7.1.Comenius	40
7.1.1.Comenius 1	40
7.1.2.Comenius 2	40
7.1.3.Comenius 3	40
7.1.4.Comenius 4	41
7.1.5.Comenius 5	41
7.1.6.Comenius 6	41
7.1.7.Comenius 7	42
7.1.8.Comenius 8	42
7.1.9.Comenius 9	43
7.1.10.Comenius 10	43
7.1.11.Comenius 11	43
7.2.Erasmus	44
7.2.1.Erasmus 1	44
7.2.2.Erasmus 2	44
7.2.3.Erasmus 3	45
7.2.4.Erasmus 4	45
7.2.5.Erasmus 5	45
7.2.6.Erasmus 6	46
7.2.7.Erasmus 7	46
7.2.8.Erasmus 8	46
7.2.9.Erasmus 9	47
7.2.10.Erasmus 10	47
7.2.11.Erasmus 11	48
7.2.12.Erasmus 12	49

7.2.13.Erasmus 13	49
7.2.14.Erasmus 14	50
7.3.Leonardo da Vinci	
7.3.1.Leonardo da Vinci (LDV)1	50
7.3.2.Leonardo da Vinci (LDV)2	50
7.3.3.Leonardo da Vinci (LDV)3	50
7.3.4.Leonardo da Vinci (LDV)4	51
7.3.5.Leonardo da Vinci (LDV)5	51
7.3.6.Leonardo da Vinci (LDV)6	51
7.3.7.Leonardo da Vinci (LDV)7	52
7.3.8.Leonardo da Vinci (LDV)8	52
7.4. Grundtvig (<i>GRU</i>)	
7.4.1.Grundtvig (GRU) 1	52
7.4.2.Grundtvig (GRU) 2	52
7.4.3.Grundtvig (GRU) 3	52
7.4.4.Grundtvig (GRU) 4	53
7.4.5.Grundtvig (GRU) 5	53
7.3.6.Grundtvig (GRU) 6	53
7.3.7.Grundtvig (GRU) 7	54
7.3.8.Grundtvig (GRU) 8	54
7.5.Ortak Konulu Program: Hayatboyu Öğrenmede politika işbirliği ve yenilik (Ana Faaliyet 1) (PCI)	55
7.5.1.PCI 1	55
7.5.2.PCI 2	56
7.6.Ortak Konulu Program_Diller (Ana faaliyet 2)	
7.6.1.LA 1: Çok taraflı projeler	56
7.6.2.LA 2 Ağlar	56
7.6.3.LA. 3 Destekleyici Faaliyetler	57
7.7.Ortak Konulu Program_BİT(Bilgi İletişim Teknolojileri) (Ana faaliyet 3)	
7.7.1.ICT. 1 Çok Taraflı Projeler	57
7.7.2.ICT. 2 Ağlar	58
7.8.Ortak Konulu Program_Sonuçların Yaygınlaştırılması ve Kullanımı (Ana faaliyet 4)	

7.8.1.EXPL. 1 Tek Taraflı ve Ulusal Projeler	58
7.8.2.EXPL. 2 Çok Taraflı Projeler	58
7.8.3.EXPL. 3 Çalışmalar	59
7.9.Jean Monnet	
7.9.1. JM 1:Jean Monnet Kürsüleri ve Ad Personam Jean Monnet Kürsüleri	59
7.9.2. JM 2:Jean Monnet Olgunlaşma Merkezleri	59
7.9.3. JM 3: Jean Monnet Modülleri	59
7.9.4. JM 4:Avrupa Entegrasyonu Alanında Uzmanlaşan Profesör ve Araştırmacı Birlikleri İçin Destek	60
7.9.5. JM 5:Başka Bir Ülkede Bir Ev Sahibi Kurumda Araştırma Yürüten Araştırmacılar için Destek	60
7.9.6. JM 6:Avrupa Entegrasyonu İle İlgili Enformasyon ve Araştırma Faaliyetleri için Destek	60
7.9.7. JM 7:Jean Monnet Çok Taraflı Araştırma Grupları	61
7.9.8. JM 8: Çok Taraflı Ağlar	61
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	62
BÖLÜM III	
3. YÖNTEM	65
3.1. Araştırmanın Yöntemi	65
3. 2. Çalışma Grubu	66
3.2.1. Çalışma Gurubunu Oluşturan Dağılımları	66
3.2.1.1. Çalışma Gurubunu Oluşturan Yöneticilerin Dağılımları	66
3.2.1.2. Çalışma Gurubunu Oluşturan Öğretmenlerin Dağılımları	68
3.2.1.3. Çalışma Gurubunu Oluşturan Öğrencilerin Dağılımları	70
3.3.Verilerin Toplanması ve Analizi	71
BÖLÜM IV	
BULGULAR VE YORUMLAR	73
1.Alt problemlere ilişkin bulgular	73
1.1. Yöneticiler açısından	73
1.1.1.Uygulanan Comenius projelerinin yöneticiler üzerindeki etkileri nelerdir?	73
1.1.2 Uygulanan Comenius projelerinin yöneticiler açısından okul ve dersler üzerindeki etkileri nelerdir?	83
1.2.Öğretmenler açısından	95

1.2.1. Uygulanan Comenius projelerinin öğretmenler üzerindeki etkileri nelerdir?	95
1.2.2 Uygulanan Comenius projelerinin öğretmenler açısından okul ve dersler üzerindeki etkileri nelerdir?	105
1.3. Öğrenciler açısından	117
1.3.1 Uygulanan Comenius projelerinin öğrencilerin kişisel gelişimleri ve okula olan ilgi düzeylerine etkileri nelerdir?	117
SONUÇ, TARTIŞMA	126
ÖNERİLER	131
KAYNAKÇA	132
EKLER	
EK A. 1: İZİN BELGESİ	136
EK B. 1: SORU FORMU (ÖĞRETMEN, YÖNETİCİ)	137
EK B. 2: SORU FORMU (ÖĞRENCİ)	140
ÖZGEÇMİŞ	142

TABLÖLAR LİSTESİ

	Sayfa No
Tablo 1. Yerleştirmeler Ve Karşılıklı Değişimlerin Uygulama Koşullarına Ait Bilgiler	19
Tablo 2. Leonardo Da Vinci Programında Projenin Türüne Göre Finansal Katkı ve Mali Destek Miktarı	22
Tablo 3. Comenius 1. Projelerinde Mali Finansman	26
Tablo 4. Arion Çalışma Ziyaretlerinden Yararlananların Yıllara Göre Dağılımı	34
Tablo 5. Okul Eğitimi Personelinin Yetiştirilmesine Yönelik Katılımcı Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı	34
Tablo 6. 2006 Yılı Başvuru İstatistiklerinin Dağılımı	35
Tablo 7. 2006 Yılında kabul edilen Proje Başvurularının Dağılımı	35
Tablo 8. 2006 Yılında Kabul Edilen 453 Projenin Proje Tipine Göre Dağılımı	36
Tablo 9. 2006 Yılında Kabul Edilen 453 Projenin Okul Statülerine Göre Dağılımı	36
Tablo 10. Kabul Edilen 453 Adet Proje Başvurusunun Okul Türlerine Göre Dağılımı	36
Tablo 11. Kabul Edilen 453 Adet Proje Başvurusunun Coğrafi Bölgelere Göre Dağılımı	36
Tablo 12. 2004–2007 Yılları Arasında Kabul Edilen Comenius Projelerin Yıllara Göre Dağılımı	37
Tablo 13. 2004–2007 Yılları Arasında Kabul Edilen Comenius Projelerin Okul Statülerine Göre Dağılımı	37
Tablo 14. 2004–2007 Yılları Arasında Kabul Edilen Comenius Projelerin Coğrafi Bölgelere Göre Dağılımı	37
Tablo 15. Çalışma Grubunu Oluşturan Katılımcıların Dağılımları	66
Tablo 16. Çalışma Grubunu Oluşturan İdarecilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	66
Tablo 17. Çalışma Grubunu Oluşturan İdarecilerin Yaş Düzeylerine Dağılımları	67
Tablo 18. Çalışma Grubunu Oluşturan İdarecilerin Hizmet Yıllarına Göre Dağılımı	67
Tablo 19. Çalışma Grubunu Oluşturan İdarecilerin Okul Türlerine Göre Dağılımı	68
Tablo 20. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	68
Tablo 21. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Yaş Düzeylerine Göre Dağılımları	68
Tablo 22. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Hizmet Yıllarına Göre Dağılımları	69

Tablo 23. Çalışma Grubunu Oluşturan öğretmenlerin Okul Türlerine Göre Dağılımı	69
Tablo 24. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	70
Tablo 25. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Yaş Düzeylerine Göre Dağılımları	70
Tablo 26. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Okul Türlerine Göre Dağılımları	70
Tablo 27. Uygulanan Comenius Projelerinin İdarecilerin Kişisel Gelişimi Üzerindeki Etkileri ile İlgili Frekans ve Yüzdelikler	73
Tablo 28. Uygulanan Comenius Projelerinin İdareciler Açısından Okul ve Dersler Üzerindeki Etkileri ile İlgili Frekans ve Yüzdelikler	83
Tablo 29. Uygulanan Comenius Projelerinin Öğretmenlerin Kişisel Gelişimi Üzerindeki Etkileri ile İlgili Frekans ve Yüzdelikler	95
Tablo 30. Uygulanan Comenius Projelerinin Öğretmenler Açısından Okul ve Dersler Üzerindeki Etkileri ile İlgili Frekans ve Yüzdelikler	105
Tablo 31. Uygulanan Comenius Projelerinin Öğrencilerin Kişisel Gelişimleri ve Okula Olan İlgi Düzeyleri Üzerindeki Etkisi	117

HARİTALAR LİSTESİ

	Sayfa No
Harita: 1. Program Üyesi Ülkeler	14
Harita: 2. 2004 Yılında İllere Göre Kabul Edilen Proje Dağılımları	38
Harita: 3. 2005Yılında İllere Göre Kabul Edilen Proje Dağılımları	38
Harita: 4. 2006 Yılında İllere Göre Kabul Edilen Proje Dağılımları	39
Harita: 5. 2007 Yılında İllere Göre Kabul Edilen Proje Dağılımları	39

EKLER LİSTESİ

	Sayfa No
Ek A: Araştırma İzini Belgesi	135
EK B 1: Öğretmen –İdareci Soru Formu	136
EK B 2: Öğrenci Soru Formu	139

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış bazı kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar	Açıklama
AB	Avrupa Birliği
AET	Avrupa Ekonomik Topluluğu
AKÇT	Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu
AP	Avrupa Parlamentosu
BİT	Eğitimde Bilgi ve İletişim Teknolojileri
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı
EFTA	Avrupa Serbest Ticaret Birliği
EÜB	Erasmus Üniversite Beyannamesi
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme
LDV	Leonardo Da Vinci
UA	Ulusal Ajans
EPB	Erasmus Politika Beyanı
IP	Yoğun Program
EYDK	Erasmus Yoğun Dil Kursları
OM	Öğrenci ve Personel Hareketliliği Organizasyonu
ECTS	Avrupa Kredi Transfer Sistemi
DS	Diploma Ekinin
EQF	Avrupa Nitelik Çerçevesi
GRU	Grundtvig-Yetişkin Eğitimi Projeleri
ICT	Bilgi İletişim Teknolojileri
PCI	Hayat Boyu Öğrenmede Politika İşbirliği ve Yenilik
LA	Dil Projeleri
JM	Jean Monnet Programları

BÖLÜM I

Bu bölümde problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, sınırlılıklar ve tanımlar yer almaktadır.

GİRİŞ

Problem

Dünyamız birçok alanda olduğu gibi eğitim ve bilgi paylaşımı bakımından da gittikçe küreselleşmekte ve artık ülkeler arası işbirliği artmaktadır. Türkiye’de küreselleşen dünyaya tüm kurumlarıyla birlikte adapte olmaktadır. Küreselleşmenin bir ayağını oluşturan Avrupa Birliği her geçen gün genişlemektedir. Genişlemenin ise en önemli noktası ülkeler arasında her alanda olması gereken uyumdur. Eğitim alanında bu uyumun sağlanabilmesi için AB Eğitim ve Gençlik Programları tüm üye ve aday ülkelerde uygulanmaktadır. Maliyeti çok yüksek olan bu projeler için üye ve aday ülkelere eğitim havuzu olarak adlandırılan ortak fona para aktarımı yapılmakta, ülkemiz de 2003 yılından bu yana eğitim alanındaki projelere asıl üye statüsünde katılmakta olduğu için bu fona para aktarmaktadır. Her geçen gün tüm Avrupa’da ve ülkemizde yararlanıcı sayısı artan bu projelerin amaçlarına ne ölçüde hizmet edebildiği önemli bir konudur.

Problem cümlesi : Aksaray İlinde 2006 ve 2007 yıllarında uygulanan Comenius Projelerinin yönetici, öğretmen, öğrenci,okullar ve dersler üzerindeki etkileri nelerdir?

Bu amaca ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

Alt Problemler

1. Uygulanan comenius projelerinin yöneticiler üzerindeki etkileri nelerdir?
2. Uygulanan comenius projelerinin yöneticilere göre okullar ve dersler üzerindeki etkileri nelerdir?
3. Uygulanan comenius projelerinin öğretmenler üzerindeki etkileri nelerdir?
4. Uygulanan comenius projelerinin öğretmenlere göre okullar ve dersler üzerindeki etkiler nelerdir?
5. Uygulanan comenius projelerinin öğrenciler üzerindeki etkileri nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı; Aksaray İlinde 2006 ve 2007 yıllarında uygulanan Comenius Projelerinin yönetici, öğretmen, öğrenci, okullar ve dersler üzerindeki etkilerinin ortaya konulmasıdır.

Araştırmanın Önemi

Türkiye AB'ye aday ülke statüsünde olmasına rağmen eğitim alanındaki projelere asıl katılımcı ülke statüsündedir. AB üye ülkeleri sosyal hayattan politikaya, eğitimden sağlığa kadar tüm alanlarda uyum içerisinde olmalıdırlar (Maastrich Antlaşması). Bu uyumun sağlanabilmesi için ortak çalışmalar yapılmakta, projeler üretilmektedir. Ülkemizde AB Eğitim ve Gençlik Projelerine 2003 yılından bu yana katılmaktadır. Projelere katılım Milli Eğitim Bakanlığı'nca da desteklenmektedir. Bu sebeple ülkemizde yararlanıcı sayısı her geçen gün artmaktadır. Sadece Comenius projelerine 2004 yılında 100 okul katılmış iken 2007 yılında bu sayı 450 okulu aşmıştır. Sadece Comenius projeleri için yaklaşık 1 Milyon Avro harcanan ve her türden pek çok eğitim kurumunun katıldığı projelerden elde edilen deneyimlerin araştırılması projelerden daha iyi sonuçlar alınmasını sağlayacaktır.

Sınırlılıklar

1. Bu araştırma, Aksaray İlinde 2006 ve 2007 yıllarında Comenius projesi uygulayan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı on beş okulla sınırlıdır.
2. Bu araştırma proje yapan okullarda görev yapan ve projeye katılan yöneticiler, öğretmenler ve öğrencilerin görüşleri ile sınırlıdır.
3. Araştırma Aksaray İlinde bulunan aşağıdaki okullarla sınırlı tutulmuştur:

- i. TOBB İlköğretim Okulu,
- ii. Selçuk İlköğretim Okulu,
- iii. Akin İlköğretim Okulu,
- iv. Çolaknebi İlköğretim Okulu,
- v. Zübeyde Hanım Anaokulu,
- vi. Aksaray Lisesi,
- vii. Hazım Kulak Anadolu Lisesi,
- viii. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi,
- ix. Aksaray Teknik Lise ve Anadolu Teknik Lisesi (ATEM).
- x. Taşpınar İlköğretim Okulu
- xi. Ortaköy 75.Yıl İlköğretim Okulu
- xii. Topakkaya Şehit Erdal Yıldırım Akbulut İlköğretim Okulu
- xiii. Şehit Cumali Çağlar İlköğretim Okulu
- xiv. Alayhan Şehit Yıldırım Aras İlköğretim Okulu
- xv. Mehmetçik İlköğretim Okulu

Tanımlar

Proje: Belirlenmiş bir hedefe yönelik olarak amaçlanan gelişmeyi sağlamak için uygulamaya geçilmeden önce bir ürün ya da hizmet şeklinde gerçekleştirilen ön çalışma planıdır (<http://www.tdk.gov.tr/TR/SozBul>).

Proje Yararlanıcısı: Proje kapsamında, proje bütçesinden çalışma takvimi dâhilinde belirtilen görevleri yerine getirerek faaliyet gösteren kişiler (Socrates Rehberi, 2000).

Hibe: Proje faaliyetlerini yerine getirmek üzere verilen nakdi yardım (<http://europa.eu.int>).

BÖLÜM II

1.AVRUPA BİRLİĞİ VE TÜRKİYE

İkinci Dünya Savaşından sonra, Batı Avrupa'nın önde gelen ülkeleri barışın kalıcı olabilmesi için fikirler ortaya atmışlardır. Bu fikirlerin içinde barışın kalıcı olabilmesi için ülkeler arası ekonomik iş birliğinin gerekliliği fikri en ağır basanı olmuştur. Bu çerçevede 9 Mayıs 1950 tarihinde Fransa Dışişleri Bakanı Robert Schuman kömür ve çelik madenleri tek bir havuzda toplanıp kaynakların ortak havuzdan kullanılması fikrini ortaya koymuştur.

Bu fikir doğrultusunda, 18 Nisan 1951 tarihinde Paris'te, Almanya, Belçika, Fransa, Hollanda, İtalya ve Lüksemburg (Altılar) arasında, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu kuran antlaşma (AKÇT Antlaşması) imzalanmıştır. 23 Temmuz 1952'de uygulamaya konan anlaşmanın süresi 50 yıl olarak belirlenmiştir. Anlaşmada serbest dolaşım, sermaye ve üretimde dayanışma hükümlerine yer verilmiştir. 25 Mart 1957 tarihinde Roma'da iki antlaşma daha imzalamışlardır. Bunlardan ilki, Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu kuran Antlaşmadır (AET Antlaşması). 1 Ocak 1958'de yürürlüğe giren söz konusu antlaşma hükümlerinde ekonomik, siyasal ve sosyal alanlarda uyum öngörülmektedir. Bu uyumu sağlamak için üye ülkeler gerekli siyasal, hukuki ve sosyal düzenlemeleri yapmakla mükellef kılınmıştır.

Yine 1 Ocak 1958'de Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nu kuran antlaşma yürürlüğe girmiştir. Bu antlaşma ile nükleer enerji endüstrisinin geliştirilmesi ve barışın korunması amaçlanmıştır.

1973 yılında İngiltere Krallığı, İrlanda ve Danimarka'nın Topluluğa katılımı ile Topluluk ilk genişlemesini gerçekleştirmiş ve üye sayısı 9'a yükselmiştir. 1981 yılında Yunanistan'ın, 1986 yılında ise Portekiz ve İspanya'nın Topluluğa katılımı ile

Topluluğun üye sayısı 12 olmuştur.1986 yılında Avrupa Tek Senedi imzalanmış ve ilk kez geniş kapsamlı değişiklik gerçekleştirilmiştir. 7 Şubat 1992’de Hollanda’nın Maastricht kentinde, yeni bir antlaşma yapılmış ve bu antlaşma Avrupa Birliği’ni temsil eden ilk antlaşma (Maastricht Antlaşması) olmuştur (Kaynak:<http://www.ikv.org.tr/kurumlar.php>,http://europa.eu/abc/12lessons/key_dates/index_en.htm).

Maastricht Antlaşması’nın temel hedefleri şunlardır:

- 1- Büyük bir iç pazar oluşturmak ve ekonomik üstünlüğü ele geçirmek, uzun vadede ortak ekonomik politikaların sonucu olarak ortak para birimi kullanarak sürekli ekonomik büyümeyi desteklemek.
- 2- Ortak bir dış politika ve güvenlik politikası uygulayarak uluslararası düzeyde birliktelik sağlamak,
- 3-Avrupa Vatandaşlığı kavramını oluşturarak birliğe üye ülke vatandaşlarının çıkarlarını ve haklarını korumaya daha fazla önem vermek,
- 4-Hukuk ve içişleri alanlarında daha sıkı işbirliği sağlamak,
- 5-Topluluk kazanımlarını (müktesebatını) korumak ve buna uygun çalışmalar gerçekleştirmek (Tuzcu, 2002).

Maastricht antlaşması günümüzde algılanan Avrupa Birliği kavramını ortaya çıkarmıştır; yani serbest dolaşım, ortak parlamento gibi olgular bu anlaşmanın sonucudur (Metinsoy ve Eroğlu, 2004).

Bu anlaşma daha önce Avrupa’da kurulan diğer üç birliği (AKÇT, AEET, AT) tek çatı altında toplamıştır. AB’nin genişlemesi ilkesi doğrultusunda öncelikle Doğu Avrupa ülkelerinin katılımı için bazı ölçütler belirlenmiştir, bu kriterler: “Kopenhag Kriterleri” olarak adlandırılmıştır. Üç önemli katılım kriteri belirlenmiştir:

- 1.Demokrasi ve hukukun üstünlüğü, azınlık haklarına saygı,
- 2.Siyasi ve ekonomik birliktelik,
- 3.Rekabete direnebilen işleyen bir pazar ekonomisi (Tuzcu, 2002).

Daha sonra, Avusturya, İsveç ve Finlandiya 1995 yılında birliğe üye olmuş ve birliğin üye sayısı 15’e yükselmiştir. 1 Mayıs 2004 tarihinde Polonya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti, Slovak Cumhuriyeti, Letonya, Litvanya, Estonya, Slovenya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve Malta ile AB üyesi devletlerarasında Katılım Antlaşması onaylanıp yürürlüğe girmiş ve birliğin toplam üye sayısı 25’e yükselmiştir.

Birliğe adaylık süreci devam eden Romanya, Bulgaristan, Hırvatistan ve Türkiye’ den oluşan dört aday ülkeden Romanya ve Bulgaristan 2007 Ocak ayı itibariyle üyeliğe kabul edilmiş, Hırvatistan aday ülke statüsünden çıkarılmıştır. Sonuç olarak tek aday ülke Türkiye kalmıştır. Birlik sadece ekonomik birleşme fikri ile ortaya çıksa da dünyadaki şartların değişmesiyle siyasi olarak da birleşmeye doğru ilerlemiştir.

Birliğin ekonomik amaçları; serbest ticareti kolaylaştırma, üye ülkeler arasında sosyal eşitliği sağlama olarak özetlenebilir. Siyasi amaçları ise birleşik Avrupa’nın tesisi ve savaşların engellenmesi olarak ifade edilebilir.

2.AB BİRLİĞİNİN KURUMSAL YAPILANMASI

Avrupa Birliği’nin amaçlarının gerçekleştirilmesi, ülkeler arası sorunların giderilmesi ve koordinasyonun sağlanması için AB kendi içerisinde çeşitli kurumlar oluşturmuştur. Bunlar; Avrupa Konseyi (Council Of the European Union), Avrupa Komisyonu (European Commission), Bakanlar Konseyi (Council of Ministers), Avrupa Parlamentosu (European Parliament), Avrupa Adalet Divanı / Avrupa Topluluğu Mahkemesi (Court of Justice) ve Sayıştay / Denetim Kurumu (Court of Auditors)’ dur (Kaynak: <http://www.ikv.org.tr/kurumlar.php>).

2.1.Avrupa Konseyi

Bu konsey üye devletlerin uyumunu sağlayan, birlik üyesi ülkelerin başbakan ya da cumhurbaşkanlarından oluşan 6 ayda bir toplanıp alt düzeyde çözülemeyen sorunlara çözüm arayan bir konseydir (Kaynak: <http://www.ikv.org.tr/kurumlar.php>).

2.2.Avrupa Komisyonu

Yirmi beş üyeden oluşan birliğin yürütme organıdır. Mevzuat önerileri hazırlar, Parlamento ve Konsey’e sunar. Parlamento ve Konsey tarafından hazırlanan bütçe ve programları uygulamakla yükümlüdür; Topluluk antlaşmalarının koruyucusudur ve Adalet Divanı ile birlikte Topluluk hukukunun doğru uygulanmasını sağlar (Kaynak: <http://www.ikv.org.tr/kurumlar.php>).

2.3.Bakanlar Konseyi

Bakanlar Konseyi, Avrupa Birliği’nin “en üst” kanun yapıcı organıdır.

Komisyon tarafından teklif edilen yasaları değiştirir, kabul eder ya da reddeder. Ancak, kanun teklifinde bulunamaz. Bu yetki yalnızca Komisyon'a aittir. Bu konsey görüşülen konu doğrultusunda Eğitim Konseyi, Sağlık Konseyi gibi adlarla toplanır(Kaynak: <http://www.ikv.org.tr/kurumlar.php>).

2.4.Avrupa Parlamentosu:

Avrupa Parlamentosu tüm  ye devletlerden gelen 732 üyeden oluşur. Dünyanın en büyük çok uluslu parlamentosudur. Avrupa Parlamentosu, toplantıları ve çalışmaları halka açık olan tek topluluk kurumudur. Tartışmaları, görüşleri ve kararları Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayınlanmaktadır. Parlamento  yeleri, halk tarafından 5 yıllık sürelerle seçilir. Parlamento  yelerinin  ye ülkelere göre sayısı  ye ülkelerin nüfusları ile orantılı olarak değişir (Kaynak: <http://www.ikv.org.tr/kurumlar.php>).

2.5.Avrupa Adalet Divanı

Avrupa Adalet Divanı, Birlik kurallarının yorumlanmasında  ye devletlerden herhangi birinin çıkarlarının gözetilmemesi ve bu yasaların her  ye ülkede aynı şekilde yorumlanmasını sağlamak amacıyla kurulmuştur. Merkezi Lüksemburg'da bulunan bu mahkemede, her  ye devlet tarafından 6'şar yıllık sürelerle atanan birer hâkim görev yapmaktadır (Kaynak: <http://www.ikv.org.tr/kurumlar.php>).

2.6.Sayıştay

1975 yılında kurulan kurumun görevi, Avrupa Birliği bütçesinin doğru bir şekilde harcanıp harcanmadığını kontrol etmektir. Merkezi Lüksemburg'da bulunan Sayıştay,  ye devletler tarafından atanan üyelerden oluşmaktadır (Kaynak:<http://www.ikv.org.tr/kurumlar.php>).

3.TÜRKİYE'NİN AVRUPA BİRLİğİ'NE KATILIM AşAMALARI

- 31 Temmuz 1959 Türkiye (Avrupa Ekonomik Topluluğu) AET'ye ortaklık için başvurdu.
- 12 Eylül 1963 Türkiye ile AET'yi Gümrük Birliğine götürecek ve tam  yeliği sağlayacak olan Ortaklık Anlaşması (Ankara Anlaşması) imzalandı.

- 1982 Avrupa Topluluğu, Türkiye ile ilişkilerini dondurma kararı aldı ve bu süreç 1986 yılına kadar sürdü. 14 Nisan 1987 Türkiye tam üye olmak üzere müracaat etti.1992 yılında Türkiye entegrasyon sorunları yaşayacağı ve AT 'nun daha kendi iç pazarını tamamlamadığı gerekçeleriyle başvurusu reddedildi.
- 6 Mart 1995 Türkiye ile AB arasında Gümrük Birliği'nin gerçekleştirilmesi ile ilgili ve Gümrük Birliği döneminde uygulanacak usul, esas ve süreleri belirlendi
- 13 Aralık 1995 tarihinde Türkiye-AB Ortaklık Konseyi Kararı Avrupa Parlamentosu tarafından onaylandı.
- 25 Temmuz 1996 Türkiye-AB AKÇT Anlaşması Brüksel'de imzalandı. 1 Ağustos 1996 Türkiye-AB AKÇT Anlaşması Türkiye Cumhuriyeti Resmi Gazetesi'nde yayımlanarak yürürlüğe girdi.
- 12-13 Aralık 1997 Avrupa Birliği'nin Lüksemburg'da gerçekleştirdiği devlet ve hükümet başkanları zirvesi sonucunda Çek Cumhuriyeti, Slovak Cumhuriyeti, Macaristan, Polonya, Slovenya, Romanya, Bulgaristan, Litvanya, Letonya, Estonya ve Kıbrıs Rum Yönetimi tam üyelik için aday ülkeler olarak belirlenmiştir. Türkiye ise aday ülkeler arasında zikredilmemiş, tam üyeliğe uygun olduğu teyit edilmiştir.
- 12–13 Aralık 2003 AB Zirve toplantısı Brüksel'de gerçekleştirildi. Konsey, Komisyon'un raporu ve tavsiyeleri temelinde, 2004 Aralık ayında yapılacak olan zirve'de alınacak karar ışığında Türkiye ile birlikte çalışacağı taahhüdünü vurgulamıştır. Ayrıca Konsey, tam üyelik müzakerelerine başlanabilmesi için yapılan hazırlıklar çerçevesinde kaydedilen önemli ilerlemelere dayanarak Türkiye'yi üyelik yolunda teşvik ettiğini vurgulamaktadır.2004'te Türkiye İlerleme Raporu kaleme alınmaya başlandı.
- 6 Ekim 2004 Türkiye'nin 7.İlerleme Raporu yayınlandı. Avrupa Komisyonu Türkiye'nin siyasi kriterleri yeterli düzeyde karşıladığını belirterek ve katılım müzakerelerinin açılmasını öneren İlerleme Raporu'nun yanında Etki Raporları'yla Tavsiye Metnini açıkladı.
- 29 Ekim 2004 Avrupa Anayasası üye devletlerce Roma'da imzalandı. Türkiye, Bulgaristan ve Romanya ile birlikte aday ülke statüsünde Nihai Senet'i imzalandı.
- 24 Kasım 2004 AB -Türkiye Troyka toplantısı Lahey'de gerçekleştirildi.

- 16–17 Aralık 2004 Brüksel Zirvesi’nde, Türkiye’ye 3 Ekim 2005 tarihinde başlamak üzere müzakere tarihi verildi.2 Ocak 2005 Avrupa Parlamentosu, AB Anayasası’nı onayladı.
- Daha sonraki süreçte Güney Kıbrıs’ın AB ye tam üye olması ve Türkiye’nin bu ülkeyi resmi olarak tanımaması sebebiyle sorunlar yaşansada ek protokoller imzalanarak sorun çözüldü.

Tarama sürecine giren Türkiye Eğitimden sağlığa pek çok kurumun yapısında AB ye devletlerine entegrasyon için yeni kanun ve düzenlemeler yapmak zorunda kaldı. Bazı alanlarda yeterli reformlar yapılmadığı gerekçesiyle bu alanlarda tarama ve müzakere süreci durduruldu (Kaynak:[http:// www.abgs.gov.tr/index.php?p=111&l=1](http://www.abgs.gov.tr/index.php?p=111&l=1), 12.18.2007).

3.1.AB Uyum Süreci ve Sonuçları

AB ile uyum çerçevesinde yeni kurumların gerekliliği ortaya çıkmış ve bunun sonucu olarak ülkelerde uyumla ilgili reformları takip edecek yeni kurumlar oluşturulmuştur. Her alanda birliği sağlamak amacıyla fonlar oluşturulmuş ve bu fonlardan yararlanmak için proje üretilmesi sağlanmıştır. Bu fonların eğitim alanında kullanılabilmesi için proje türleri belirlenmiş ve bu projelerin kabulü, finansmanının dağıtımı ve takibi için ülkemizde Başbakanlık DPT ‘ye bağlı alt kurumlar kurulmuştur. 2002/4615 sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Topluluğu Arasında İmzalanan, Türkiye Cumhuriyetinin Topluluk Programlarına Katılmasının Genel İlkeleri Hakkında Çerçeve Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar 1 Eylül 2002 tarih ve 24863 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Kararın yürürlüğe girmesiyle eğitim alanında Topluluk Eylem Programlarını oluşturan;

- Eğitim Alanında Socrates Topluluk Eylem Programının ikinci evresini oluşturan 24 Ocak 2000 tarih ve 2000/253/EC sayılı Kararın,
- Gençlik Topluluk Eylem Programını oluşturan 13 Nisan 2000 tarih ve 2000/1031/EC sayılı Kararın ve Mesleki Eğitim Alanında Leonardo da Vinci Topluluk Eylem Programını oluşturan 26 Nisan 1999 tarih ve 1999/382/EC sayılı Kararın Türkiye’de uygulanması sağlanmış ve Türkiye’nin Topluluk Programlarına katılımı konusunda gerekli yasal düzenleme tamamlanmış bulunmaktadır.

AT Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi (Ulusal Ajans) 29 Ocak 2002 tarihinde, Bakanlar Kurulunun 2002/3547 sayılı Kararı ile Devlet Planlama Teşkilatı bünyesinde bir Daire Başkanlığı olarak kurulmuştur (Devlet Planlama Teşkilatı, 2004, Socrates Eğitim Alanında Topluluk Faaliyet Programı 2000–2006 Başvuru Rehberi, DPT- Ulusal Ajans Yayınları, s.11, Ankara).

3.2. Ulusal Ajans (National Agency)

Avrupa Birliği'ne katılan ülkelerin AB Eğitim ve Gençlik programlarından yararlanmasını sağlamak üzere ülkelerinde kurdukları ve ilgili taraflar ile işbirliği içinde programlardan yararlanma faaliyetlerini organize ve koordine eden uygulama birimidir. Türkiye'nin AB Eğitim ve Gençlik programlarına 2003 yılından itibaren tam olarak katılımı amacıyla, Milli Eğitim Bakanlığı'nın yönetiminde bir hazırlık dönemi 2001 yılı içinde başlamıştır.

AB Komisyonu ile programın gerçekleştirilmesi ve işbirliği kurulması konusundaki ilişkilerin yürütülmesi amacıyla AB'ye üye ülkelerde uygulayıcı ve koordinatör birim olarak Ulusal Ajanslar kurulmuştur. Ülkemizde, Ocak 2002 tarihinde Bakanlar Kurulu kararı ile Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) bünyesinde Ulusal Ajans görevini yerine getirmek üzere bir daire başkanlığı kurulmuştur (AB Eğitim ve Gençlik Programları Dairesi - ABEGPDB). Daha sonra 6 Ağustos 2003 Tarih ve 25191 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4968 sayılı kanun ile Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı bünyesinde Türk Ulusal Ajansı kurulmuştur (<http://www.ua.gov.tr>, 10.06.2007).

3.2.1. Ulusal Ajansın Görevleri

- AB Eğitim ve Gençlik Programlarının ülke çapında tanıtılması ve bu amaçla gerekli ulusal altyapının oluşturulması,
- Programlara ilişkin belgelerin Türkçeye çevrilmesi,
- Katılım şartları, başvuru ve seçilebilirlik ile ilgili konularda bilgi sağlanması,
- Finanse edilen projelerin gelişiminin izlenmesi,
- Ülke çapında AB Eğitim ve Gençlik Programları ile ilgili proje tekliflerinin hazırlanmasının sağlanması ve uygun görülen proje önerilerinin uygulaması konusunda yararlanıcılara teknik destek sunulması,

- Kamu kuruluşları, kamu ve özel eğitim kurumları, özel sektör, sivil toplum örgütleri, yerel yönetimler, meslek kuruluşları ve gençlik kuruluşları ile yakın işbirliği sağlanması,
- AB Eğitim ve Gençlik Programları'nın Türkiye'deki ilgili tüm yararlanıcılara tanıtılması ve bu amaçla gerekli insan gücü, bilgi, fiziki ve hukuki alt yapının oluşturulması ve geliştirilmesi,
- Katılım şartları, başvuru ve seçilebilirlik ile ilgili konularda bilgi sağlanması, başvuru işlemlerinin desteklenmesi, organize edilmesi ve kayıt altına alınması,
- Proje başvuru sahiplerine ve seçilen proje sahiplerine projelerin uygulanması konusunda katılımcılara tavsiyede bulunulması ve gerekli olduğu takdirde katılımcı ve proje sahiplerinin eğitilmesi,
- Proje teklifleri ve diğer başvuruların kabul öncesi değerlendirilmesi ve görüş oluşturulması,
- Türkiye'de programlardan yararlanacak kişilerle ve AB Komisyonu ile gerekli sözleşmelerin yapılması ve programlardan yararlanma hakkını kazananlara ödemedede bulunulması,
- Ayrılan fonların etkin yönetimi, Ulusal Ajans'a tahsis edilen kaynakların muhasebesi ve izlenmesi için gerekli sistemin kurulması ve işletilmesi, programlar çerçevesinde seçilerek finanse edilen projelerin gelişiminin izlenmesi, tahsis edilen kaynakların kullanımına ilişkin teknik denetim yapılması, rapor istenmesi ve değerlendirilmesi. (idari, mali ve hukuki işlemlerin yürütülmesi),
- Proje sonuçlarının ve özellikle beğeni kazanan iyi uygulamaların ülke içinde ve dışında yayımına katkı sağlanması,
- AB Komisyonu, diğer ulusal ajanslar ve diğer ülke yararlanıcıları ile ilişkilerin kurulması, geliştirilmesi, koordinasyon ve işbirliğinin sağlanmasıdır (<http://www.ua.gov.tr>, 10.06.2007).

3.2.2. Ulusal Ajansın Örgütlenmesi

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı, Devlet Planlama Teşkilatından sorumlu Bakan'a bağlı olarak yönlendirme ve izleme komitesinden oluşmaktadır. Ulusal Ajans üç genel koordinatörlük (Socrates, Leonardo

ve Gençlik) ile sekiz program koordinatörlüğü ve destek birimleri (bütçe ve finansman, insan kaynakları, halkla ilişkiler, bilişim, iç denetçi, hukuk müşavirliği) şeklinde örgütlenmiş bulunmaktadır.

4.AVRUPA BİRLİĞİ EĞİTİM PROGRAMLARI

Avrupa Birliği üye ve aday ülkeleri ile antlaşmalarına taraftar diğer ülkelerin bütçelerinden katkı yapıp, kabiliyetlerine göre yararlandıkları, eğitimlerini geliştirip hedeflenen standart seviyeye ulaştırmaya yönelik eğitim ile ilgili yardım programlarıdır (Yayan, 2003).

4.1.Programların Dönemleri:

Ülkemiz programların ikinci dönemine katılmak üzere 15.04.2004 tarihinde fona maddi kaynak aktarımlarını yapmaya başlamıştır. Projeler üç döneme ayrılarak 2013 yılına kadar devam edecektir. Bu dönemler:

I. DÖNEM: 1995–1999

II. DÖNEM: 2000– 2006

III. DÖNEM: 2007– 2013 dönemleridir.

4.1.2.AB Eğitim Hedefleri

1. Eğitimin özellikle üye ülkelerin dillerinin öğretimi yoluyla geliştirilmesi,
2. Ülkeler arasında öğrenciler ve öğretmenlerin hareketliliğinin ve diplomalarının tanınmasının sağlanması,
3. Öğretim kurumları arasında işbirliğinin geliştirilmesi,
4. Üye ülkelerin öğretim sistemlerinin ortak sorunları üstüne bilgi ve deneyimlerin aktarılması,
5. Gençler ve öğretmenlerin ülkeler arasında değişiminin desteklenmesi,
6. Açık öğretim ve uzaktan öğretimin geliştirilmesi,
7. Uluslar arası kurumlar ile eğitim konusunda işbirliğinin geliştirilmesi, teknolojik gelişmelere uyum sağlanması, sürekli mesleki eğitimin iyileştirilmesi, mesleki eğitime erişim olanaklarının artırılması (European Commission, 2000).

4.1.3.Projelerin Hedefleri

AB tarafından yürütülen en büyük parasal kaynaklı programlardan birisi eğitim ve gençlik projeleridir. Eğitim ve öğretim alanında bir Avrupa İşbirliği Alanı kurarak, 2010 yılına kadar “Bilgi Avrupa'sını” oluşturmayı hedeflemektedir. (Lizbon Deklarasyonu) Avrupa'yı dünyanın en rekabetçi ve dinamik, bilgiye dayalı ekonomisi haline getirmektir.

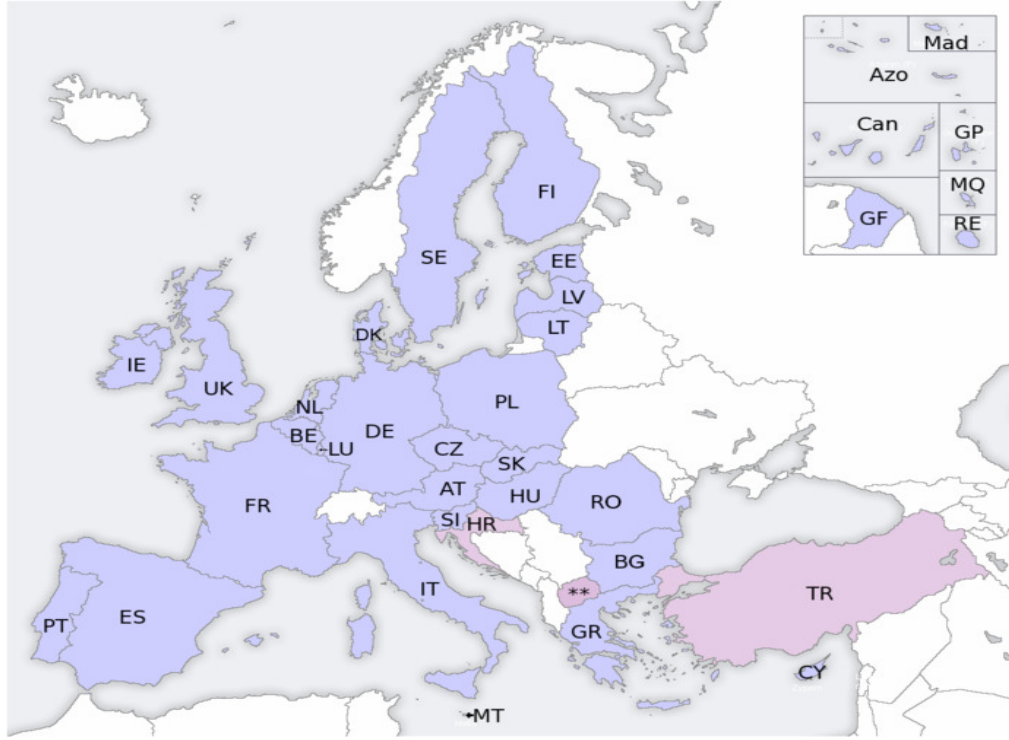
Sokrates Programı 1995- 1999 döneminin özel amaçları ve III. Dönemde Hayat Boyu Öğrenme Projeleri olarak adlandırılan programını kuran temel kararın 3. maddesinde şu şekilde sıralanmıştır:

- Avrupa bilincini güçlendirmek üzere, üye ülkelerin kültürel özelliklerini de koruyarak eğitimde Avrupa boyutunu bütün seviyelerde geliştirmek.
- Avrupa Birliği dilleri hakkındaki bilginin niteliksel ve niceliksel gelişimini ve eğitimin kültürler arası boyutunu destekleyerek, Avrupa Birliği halkları arasında anlayış ve dayanışma sağlamak.
- Üye ülkelerde eğitimin her düzeyindeki kuruluşlar arasındaki işbirliğini, aralarındaki entelektüel ve öğretim potansiyellerini geliştirmek üzere desteklemek.
- Çalışmalarda Avrupa boyutunu desteklemek amacıyla öğretmen değişimini teşvik etmek ve niteliklerini geliştirmek.
- Öğrenci hareketliliğini, öğrencilerin çalışmalarının bir parçasını bir başka üye ülkede tamamlamalarına olanak sağlayarak teşvik etmek.
- Her türlü okulun öğrencileri arasında iletişimi teşvik etmek.
- Eğitimde işbirliği için açık bir Avrupa alanının gelişimini kolaylaştırmak üzere diplomaların, eğitim sürelerinin ve diğer özelliklerin tanınmasını teşvik etmek,
- Avrupa koşullarında açık ve uzaktan eğitimi teşvik etmek.
- Eğitim sistemlerindeki bilgi değişimine yardım etmek ve üye ülkelerdeki eğitim politikalarını yönlendirenler arasındaki deneyim değişimini desteklemek.

Bu amaçlarla oluşturulan program kapsamında yer alan eylemler, Yükseköğrenim (Erasmus), Okul Eğitimi (Comenius) ve Yatay Ölçütler bölümleri altında yapılandırılmıştır.

Bu hedefe ulaşmak için:

- Çok uluslu ortaklıklar oluşturmak,
- Yeni yaklaşımları hedefleyen eğitim ve öğretim projeleri üretmek ve uygulamak,
- Yurtdışı eğitim fırsatları sağlanmak (Eğitimde Diyalog, 2005).

Harita: 1. Program Üyesi Ülkeler (Kaynak: <http://artvin.meb.gov.tr>).

5.TÜRKİYE’NİN AB EĞİTİM ve GENÇLİK PROGRAMLARINA KATILIM SÜRECİ

Avrupa Birliği’nin kuruluşu ile ilgili Roma Antlaşması (1957) ve Maastrich Antlaşmasında (1992) Birliğin eğitim konularındaki önceliklerine yer verilmiş ve bu öncelikler paralelinde çeşitli eğitim faaliyetleri yürütülmüştür. Topluluğun, mesleki eğitim alanındaki projeleri içeren Leonardo da Vinci ve genel eğitimi ele alan Socrates Programları’nın birinci aşamaları 1995–1999 yılları arasında tamamlanmıştır. Birinci aşamadaki deneyimler ışığında, söz konusu programların amaçları ve eylem alanları yeniden incelenerek, 2000–2006 yıllarını kapsayan ikinci dönem uygulamalarına başlanmıştır.

Leonardo da Vinci programının ikinci aşamasına ilişkin Konsey Kararı 11 Haziran 1999 tarihinde; Socrates programının ise 03 Şubat 2000 tarihinde Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesi'nde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Ülkemiz bu tarihler itibarıyla söz konusu programlara katılmaya hak kazanmıştır. AB'nin eğitim programları dışında gençlerin hareketliliğine yönelik, "Avrupa için Gençlik" konulu program kapsamındaki gelişmeler ve uygulamalar ise Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne izlenmektedir. Ülkemiz hâlihazırda AB'nin Avrupa Akdeniz Ülkeleri İşbirliği (MEDA) programları çerçevesinde "Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumlarının Modernizasyonu", "Türkiye'de Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi" ve "Temel Eğitimin Desteklenmesi" projelerine katılmaktadır. Avrupa entegrasyonu sürecinde olan ülkelere sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel katkıda bulunmak amacıyla "Avrupa Birliği Programları" adı altında, değişik alanlarda geliştirilmiş programlara katılım fırsatı sunulmaktadır. Ülkeler arasındaki işbirliği ile gerçekleşen ya da gerçekleşecek olan bu programlar, aynı zamanda Avrupa vatandaşlığı kavramının Avrupa yelpazesi altında bulunan toplumlarca benimsenmesi, kültür mirasının korunması, kültürler arası etkileşimi kolaylaştırması, farklı toplumlardan gelen insanların bir proje etrafında toplanarak dayanışma bilinci oluşturmaları gibi amaçları da bulunmaktadır. Avrupa Birliği Programları;

- Eğitim Programları,
- Kültür Programları,
- Bilim, Araştırma ve Teknolojik Gelişme Programları,
- Enerji Programları,
- Yardım Programları,
- Çevre Programları
- İnsan Hakları Konusundaki Programlar, olmak üzere yedi ana programdan oluşmaktadır.

Adı geçen bu programların her biri kendi içinde alt programlardan ve çok sayıda eylemlerden oluşmaktadır (<http://ikv.org.tr> ,20.12.2007).

5.1.Leonardo Da Vinci Programı

Leonardo da Vinci Programı, üye devletlerin faaliyetlerini (Avrupa Topluluğu'nu kuran Antlaşma, Madde 150 uyarınca) destekleyen ve tamamlayan Topluluk için bir mesleki eğitim politikasının uygulanmasına katkıda bulunmaktadır.

Bu programın birincisi 1995- 1999 yılları arasında uygulanmıştır. Konsey, 1999/382/EC Numaralı Karar ile 2000 – 2006 yılları arasındaki dönem için programın ikinci aşamasının uygulanmaya konulması kabul edilmiştir. Amaç, mesleki eğitim politikalarında uygulamaya yönelik yeni pratik yaklaşımlar geliştirmektir.

Leonardo da Vinci Programı, “Bilgi Avrupa’sının kurulmasına” katkıda bulunarak ve Üye Devletlerin (diğer hususların yanı sıra) hayat boyu öğrenme politikalarını da destekleyerek Avrupa Topluluğu’na ait bir mesleki eğitim politikasının uygulanmasını hedeflemektedir. Konsey Kararı, ülkelerarası platformda yapılacak işbirliği yoluyla mesleki eğitim sistemleri ve uygulamalarında kalitenin, yenileşmenin ve Avrupa boyutunun geliştirilmesi gereğini dile getirmektedir. Karar, programın bu aşaması için üç hedef belirlemektedir. Bu hedefler şöyledir:

- Tüm düzeylerde temel mesleki eğitimde insanların, özellikle genç insanların beceri ve yeterliklerinin, işgücü piyasasına bütünleşme ve yeniden bütünleşmeyi kolaylaştırmaya yönelik olarak geliştirilmesi.
- Sürekli mesleki eğitimde ve hayat boyu edinilen beceri ve yeterlikler bağlamında kalitenin artırılması, sürekli mesleki eğitime girişin kolaylaştırılması ve hayat boyu beceri ile yeterlik edinme imkânlarının geliştirilmesi,
- Rekabetçilik ile girişimciliğin geliştirilmesi ve yeni istihdam imkânlarının oluşturulması amacıyla mesleki eğitimin yenileşmeye katkısının artırılması ve güçlendirilmesi.

Komisyon, 2001 yılı Kasım ayında, “Avrupa’da hayat boyu öğrenme sistemi gerçeğe dönüştürülmesi” konusunda bir tebliği benimsemiştir. Bu tebliğ Avrupa’da hayat boyu öğrenme imkânlarına zemin oluşturmaktadır ve Avrupa düzeyinde süreç, strateji ve planların yalnız eğitim ve öğretimle ilişkili olmakla kalmayıp istihdam, sosyal bütünleşme ve gençlik politikalarını da içeren bir merkezi çerçeve içerisine yerleştirerek gerçekleştirilmesini öngörmektedir. Komisyon, girişimcilerin dikkatini mesleki eğitimde daha iyi bir Avrupa işbirliği sağlanması üzerinde ve özellikle Leonardo Da Vinci programıyla ilişkili olan öncelikler üzerine çekmektedir. Bu öncelikler,

- 1-Öğrenmenin değerlendirilmesi (belgelendirilmesi),
- 2-Öğrenme ve öğretmeye, mesleki eğitime ve öğretime (MEÖ) yönelik yeni öğrenme biçimleri,
- 3-Rehberlik ve danışmanlıktır.

Leonardo Da Vinci kapsamında uygulanmakta olan projeler, programın uygulandığı 1995–1999 dönemindeki ilk aşamasından farklı olarak bu dönemde (2000-2006) merkezîyetçilikten uzak bir yapıya kavuşturulmuştur. İlk dönemde projelerin her türlü sorumluluğu ile yürütülmesinin hemen tamamı Avrupa Komisyonu bünyesinde iken, bu dönemde projelerin yetki ve sorumluluğu büyük oranda üye ve aday ülkelerde kurulmuş bulunan Ulusal Ajanslara verilmiştir.

Bu programın bütçesi 1.150 000. 000-Euro'dur. Bu programla ülkelerin mesleki eğitimle ilgili kurumlarına 2000 yılında toplam 158 Milyon Euro, 2001 yılında ise yaklaşık 162.3 Milyon Avro proje karşılığı yardım yapılmıştır (Şenver, 2003).

Bu programın hedefleri şu şekilde belirlenmiştir (DPT, 2003):

- Mesleki eğitim alanında uluslar arası işbirliğinin geliştirilmesi ve farklı mesleki eğitim sistem ve uygulamalarına bir Avrupa boyutu kazandırılması,
- Kişilerin özellikle de gençlerin her düzeydeki iş öncesi mesleki bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi ve böylece bu kişilerin çalışma hayatına entegrasyonlarının kolaylaştırılması,
- Teknolojik ve yapısal değişmeye uyum sağlanabilmesi için yaşam boyu mesleki eğitim sağlanması,
- Girişimcilik ruhunu geliştirmek ve rekabet kapasitesini artırmak amacıyla mesleki eğitimde yeniliklerin desteklenmesi ve teşvik edilmesi, bu konuda mesleki eğitim kurumları, üniversiteler, işletmeler ve özellikle küçük ve orta boy işletmeler arasında işbirliğinin desteklenmesi olarak belirlenmiştir.

Leonardo da Vinci Programı ile sağlanacak imkânlar şöyle özetlenebilir:

- Üye ülkelerde mesleki eğitim sistemleri ve tedbirlerinin kalitesi ile yenilik kabiliyetinin iyileştirilmesi ve ulusal mesleki eğitim sistemleri için katma değer sağlanması.
- Mesleki eğitim ve meslek danışmanlığında Avrupa boyutunun teşvik edilmesi,
- Ömür boyu öğrenme hususunun güçlendirilmesi, yarının mesleklerine hazırlama ve teknolojik değişime ayarlanmanın teşvik olunması.
- Gençler için ilk mesleki eğitimi destekleme ve uygun yeterliliği olmayan yani, uygun okul eğitimi olmayan yetişkinler için özel mesleki eğitim tedbirlerinin desteklenmesinin sağlanması.

- Engelliler için, özellikle eğitimsiz gençler ve bedensel ya da zihinsel özürlü ya da başka koşullar nedeniyle eğitimden yararlanmış şahıslar ve sosyal ve iktisadi dışlanma tehdidi altında kalan kişiler için ilk mesleki eğitime veya müteakip eğitimlere girişin kolaylaştırılmasının sağlanması
- Kadınların fırsat eşitliğinin teşvik edilmesi.
- Göçmen işçilerin ve çocuklarının durumunun iyileştirilmesinin sağlanması.
- Avrupa iş piyasası üzerinde iç pazarın yeterli talepleri, eğitim ihtiyacı ve gereksinimleri bakımından işbirliğinin güçlendirilmesinin sağlanması
- Modern teknolojiler alanında dil bilgilerinin teşvikinin sağlanması.
- Mesleki danışmanlık sistemlerinin kurulmasının temin edilmesi.

5.1.1.-Hareketlilik (Mobility)

Mesleki eğitimden geçen insanların, özellikle genç insanların ülkeler arasında hareketliliği için ve eğitimden sorumlu olanlar için destek önlemidir. Mesleki eğitimden geçen insanlar, özellikle gençler ve eğiticiler için ülkelerarası hareketlilik projelerine destek sağlanır. Yerleştirme projeleri, karşılıklı değişim projeleri ve eğitim ziyaretleri Topluluk desteği verilen üç proje alanıdır.

(a) Aşağıda belirtilen üç grup kişilere yönelik uluslar arası projeler hazırlanması ve uygulanması: Başlangıç niteliğinde mesleki eğitimden geçen insanlar (mesleki eğitim kurumlarında ve işletmelerde normal olarak üç hafta- dokuz ay süreli yerleştirmeler; bu yerleştirmeler, ilgili bireyler için mesleki eğitim programının ayrılmaz bir parçasını oluştururlar), öğrenciler (işletmelerde üç-on iki ay süreli yerleştirmeler), genç işçiler ve yeni mezunlar (mesleki eğitim kurumlarında ve işletmelerde iki-on iki ay süreli yerleştirmeler).

(b) Uluslar arası karşılıklı değişim projeleri organizasyonu: İş dünyasındaki insan kaynakları yöneticilerine, mesleki eğitim program planlayıcıları ve yöneticilerine, özellikle eğiticilere ve mesleki rehberlik uzmanlarına yönelik olarak, bir tarafta işletmeler ve diğer tarafta mesleki eğitim kuruluşları ya da üniversiteler arasında, dil becerileri alanında eğiticiler ve danışman/öğretmenler için (bir tarafta iş dünyası ve diğer tarafta, üniversiteler dahil, uzmanlaşmış dil meslek eğitimi kurumları ya da mesleki eğitim organları arasında).Bu hedef gruplar için değişimler, bir hafta ve en fazla altı hafta arasında sürecektir.

(c) Komisyonca teklif edilen konularda mesleki eğitimden sorumlu kişiler için inceleme gezileri: Avrupa Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi Ofisi / Merkezi (CEDEFOP) tarafından sağlanabilir. Ülkelerarası Yerleştirme ve Karşılıklı Değişim Projeleri, iki yıla kadar sürebilir. Her iki tip projelere Topluluk mali katkısı, bir yerleştirme ya da karşılıklı değişim için faydalanan kişi başına 5000 Euro'yu aşmaz- bu katkının en fazla tutarı, (a) ve (b)'de belirtilen en fazla süreye karşılık gelmektedir (DPT, 2004).

Tablo 1.
Yerleştirmeler ve Karşılıklı Değişimlerin Uygulama Koşullarına Ait Bilgiler

FAALİYET TÜRÜ	KİM GİDEBİLİR?	NEREYE?	NE KADAR	MALİ KATKI NE KADARDIR?
Yerleştirmeler	Temel mesleki eğitim almakta olan kişiler	Mesleki kuruluşlara veya işletmelere	5–39 hafta	Kişi başına ayrılacak ödenek, yerleştirmenin süresine bağlı olarak, her yararlanıcı için azami 5000 Avro olmak üzere değişiklik gösterir. KOBİ'lerden proje sahiplerine. Leonardo Da Vinci Programının bu faaliyet alanı kapsamındaki ilk tekliflerini vermelerine yardımcı olmak üzere her proje sahibi için azami 500 Avro verilir. Hedef grubun pedagojik, kültürel ve dil yeterlikleri hazırlıkları için tüm proje sahiplerine bir miktar para verilir. Azami üç aylık yerleştirmeler için her yararlanıcı için 200 Avro, üç aydan fazla süren yerleştirmeler içinse her yararlanıcı için 500 Avro ödenir.
	Üniversite öğrencileri	İşletmelere	13–39 hafta	
	Genç işçiler ve yeni mezunlar	Mesleki kuruluşlara veya işletmelere	9–52 hafta	
Karşılıklı Değişimler	İşletmelerdeki insan kaynakları yöneticileri: eğitim programı planlayıcıları, yöneticileri, eğiticiler ve rehberlik uzmanları	İşletmeler ve mesleki eğitim kuruluşları ve veya üniversitelerin bir bileşimi.	6 hafta	Mali yardım yerleştirmenin süresine göre değişiklik: gösterir. Her yararlanıcı için azami 5000 Avro'dur. Yararlanıcı engelli ise bu miktar artırılabilir.
	Dil yeterlikleri alanındaki eğiticiler ve rehberler	Ticaret sektörü ile üniversiteler dâhil uzmanlaşmış dil mesleki eğitim organlarının bir bileşimi	1–6 hafta	

Kaynak: Devlet Planlama Teşkilatı, 2003–2004, Avrupa Birliği Mesleki Eğitim Eylem Programı, Leonardo Da Vinci, İkinci Aşama: 2000–2006, Proje Sahipleri için Genel Rehber- Hareketlilik (Mobility), DPT- Ulusal Ajans Yayınları, s.10, Ankara.

5.1.2-Pilot Projeler (Pilot Projects)

Mesleki eğitimde yeniliği ve kaliteyi geliştirmek üzere tasarlanmış ülkeler arası ortaklıklara dayalı pilot projeler için destek önlemidir. Mesleki eğitimde bilgi ve iletişim teknolojilerinin (information and communication technology) kullanılmasını amaçlayan eylemler içeren, mesleki eğitimde yenilik ve kaliteyi geliştirmeye ve aktarmaya yönelik uluslararası projelere destek verilmektedir. Mesleki eğitimde yenilikler geliştirmeye ve/ ya da yaymaya yönelik uluslar arası pilot projelerin tasarlanması, geliştirilmesi, test edilmesi ve değerlendirilmesi için Topluluk desteği bulunmaktadır. Bu türden ülkelerarası pilot projeler, mesleki eğitimde kalitenin desteklenmesiyle, yeni mesleki eğitim yöntemlerinin geliştirilmesiyle ve yaşam boyu öğrenme bağlamında mesleki rehberlikle ilgili olabilir (DPT,2004).

5.1.3.Tematik Eylemler

Topluluk düzeyinde özel ilgi konusu olan temalarda az sayıda projeye özel destek verilebilecektir. Bu konuda şu örnekler verilebilir; iş üstünde öğrenilen beceriler ve uzmanlıkların belgelenmesi ya da akreditasyonunun yeni biçimleri üzerine vurguyla, şeffaflığı geliştirmenin yeni yöntemlerinin bulunması, işgücü piyasasında dezavantajlı bir konumda olan kişileri, özellikle vasıfsız genç insanları ya da vasıfları güncelleştirme gerektiren insanları, uygun beceriler ile donatmaya yönelik üye devlet politikaları ve girişimlerini destekleyen eylemler, iş işe bağlantılı hizmetlerde mesleki rehberlik, danışmanlık ve mesleki eğitim için Avrupa çapında düzenlemelerin geliştirilmesi. Topluluk her proje başına yılda 200.000 Avro tutarında bir tavan ile ülkelerarası pilot projeler için en uygun harcamaların % 75'ine kadar katkıda bulunabilir. Tematik eylemler için, ilgili projenin kapsamı bunu haklı kılıyorsa, tavan, proje başına yılda 300.000 Avro tutarına yükseltilebilir (DPT,2004).

5.1.4.-Dil Becerileri (Language Competences)

Bu projelerin üzerinde durduğu nokta, aynı zamanda dil denetimleri yoluyla, her mesleki alanın ve ekonomik sektörün özel gereksinmelerine göre hazırlanmış öğretim malzemeleri ve yenilikçi pedagojik yöntemlerin ve ayrıca kendi kendine dil öğrenmeye dayalı yeni pedagojik yöntemlerin ve ayrıca kendi kendine dil öğrenmeye dayalı yeni

pedagojik yaklaşımların tasarlanması, test edilmesi, doğrulanması, değerlendirilmesi ve yayılması ve bu yöntemlerin ve yaklaşımların sonuçlarının yaygınlaştırılmasıdır. Özellikle, ülkelerarası hareketlilik programlarına katılan insanların pedagojik gözetiminden sorumlu olan eğiticiler ve öğretmenler arasında dil ve kültür becerilerini artırmak amacıyla, başka eylemler ve önlemler kapsamında da dil ve kültür desteği için teklifler sunulabilir. Bir tarafta iş dünyası ve diğer tarafta uzmanlaşmış dil meslek eğitim kuruluşları ve da mesleki eğitim organları arasındaki ülkelerarası programlar için de Topluluk desteği mevcuttur. Bu önlem kapsamındaki projeler için Topluluk desteği üç yıla kadar süreyle olabilir. Topluluk, her proje başına yılda 200.000 Avro tutarında bir tavan ile, uygun harcamaların % 75'e kadarki bölümüne finansman katkısı sağlayabilir (DPT, 2004).

5.1.5.Uluslararası Ağlar (Transnational Network)

Deneyim ve başarılı uygulamaların karşılıklı değişimini kolaylaştıran uluslar arası işbirliği ağlarının geliştirilmesi için destek önlemidir. Bir başka deyişle bu önlem; Avrupa Uzmanlığı ve yaygınlaştırılması ve uluslararası ağlar için desteklenmesi anlamını taşımaktadır. Üye devletlerde, bölgesel ya da sektörel düzeyde, ilgili kamusal ve özel aktörleri bir araya getiren çok aktörlü mesleki eğitim ağlarının etkinlikleri için Topluluk desteği bulunmaktadır. Bu aktörler arasında, doğrulanmış mesleki eğitim yöntemleri ve ürünlerine erişim üzerine hizmet, tavsiye ve bilgi sunucuları olarak, yerel yönetimler, yerel ticaret odaları, işveren ve işçi sendikaları, işletmeler ve- üniversiteler dahil – araştırma ve mesleki eğitim merkezleri vardır. Bu etkinliklerin amaçları şunlardır:

- Avrupalı uzmanlık ve yenilikçi yaklaşımların toplanması, damıtılması ve oluşturulması,
- Beceri ihtiyaçlarının analiz ve tahmin edilmesinin iyileştirilmesi,
- Birlik çapında, ilgili çevrelerde ağ çıktılarının ve proje sonuçlarının yayılması.

Ülkelerarası ağlar için Topluluk desteği üç yıla kadar süreyle olabilir. Topluluk, ağ başına yılda 150.000 Avro tutarında bir tavan ile ülkelerarası ağların etkinlikleri için uygun harcamaların % 50'sine kadar katkıda bulunabilir (DPT,2004).

5.1.6.Referans Kaynakları (Reference Material)

Ortak ilgi konusu olan öncelikli temalarda ülkelerarası temelde girilen eylemler için Topluluk desteği mevcuttur. Bu tür eylemler, üye devletlerdeki mesleki eğitim sistemleri ve düzenlemeleri, uygulamalar ve çeşitli beceriler konusuna yönelik değişik yaklaşımlar üzerine karşılaştırılabilir veriler oluşturulması, başka bir alternatif olarak Eurostat ya da Cedefop tarafından sunulamayan yaşam boyu öğrenme için politikalara ve mesleki eğitim uygulamalarına destek olan en iyi uygulamaların gözlenmesi, nicel ve/ya da nitel bilgiler analizler üretilmesi gibi konulara katkıda bulunacaktır. Bu önlem kapsamındaki projeler için Topluluk desteği üç yıla kadar bir süre için sağlanabilir. Komisyon ve Üye Devletler, mesleki eğitimde kamusal ve özel kara alıcıların kullanımına sunulması için, bu referans malzemesinin mümkün olduğu kadar geniş ölçekte yayılmasını sağlayacaklardır. Topluluk mali katkısı, her proje başına yılda 200.000 Avro tutarında bir tavan ile, uygun harcamaların % 50'si ile %100'ü arasında olacaktır. Teklif edilen projenin kapsamı haklı kılıyorsa, bu tavan 300.000 Avro tutarına yükseltilebilir (DPT, 2003).

Tablo 2.
Leonardo Da Vinci Programında Projenin Türüne Göre Finansal
Katkı ve Mali Destek Miktarı.

Faaliyet alanları	Uygun özellikte bulunan maliyetler üzerinden en yüksek finansal katkı-yüzde olarak	Yıllık ve her proje bazında Topluluk mali desteğinin miktarı (Avro)
Hareketlilik (mobility)	İhtiyaca göre	Her yararlanıcı ve yerleştirme veya karşılıklı değişim başına 5000 (Bu katkının maksimum miktarı yerleştirme veya karşılıklı değişimin maksimum süresine tekabül etmektedir. Bu miktar engelli katılımcılar için artırılabilir.)
Pilot projeler	% 75	200 000
• Konulu faaliyetler için		300 000
Dil yeterlilikleri	% 75	200 000
Ülkelerarası ağlar	% 50	150 000
Başvuru kaynakları	% 50-100	200 000 (300 000'e kadar olabilir)

Kaynak: Devlet Planlama Teşkilatı, 2003-2004, Avrupa Birliği Mesleki Eğitim Eylem Programı, Leonardo Da Vinci, İkinci Aşama: 2000-2006, Proje Sahipleri için Genel Rehber- Hareketlilik (Mobility), DPT- Ulusal Ajans Yayınları, s.10, Ankara.

5.2.SOCRATES

Socrates Programı, Avrupa Topluluğu'nun eğitim alanındaki faaliyet programıdır (European Commission, 2000). Socrates Programı, toplumdaki herkesin eğitimini ve okul öncesi eğitimden üniversiteye kadar bütün eğitim düzeylerini kapsamaktadır. Buna örgün olmayan yetişkin eğitimi de dâhildir. Bu programlar 3 safhada yer alacaktır. Birinci safha 1995–1999 yılları arasındaki dönemi kapsamaktadır. Bu programın ikinci aşaması ise 1 Ocak 2000 ile 31 Aralık 2006 arasındaki dönemi kapsamaktadır. Üçüncü safha ise 2007–2013 dönemini kapsamaktadır. Programlar bu aşamasında “Hayat Boyu Öğrenme” adını almaktadır. Socrates Programının Hedefleri:

- Eğitim ve fırsat eşitliğinin ilerletilmesi konularındaki Avrupa boyutunun güçlendirilmesi
- Yabancı dillerin öğretilmesinin geliştirilmesi
- İşbirliği ve hareketliliğin ilerletilmesi ve aynı zamanda farklılıktan doğan engellerin kaldırılması
- Yenilikçi eğitimin geliştirilmesi ve ortak ilgili alanı teşkil eden konuların derinleştirilmesiyle, kaliteli bir eğitim sunulması.

Ancak Programın başlıca amacı, Avrupa Bilincinin geliştirilmesi ve zamanın ihtiyaçlarına yanıt verilmesidir. Bugün sürekli değişen bir dünyada, eğitim, okulda veya üniversitede sona eren bir süreç değildir. Tam aksine eğitim giderek yaşam boyu öğrenime, ömür boyu devam eden bir sürece dönüşmektedir.

Bu programa 31 ülkenin katılım hakkı vardır. Avrupa Birliği üyesi 17 devlet, Avrupa Ekonomik Alanı üyesi 3 devlet, aralarında Kıbrıs'ın da yer aldığı 10 yeni üye devlet ve 1 üye aday devlet.

Socrates'in uygulanması, Avrupa Birliği'ne bağlı Avrupa Komisyonu'nun sorumluluğundadır. Programa katılan ülkelerin milli makamları, Ulusal Ajansları belirlemektedir. Söz konusu Ulusal Ajansların temel rolü, programın yönetimi ve uygulanması ve Socrates Programına dâhil olan sekiz eylem alanının (alt programın) geliştirilmesidir (DPT, 2004).

Söz Konusu Eylem Alanları Şunlardır:

- **Comenius:** Örgün Eğitim –Üniversite Öncesi Okul Eğitimi
- **Erasmus:** Yüksek Öğrenim

- **Grundtvig:** Yetişkinlerin Eğitimi
- **Lingua:** Avrupa Dilleri Eğitimi ve Öğretimi
- **Minerva:** Açık ve Uzaktan Eğitim, Eğitimde Bilgi ve İletişim Teknolojileri
- **Observation and Innovation (Gözlem ve Yenilik):** Eğitim Sistemleri / Politikalarının İzlenmesi. Bu eylem alanı Naric, Euridyce ve Arion eylem alanları tarafından ilerletilmektedir (DPT, 2004).
- **7.Destek Faaliyetleri: Socrates** 1 Ocak 2000 – 31 Aralık 2006 dönemini kapsamakta olan ikinci safhasında bulunmaktadır. Socrates'ın İkinci Aşamasının başlangıcından itibaren, Eğitim ve Kültür Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Ulusal Koordinasyon Birimi kurulmuş ve bütün eğitim seviyelerindeki eğitim kuruluşlarının çeşitli Avrupa eğitim programlarına mümkün olduğunca fazla katılımını sağlamak ve aynı zamanda eğitimcilerin ve diğer şahısların, Avrupa'nın çeşitli ülkelerindeki eğitim ve öğretim programlarına dâhil olmalarını teşvik etmek için sistematik bir temelde faaliyete geçilmiştir. Socrates'in eylem alanlarından her birinin hedef ve talepleri aşağıda daha analitik olarak anlatılmaktadır (DPT, 2004).

5.2.1.Comenius

Comenius eylem alanı örgün eğitime-üniversite öncesi eğitime ilişkindir ve dört temel hedefi vardır:

- Kalitenin iyileştirilmesi
- Eylem alanı içindeki Avrupa boyutunun takviye edilmesi.
- Avrupa dillerinin öğreniminin teşvik edilmesi.
- Kültürlerarası bilincin geliştirilmesi.

Bu eylem alanı aşağıdaki faaliyetleri içermektedir:

5.2.1.1.Comenius 1 – Okul Ortaklıkları

Comenius 1 eylem alanı yüksek eğitim seviyesine kadar, genel, mesleki veya teknik eğitim vermekte olan çeşitli kurumlar arasındaki işbirliğini ve hareketliliği sağlamaktadır. Genelde okul eğitimi olarak adlandırılmayan, ancak üst düzeyde eğitim veren kurumlar da bu kurumlar arasında yer almaktadır. Eğitim camiasındaki bütün öğretmenlere, eğitim personeline, öğrencilere yöneliktir. Aynı zamanda ailelerin, sivil

örgütlerin, yerel yönetim makamlarının ve iş dünyasının da işbirliğini kapsamaya çalışmaktadır. Kurumlar arasındaki işbirliği, Socrates Programı'na katılan ülkelerden okullarının ortaklığını destekleyen Comenius 1 planlarının hayata geçirilmesiyle başarılmaktadır. Üç proje tipi mevcuttur. Okul Projeleri, Dil Projeleri ve Okul Gelişim Projeleri (Yayan , 2003).

Okul Projeleri ve Okul Gelişim Projeleri, üç farklı ülkeden en az üç okulun ortaklığına dayanmaktadır ve 2 yıl boyunca finanse edilebilmektedir. Dil Projeleri ise bir yıllığına finanse edilmekte ve bu projelere çeşitli ülkelere iki okul katılmaktadır. Okul Projeleri, çeşitli ülkelere öğrenci ve eğitimcilerin Avrupalı işbirliğini sağlamaktadır. Bu işbirliği katılımcılara birbirlerinin ülkelerini tanıma, çeşitli kültürel parametreleri ve aynı zamanda düşünce ve yaşayış biçimini derinleştirme ve farklılığı anlama ve takdir etme fırsatı sunmaktadır. Okul projeleri, öğrencilerin okul programlarını göğüslemelerinde yeni ve yaratıcı yöntemler sunarak, geleneksel eğitim ve öğretimi teşvik etmektedir. Comenius okul projeleri farklı Avrupa ülkelerinden gelen öğrenci ve öğretmen grupları arasında bir Avrupa işbirliği oluşturmaktadır. Bu işbirliği katılımcılara, birbirlerinin ülkelerini, kültürlerini, düşünce biçimlerini ve yaşamlarını tanıma fırsatı vermekte, birbirlerini daha iyi anlamayı öğrenmelerini sağlamaktadır. Projeler, mevcut müfredat konularını ele almanın yeni ve yaratıcı yollarını ortaya koyarak, geleneksel öğretim ve öğrenime ek bir değer sağlamaktadır.

Dil projelerinin amacı; öğrencilerin yabancı dillerde iletişim kurma kapasitelerini ve öğrenme motivasyonlarını arttırmaktır. Bu da geleneksel öğretimle değil, başka ülkelere gençlerle seçilmiş bir proje üzerindeki işbirliğiyle başarılmaktadır. Tüm aktiviteler, öğrencilerin düzenli müfredatıyla bütünleştirilmelidir. Faaliyetleri planlama, izleme ve değerlendirme, faal olarak katılmaları gereken öğrencilerle birlikte yürütülmelidir. Projeler, 12 yaş ve üstü, sayıları en az 10 olan ve ortak bir okulu en az 14 gün boyunca ziyaret edecek olan katılımcı öğrencilerin karşılıklı değişimini kapsamaktadır. Okul gelişim projeleri katılımcı okullar ve gereksinimleri üzerinde eğitim kuruluşları olarak odaklanmaktadır. Projeler okul idaresini ve pedagojik yaklaşımları daha iyi bir hale getirmeyi amaçlamakta ve faydalı bir projeye ilgili olduğu kısımlarda öğretmen ekiplerinin ve okul idaresinin müşterek olarak adlandırılan gereksinimler ve problemler üzerinde bilgi deneyim alışverişinde

bulunmalarını sağlamaktadır. Bu tip projeler ya yönetim ya da pedagoji konularına odaklanabilmektedirler.

Milletler arası dolaşım, Comenius 1’de önemli bir yere sahiptir. Öğrenciler ve eğitimciler proje konusundaki işbirliğinin güçlendirilmesini ve ortaklıkların sıklaştırılmasını öngören karşılıklı ziyaret fırsatlarına sahiptirler. Comenius 1 Projeleri, diğerlerinin yanı sıra, kültürler farklılık bilincini de sağlamaktadır. Öğrenciler ve eğitimciler başka kültürleri ve yaşam biçimlerini öğrenmektedirler. Avrupa’nın diğer okullarıyla işbirliği, okulun günlük eğitim programındaki Avrupa boyutunu geliştirmektedir (<http://www.ua.gov.tr/socrates>, 20.12.2007).

Tablo 3.
Comenius 1. Projelerinde Mali Finansman

Mali Destek Süresi	Comenius Okul Projeleri 3 yıl	Comenius Dil Projeleri 1 yıl	Comenius Okul Gelişim Projeleri 3 yıl	
Yıl Başına Projeye Verilecek Standart Miktar				
• Koordinatör Okul	2000€	1500/2000€:	2000€	
• Ortak okul	1500€	1500/2000€	1500€	
Ülkeler Arası Dolaşıma Yönelik Değişken Miktar	Proje Toplantısı	Proje Toplantısı	Proje Toplantısı	En fazla 1 hafta
• Personel Dolaşımı	Öğretmen Dolaşımı		Öğretmen Dolaşımı	1–4 hafta 1–4 hafta
	Öğretmen Yerleştirme		Öğretmen Yerleştirme	En fazla 1 hafta
• Öğrenci Dolaşımı	Proje Toplantısı	Sınıf Dolaşımı	Proje Toplantısı	En az 14 gün

Kaynak: Devlet Planlama Teşkilatı, 2003-2004, Avrupa Birliği Mesleki Eğitim Eylem Programı, Leonardo Da Vinci, İkinci Aşama: 2000-2006, Proje Sahipleri için Genel Rehber- Hareketlilik (Mobility), DPT- Ulusal Ajans Yayınları, s.14, Ankara.

5.2.1.2.Comenius 2- Okul Eğitim Personelinin Eğitimi

Comenius 2; Comenius'un genel hedeflerinin hayata geçirilmesine yardımcı olmaktadır. Okul eğitimiyle ilgilenen personelin ve diğer personelin eğitim ve öğretim kalitesinin iyileştirilmesi için stratejilerin geliştirilmesi hedefiyle en az üç katılımcı ülkeden gelen seçilebilir örgütler arasında devletlerarası işbirliği planlarının (Merkezi Faaliyet COMENIUS 2.1) desteklenmesi. Bu eyleme ilişkin önerilerin değerlendirmesi ve seçilmesi AB tarafından yapılmaktadır. Okul eğitimiyle ilgilenen bütün çalışanların mesleki gelişimini amaçlayan bireysel hareketlilik (Merkezi Olmayan Faaliyet Comenius 2.2) faaliyetlerinin desteklenmesi. Bu eyleme katılma konusundaki taleplerin değerlendirilmesi ve seçilmesi, her ülkenin Ulusal Ajansı tarafından yapılmaktadır. Eğitim faaliyetleri, eğitmen personelin mesleki gelişiminin aşamaları ve boyutlarını kapsamaktadır.

- Temel Öğretmen Eğitimi - Comenius 2.2.A. Bu Faaliyet Comenius 2.1 kapsamında devletler arası bir projede yer alan üst düzey eğitim kuruluşlarına kayıtlı olan şahıslara yöneliktir. “Eğitimci Adayları” Socrates programına katılan bir başka ülkede 1 ile 10 haftalık, uygulamalı eğitim ve çalışma dönemi üstlenmelerini sağlayacak destek almaktadır.
- Okul Atamaları - Comenius 2.2 B (Dil Asistanları). Bu faaliyet, katılımcılara, kendi ülkeleri dışında, organizasyona katılan bir ülkenin eğitim kuruluşunda 3 ile 8 ay geçirme fırsatı sunmaktadır. Böylece söz konusu katılımcılar yabancı dil ve diğer eğitim sistemleri hakkındaki bilgilerini zenginleştirme, öğretim becerilerini geliştirme ve ev sahibi ülke öğrencilerinin katılımcının ülkesi ve kültürüne olan ilgilerini artırmaları için fırsat sunmaktadır. Başvuru sahipleri yabancı dil öğretme yetkisine sahip, ya da bunun için okuyan ve daha önce yabancı dil öğretmeni veya yabancı dil öğretebilen ilköğretim öğretmeni olarak çalışmamış olan kişiler olmalıdırlar.
- Hizmet İçi Eğitim - Comenius 2.2.C. Bu program ile öğretmenler ya da okul eğitim sektöründe çalışan diğer personel için normalde çalıştıkları ülkenin dışındaki bir ülkede, 1 ile 4 hafta arası süren hizmet içi eğitim kursları gerçekleştirilir. Bu programın amacı, katılanların, bilgi ve becerilerini iyileştirmek, Avrupa'daki okul eğitiminin daha geniş kavramalarını ve yaptıkları

işin Avrupa boyutuna yönelik anlayışını kazanmalarına yardımcı olmak ve onları teşvik etmektir (<http://www.ua.gov.tr/socrates> ,20.12.2007).

5.2.1.3.Comenius 3 – Comenius Ağları

AB, Comenius 3 Projesi çerçevesinde ağların oluşturulmasını finanse etmektedir. Comenius 1 ve Comenius 2'nin faaliyetlerine katılan veya katılmış olan kişi, kurum veya projeler arasında ağ oluşturmayı hedeflemektedir. Comenius ağları okul ortaklıkları projeleri ve okul eğitim personelinin eğitim projeleri arasında sinerji yaratmak, sayılarını artırmak ve desteklemek için düzenlenmiştir. Comenius 3 Projesinin yönetimi merkezi olarak AB tarafından gerçekleştirilmektedir (<http://www.ua.gov.tr/socrates>, 20.12.2007).

5.2.2.ERASMUS

Erasmus Programı yüksek öğretim konularıyla ilgilenen Avrupa Programıdır. Birbiriyle ilgili üç alt eylemden oluşmaktadır (DPT, 2004).

5.2.2.1. Erasmus 1 – Avrupa Üniversiteler Arası İşbirliği

Her üniversite, Erasmus Üniversite Beyannamesi (EÜB) almak için programa katılım dilekçesini bizzat sunmaktadır. Dilekçenin onaylanması için, üniversitenin orta vadeli gelişim stratejisi planının belirtildiği ve Avrupa işbirliğiyle ilgili kısa ve orta vadeli stratejilerin sergilendiği Avrupa politikası beyannamesine büyük önem göstermektedir.

5.2.2.2. Erasmus 2 –Öğrenci ve Öğretim Üyesi Değişimi

Erasmus 2 faaliyetlerinden öğrenciler ve öğretmenlerin de yararlanma hakkı vardır: Öğrenciler ve öğretim üyeleri. Öğrenciler, Erasmus 2 Programı finansmanı ile diğer katılımcı bir ülkedeki üniversite veya üst düzey eğitim kuruluşunda 3 ile 12 aylık bir dönem eğitim alabilmektedir. İlke olarak, ev sahibi ülkede geçirilen süre ve alınan dersler, ortak kurumlar arasındaki eğitim sürecinin akademik olarak tanınmasını kolaylaştıran Avrupa Kredi Transfer Sistemi (ECTS) sayesinde eğitim kurumunuz tarafından kabul edilecektir. Sonuç olarak Erasmus 2 çerçevesinde başka bir kurumda

eğitim alınması için, ilgili üniversiteler arasında ikili anlaşma imzalanması gerekmektedir.

Öğrenciler öğrenci değişim programının desteklenmesi için burs alabilmektedirler. Bu burs, üniversite, bölgeler veya devlet makamları tarafından sağlanan burslara eklenebilmektedir. Bu Avrupa bursu, yolculuk ve çeşitli rutin harcamaları karşılamaya yöneliktir. Aynı zamanda yurtdışındaki eğitim kurumuna gitmeden önce Komisyon'un öğrencilerin yabancı dil ön hazırlıklarını da kısmen finanse ettiğini belirtmek gerekir. Bütün araştırmalar ve yaşanmış örnekler, yurtdışında bir süre eğitim alınmasının bireysel, akademik ve toplumsal düzeyde faydalı olduğunu göstermektedir. Öğrenci, başka bir ülke ile temasa geçerek, adaptasyon, kültürlerarası iletişim ve Avrupa bilinci konusunda yeteneklerini geliştirmektedir. Aynı zamanda iş piyasasında ciddi bir avantaja sahip olmaktadır. Erasmus 2 Eylemi çeşitli alanlardaki eğitimcileri kapsamaktadır:

Öğretim Üyelerinin Değişimi: Avrupa Komisyonu, öğretim üyelerine resmi üniversite programı çerçevesinde diğer bir Avrupa ülkesinde işbirliği yapılan ortak üniversitede genellikle kısa süreli ders vermeleri için mali destek sağlamaktadır. Bu tür bir tecrübe öğretim üyeleri kadar öğrenciler için de olumlu etkilere sahiptir.

Ortak Müfredat Hazırlanması: Bu projelerde farklı ülkelerden en az üç kurum bir araya gelerek bir akademik program, bir modül, veya bir yüksek lisans programı geliştirmek üzere kaynaklarını bir havuzda biriktirirler. Bu projeler tüm akademik alanlarda yapılabilir. Sadece Avrupa içerikli olmaları gerekli değildir.

Yoğun Programlar: Avrupa boyutu içermek kaydı ile kısa süreli kurslar düzenleyen üniversitelere maddi destek verilebilmektedir.

5.2.2.3. Erasmus 3 – Uzmanlık Ağları

Üniversitelerin bölümleri veya fakülteleri, araştırma merkezleri veya mesleki dernekler, devasa bir analiz ve tartışma platformunda faaliyet gösteren somut bilimsel bir dalda veya konuda Avrupa uzmanlık ağı oluşturabilmektedirler. Avrupa Birliği, katılan ülkelerin tamamının temsil edilmeleri önkoşuluyla söz konusu uzmanlık ağlarını finanse etmektedir.

5.2.3.GRUNDTVIG – Yetişkinlerin Eğitimi ve Diğer Eğitim Yolları

Grundtvig Eylemi, Avrupa Komisyonu'nun, Avrupa düzeyinde yaşam boyu eğitim hedeflerinin geliştirilmesinin parçasıdır. Grundtvig Eylemi, yetişkinlerin eğitimiyle, yaşam boyu öğrenmenin kalitesini, erişilebilirliğini ve Avrupa boyutunu güçlendirmeyi ve bu alandaki yenilikleri özendirmeyi amaçlamaktadır. Aynı zamanda gerekli vasıflara sahip olmadan okulu terk etmiş olanlar için daha iyi eğitim fırsatları geliştirilmesini hedeflemektedir. Sonuç olarak bu eylem, gayri resmi veya özerk temelde gerçekleştirilen eğitim kurumları/kuruluşları ile ilgilidir.

Eylem, yetişkinlere eğitim veren bütün örgütlere açıktır. Okullar, üniversiteler, yetişkin eğitimi veren kurumlar, yerel veya bölgesel okullar, gece okulları, eğitim merkezleri ve yetişkinlere her düzeyde diploma-sertifika eğitimi veren resmi kuruluşlarla, resmi niteliği olmayan örgütler Grundtvig Eylemine katılabilirler. Yerel liseler, cemiyetler, kar amacı güden veya gütmeyen organizasyonlar, eğitim veren özel sektör girişimleri, öğrenme faaliyetleri olan hastaneler ve hapishaneler, belediyeler, yerel makamlar, müzeler, kütüphaneler, ticari birlikler, spor dernekleri bu projelerde yer alabilir.

Grundtvig Eylemi dört faaliyet programına ayrılmaktadır:

5.2.3.1.Grundtvig 1: Yetişkinlerin Yaşam Boyu Eğitimiyle İlgili Avrupa İşbirliği

Bir Avrupa İşbirliği Projesi, yetişkinlerin eğitimi alanında faaliyet gösteren kurum/örgütlerin, Avrupa değeri tartışmasız olan somut ve yenilikçi çıktılara ulaşmak üzere birlikte çalışarak, bilgilerini ve deneyimlerini bir araya getirdikleri bir etkinliktir. Ortaklıklar, Avrupa Komisyonuna katılan en az üç ülkeden seçkin bir kurum içermelidir.

5.2.3.2.Grundtvig 2: Eğitim Ortaklıkları

Yetişkinlerin eğitimi alanında faaliyet gösteren örgütler, Grundtvig Eğitim Ortaklıklarında bir veya daha fazla ortak bir konu üzerinde işbirliği yapmaktadırlar. Program çerçevesindeki milletler arası işbirliği, planının hedeflerinde başarıya

ulaşılması için tecrübe, pratik ve yöntem alışverişine katkı sağlamaktadır. Her eğitim ortaklığı, Socrates programına katılan en az üç ülkenin kurumlarından oluşmaktadır.

5.2.3.3.Grundtvig 3: Yetişkin Eğitimi Personeli için Bireysel Eğitim Destekleri

Grundtvig 3 Eylemi'nin hedefi, geniş anlamıyla yetişkin eğitimi kuruluşlarında çalışan kişilerin ya da bu insanların eğitimiyle meşgul olanların çalıştıkları ülkenin dışındaki bir ülkede 1 ile 4 hafta arası süren eğitim kursları almasını veya konu ile ilgili bir konferansa aktif olarak katılımını sağlayarak, yaşam boyu öğrenmenin kalitesini iyileştirmektir.

5.2.3.4.Grundtvig 4: Grundtvig Ağları

Grundtvig 4 Ağları, yetişkinlerin eğitimi alanında politika belirlenmesi veya araştırma yapılması gibi temel konularla ilgili inceleme ve bilgi alışverişi için ortak bir temel sunar. Ağlar, Socrates'e katılan en az altı farklı ülkeden bir örgütle oluşturulmalıdır. Bu alt faaliyetlerden Grundtvig 1 ve Grundtvig 4 Komisyon Merkezli faaliyetlerdir. Grundtvig 2 ve Grundtvig 3, katılımcı ülkeler tarafından belirlenen Ulusal Ajans merkezli faaliyetlerdir (DPT, 2004).

5.2.4. LINGUA

Socrates Lingua programının amacı, ömür boyu dil öğrenimini doğrudan sağlayarak Avrupa'da konuşulan dillerin çeşitliliğini ve kalitesini arttırmaktır. Lingua projelerinin amacı insanları yabancı dil öğrenmeye teşvik etmek ve dil öğrenme, öğretim standartlarını geliştirmektir. Ayrıca az yaygın olan ve daha az öğretilen toplum dillerinin geliştirilmesine de odaklanmaktadır. Lingua Eylemi iki bölüme ayrılmaktadır (DPT, 2004):

5.2.4.1. Lingua 1

Lingua 1 AB'deki herkesi yabancı dil öğrenmeye ve konuşmaya teşvik eder ve dil öğrenimini herkese ulaştırmayı amaçlar.

5.2.4.2. Lingua 2

Lingua 2 yüksek kaliteli dil öğrenme ve değerlendirme araçlarının geliştirilmesiyle dil öğrenimi ve öğretimi standartlarının yükseltilmesine yardımcı olmayı hedefler. Lingua, Socrates çerçevesinde merkezi bir eylemdir. Planlar Avrupa Komisyonu tarafından seçilmektedir (DPT, 2004).

5.2.5. MINERVA – Açık ve Uzaktan Öğrenim

Socrates çerçevesindeki MINERVA Eylemi, eğitim kurumlarında yeni teknolojilerin kullanımı konusunda çalışma yapan uzmanlar arasındaki deneyim ve pratik uygulama alış verişleriyle diyalogun kolaylaştırılmasını düzenler.

Önerilerin seçilmesindeki temel kriter, yeni teknolojilerin eğitim prosedürünün merkezine yerleştirilmesi, sonuçların çoğaltılması imkanı ve daha fazla devletin katılımıdır. Minerva Eylemi merkezi bir faaliyettir, bu yüzden önerilerin sunulması ve değerlendirilmesi Avrupa Komisyonu tarafından yapılmaktadır (DPT, 2004).

5.2.6. OBSERVATION AND INNOVATION (GÖZLEM VE YENİLİK)

Eğitim Sistemlerindeki ve Politikalarındaki Gözlem ve Yenilik eylemi, Avrupa ülkelerinin eğitim sistemlerinin kalitesinin ve saydamlığının geliştirilmesini hedeflemektedir. Aynı zamanda eğitime yenilikçi uygulamaların dâhil edilmesini amaçlamaktadır. Hedeflerin başarılması için bu eylem **Arion**'un çalışma ziyaretleriyle, **Eurydice** ve **Naric** ağlarını desteklemektedir (DPT, 2004).

5.2.6.1.Arion Çalışma Ziyaretleri

Arion Çalışma Ziyaretleri Programı, bütün eğitim seviyelerindeki eğitim uzmanlarına ve yöneticilerine yöneliktir. Söz konusu şahıslar eğitim uygulamalarını yakından takip etmek amacıyla Avrupa Birliği'ne Üye Devletlere ve işbirlikçi ülkelere çalışma ziyaretleri gerçekleştirme olanağı bulmaktadırlar. Programın amacı, eğitim sürecini etkileme imkânı bulunan kişilerin bilgilerini zenginleştirmek, ortak eğitim problemleri ve pratikleri hakkında verimli şekilde düşünülmesini sağlamak ve Birlik çatısı altında eğitimdeki gelişmelerle ilgili bilgi toplanmasına ve bilgi alışverişine yardımcı olmaktır. Her zaman Avrupa eğitiminin öncülüğünde bulunmak için program

çerçevesinde, Eğitim Bakanlığı'nın ortaya koyduğu siyasi öncelikler takip edilmektedir. (DPT,2004).

5.2.6.2.Eurydice Ağı

Eurydice Ağı, eğitimle ilgili Avrupa Bilgi Toplama ağıdır. Eğitim politikasının belirlenmesi ve genel olarak AB ülkelerinin eğitim sistemlerine ilişkin olarak ilgililere bilgi sağlamak için sorumlular arasındaki bilgi ve tecrübe alışverişini geliştirmek amacıyla 1980 yılında kurulmuştur.

Ağın görevi, Avrupa Birliği'ndeki, Avrupa Ekonomik Alanı/EFTA ülkelerindeki ve AB üye adayı olan ülkelerdeki (toplam 31 ülke) eğitim sistemlerini incelemek ve izlemek, temel bilgileri elektronik ortamda toplamak ve sonuçları dağıtmaktır. Topluluk düzeyinde eğitim sistemleri ve ortak konularda karşılaştırmalı incelemeler yapmakta, eğitim politikası konularında yetkililer için faydalı göstergeleri geliştirmekte ve eğitim sistemleri için büyük bir veri temeli oluşturmaktadır. Avrupa Komisyonu ve Avrupa Konseyi Başkanlığı'na, Topluluk düzeyindeki eğitim sorunlarıyla ilgili politik uygulama temeli oluşturan güvenilir bilgiler sunmaktadır (DPT, 2004).

5.2.6.3.Naric Ağı

Naric Ağı'nın koordinasyonu Avrupa Komisyonu tarafından yapılmaktadır. Katılımcı ülkelerin belirlediği Milli Merkezleri kapsamaktadır. Akademik unvanlarla ilgili konularda eğitim kuruluşlarına ve vatandaşlara bilgi vermekten sorumludur. Böylece akademik unvanların, diğer katılımcı ülkeler tarafından akademik veya daha çok mesleki amaçlar doğrultusundan tanınmasını kolaylaştırır (DPT, 2004).

5.2.7. ORTAK EYLEMLER

Socrates'i, Leonardo Da Vinci ve Neolea (Gençlik) gibi diğer topluluk programlarıyla birleştirmektedir (DPT, 2004).

5.2.7. 1.Destek Faaliyetleri

Destek Faaliyetleri, Socrates'in genel hedeflerinin başarılmasına yardımcı olan bir dizi girişimi desteklemektedir. Birliklerin veya sivil toplum örgütlerinin üstlendiği faaliyetler de bu sürece katkı sağlamaktadır.

5.2.8.Dil Öğrenimi ve Öğretiminde Avrupa Ödülü

Bağımsız bir faaliyet olan Dil Öğrenimi ve Öğretimine İlişkin Avrupa Ödülü (EUROPEAN LANGUAGE LABEL), Socrates çerçevesinde yer almaktadır. “Dil Öğrenimi ve Öğretiminde Avrupa Ödülü” etkinliği, dil öğrenimine ilgiyi teşvik etme amacını taşımaktadır. Eğitimin her aşamasındaki dil öğrenimi ve öğretimiyle ilgili yenilikçi projeler “Avrupa Ödülü” ile ödüllendirilmektedir.

Avrupa Komisyonu, sonuçları bütün Avrupa ülkelerine dağıtmayı üstlenmektedir. Bu amaç doğrultusunda, her ülke projelerinin gelişimiyle ilgili bilgileri sanal bir alanda toplamaktadır. Aynı zamanda her 2 yılda bir Avrupa Ödülü almış olan çalışmaların sergilendiği özel bir etkinlik düzenlenmektedir. Etkinliğe dil uzmanları, öğretim üyeleri, eğitimciler ve bütün AB ülkelerinden dil öğrenimiyle ilgilenen şahıslar katılmaktadır (DPT,2004).

Tablo 4.
Arion Çalışma Ziyaretlerinden Yararlananların Yıllara Göre Dağılımı.

Yıl	Yaralanıcı sayısı
2003–2004	35
2004–2005	51
2005–2006	110
2006–2007	160
2007–2008(ilk altı aylık dönem için CEDEFOP)	60

Kaynak: <http://ankara.meb.gov.tr/abprojeler>, 05.10.2007

Tablo 5.
Okul Eğitimi Personelinin Yetiştirilmesine Yönelik Katılımcı Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Yaralanıcı sayısı
2003–2004	90
2004–2005	150
2005–2006	250
2006–2007	300

Kaynak: <http://ankara.meb.gov.tr/abprojeler>,05.10.2007

6.COMENIUS OKUL ORTAKLIKLARI 2006 YILI TÜRKİYE VERİLERİ

6.1. 2006/2007 Yılı Proje Başvuru İstatistikleri

01 Şubat 2006 tarihinde başvuruları sona ermiş olan Comenius 1 Okul Ortaklıkları Projeleri kapsamında Ulusal Ajans'a ulaşan 1157 adet proje başvurusunun 873 adedi yeni başvuru olup 284 adedi geçen yıldan projesi devam eden okullara ait yenileme başvurularıdır. 1157 proje başvurusunun 106 adedi yapılan ön değerlendirme sonucunda, başvuru şartlarını yerine getirmemesi nedeniyle, geçersiz bulunmuştur. Bu 106 adet projenin 16'sı yenileme, 90'ı ise yeni proje başvurusudur. Kalan 1051 proje başvurusunun her biri iki dış uzman değerlendirmesinden yeterli not alamaması nedeniyle dış uzmanlar tarafından elenmiştir. İçerik değerlendirmesinden geçerli notu alamayan projelerin 3 adedi yenileme başvurusu olup 62 adedi yeni başvurudur (www.ua.gov.tr/istatistikler,21.08.2006).

Tablo 6.
2006 Yılı Başvuru İstatistiklerinin Dağılımı

Toplam Başvuru Sayısı	1157
Ön Değerlendirme Sonucu Geçersiz Başvuru Sayısı	106
Dış Uzman Değerlendirmesi Sonucu Geçersiz Başvuru Sayısı	65
Geçerli Proje Başvuru Sayısı	986

Kaynak: <http://www.ua.gov.tr/istatistikler>, 21.08.2006

Tablo 7.
2006 Yılında kabul edilen Proje Başvurularının Dağılımı

Kabul Edilen Proje Sayısı	453
Bütçe Yetersizliği Sonucu Red Edilen Proje Sayısı	332
Müzakere Sürecinde Red Edilen Proje Sayısı	193
Yedek Proje Sayısı	7

Kaynak: <http://www.ua.gov.tr/istatistikler>, 21.08.2006

Değerlendirmeler sonucunda kalan geçerli 986 proje başvurusu 8 Mayıs 2006'da başlayan ve 31 Temmuz 2006'da ulusal-ajanslar arası müzakere sürecine dâhil edilmiştir. Bu süreç sonunda kabul edilen 453 adet projeye ek olarak, 7 adet proje kabul veya reddedilmemiş olup yedek statüsünde bulunmaktadır.

Tablo 8.
2006 Yılında Kabul Edilen 453 Projenin Proje Tipine Göre Dağılımı

Proje Tipi	Geçerli başvuru sayısı	Kabul edilen Başvuru sayısı	%
Okul Projesi	723	337	% 47
Dil Projesi	73	36	% 49
Okul Gelişim Projesi	190	80	%42
Toplam	986	453	%46

Kaynak: <http://www.ua.gov.tr/istatistikler>, 21.08.2006

Tablo 9.
2006 Yılında Kabul Edilen 453 Projenin Okul Statülerine Göre Dağılımı

Okul statüsü	Proje sayısı	%
Kamu	341	%75
Özel	112	%25
Toplam	453	%100

Kaynak: <http://www.ua.gov.tr/istatistikler>, 21.08.2006

Tablo 10.
Kabul Edilen 453 Adet Proje Başvurusunun Okul Türlerine Göre Dağılımı

Okul Türü	Proje Sayısı	%
İlköğretim	233	% 51,43
Lise	183	%40,40
Meslek Lisesi	21	%4,64
Okul Öncesi	7	%1,55
Mesleki Eğitim Merkezi	4	%0,88
İş Eğitim Merkezi	1	%0,22
Bilim Sanat Merkezi	2	%0,44
Eğitim Ve Rehabilitasyon Merkezi	2	%0,44

Kaynak: <http://www.ua.gov.tr/istatistikler>, 21.08.2006

Tablo 11.
Kabul Edilen 453 Adet Proje Başvurusunun Coğrafi Bölgelere Göre Dağılımı

Bölge	Kabul Edilen Proje sayısı	%
İç Anadolu	119	% 26,27
Ege	90	%19,87
Marmara	90	%19,87
Akdeniz	58	%12,80
Güneydoğu Anadolu	44	%9,71
Karadeniz	36	%7,95
Doğu Anadolu	16	%3,53
Toplam	453	%100

Kaynak: <http://www.ua.gov.tr/istatistikler>, 21.08.2006

Tablo 12.
2004–2007 Yılları Arasında Kabul Edilen Comenius Projelerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	2004	2005	2006
Kabul Edilen Proje sayısı	100	347	453

Kaynak: <http://www.ua.gov.tr/istatistikler>, 21.08.2006

Tablo 13.
2004–2007 Yılları Arasında Kabul Edilen Comenius Projelerin Okul Statülerine Göre Dağılımı

	2004	2005	2006
Kamu/Özel			
Kamu	31	206	341
Özel	69	141	112
Toplam	100	347	453

Kaynak: <http://www.ua.gov.tr/istatistikler>, 21.08.2006

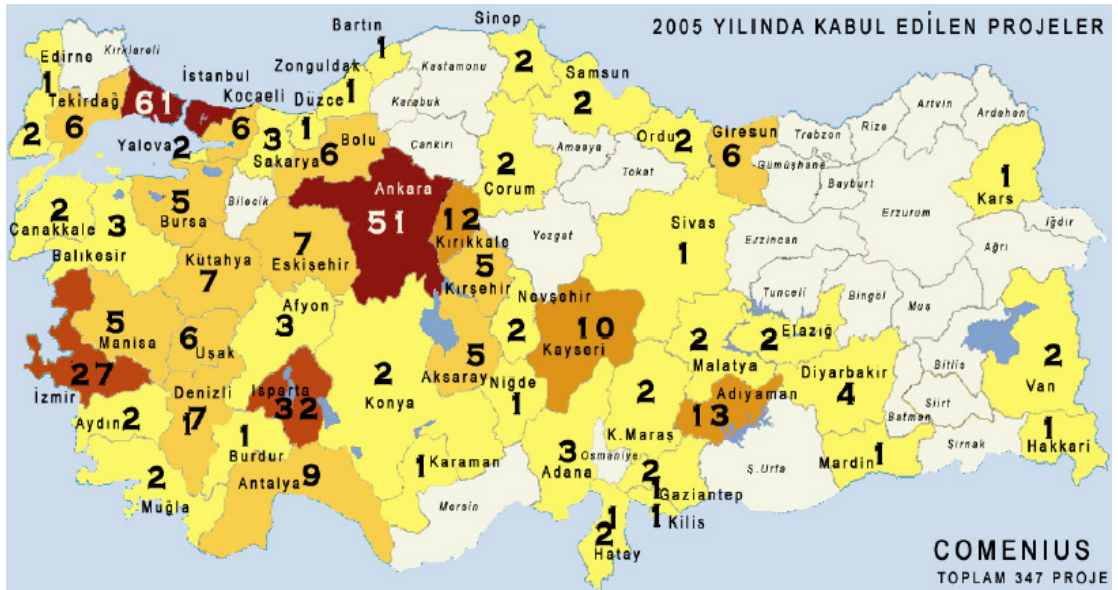
Tablo 14.
2004–2007 Yılları Arasında Kabul Edilen Comenius Projelerin Coğrafi Bölgelere Göre Dağılımı

	Yıllar		
Bölgeler	2004	2005	2006
Akdeniz Bölgesi	10	49	58
Doğu Anadolu Bölgesi	3	8	16
Ege Bölgesi	9	61	90
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	3	21	44
İç Anadolu Bölgesi	22	98	119
Karadeniz Bölgesi	3	20	36
Marmara Bölgesi	49	90	90
Toplam	100	347	453

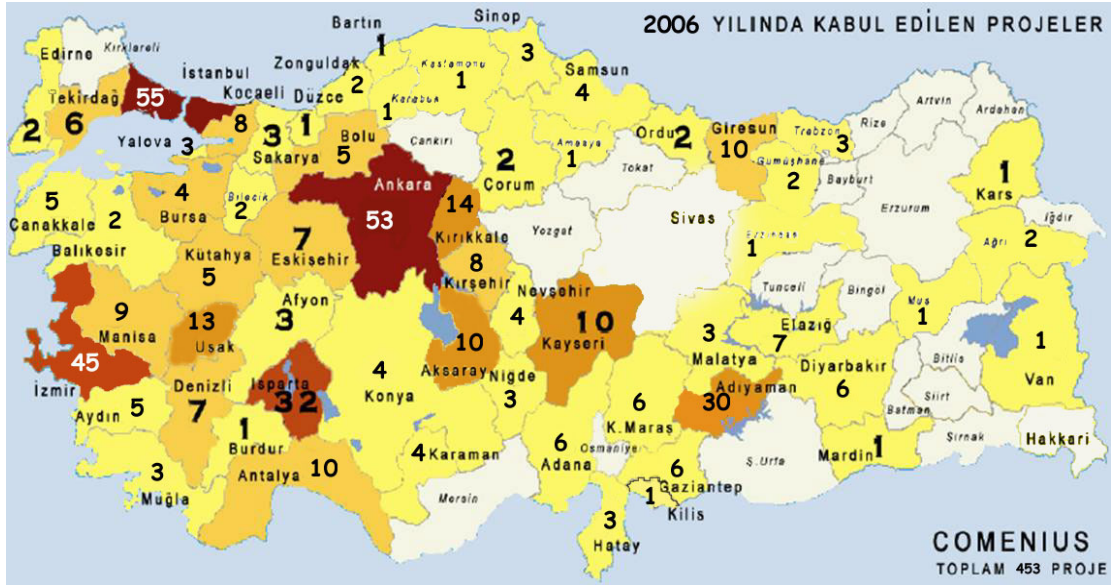
Kaynak: <http://www.ua.gov.tr/istatistikler>, 21.08.2006

Harita: 2. 2004 Yılında İllere Göre Kabul Edilen Proje Dağılımları
(Kaynak: www.ua.gov.tr/istatistikler ,01.08.2006)

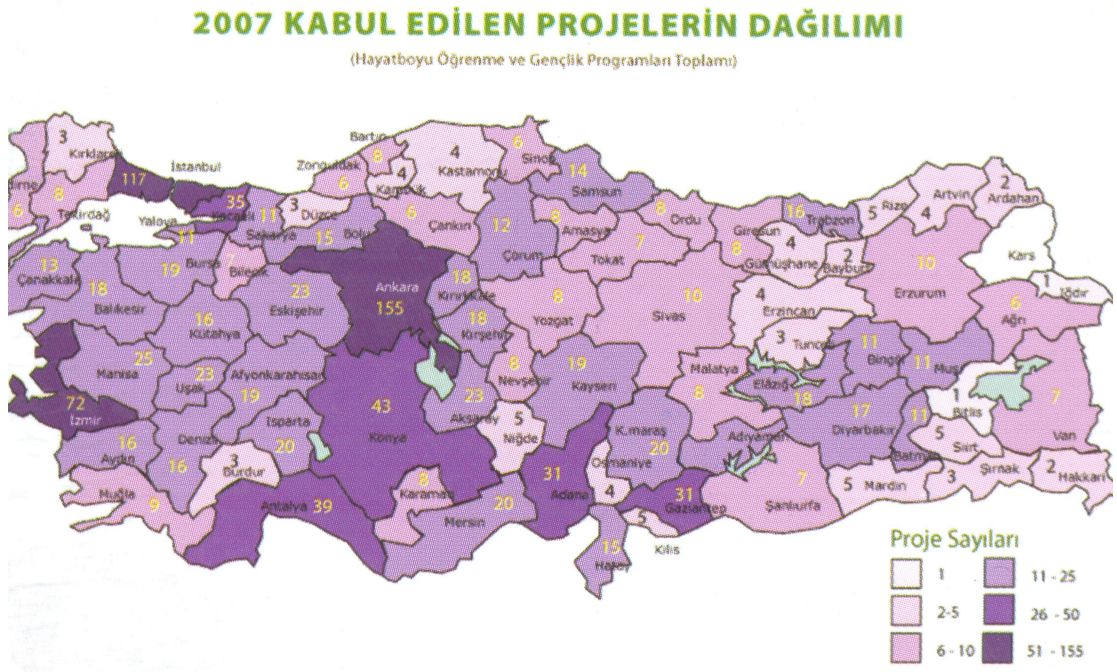

Harita:3. 2005Yılında İllere Göre Kabul Edilen Proje Dağılımları
(Kaynak: www.ua.gov.tr/istatistikler ,01.08.2006)

Harita: 4. 2006 Yılında İllere Göre Kabul Edilen Proje Dağılımları
(Kaynak: www.ua.gov.tr/istatistikler ,01.08.2006)

Projelerin başlangıç yılı olan 2004 'de 100 proje varken bu rakam 2006 ya gelindiğinde 453 'ya yükselmiştir.

Harita:5. 2007 Yılında İllere Göre Kabul Edilen Proje Dağılımları

(Kaynak: Türk Ulusal Ajansı. Eğitim ve Gençlik Dergisi, 2008 yılı 2.sayısı. s.32)

AB Eğitim ve gençlik programları öncelikleri ve konu alanları aynı kalmak şartı ile 2007–2013 üçüncü dönemde Hayat Boyu Öğrenme Programları ve Gençlik

Programları başlıkları adı altında toplanmıştır. Bu dönemdeki program türleri kısaca şöyledir:

7. 2007–2013 ÜÇÜNCÜ DÖNEMDE HAYAT BOYU ÖĞRENME PROGRAMLARI VE GENÇLİK PROGRAMLARI
(<http://www.ua.gov.tr/programafisleri>,10.11.2007).

7.1.Comenius

7.1.1.Comenius 1:

*Bireysel Öğrenci Hareketliliği (öğrenciler için okullara hareketlilik).*2008'den sonra uygulamaya konacak öğrencilerin eğitimlerinin bir bölümünü AB üyesi bir ülkede sürdürmesini amaçlayan proje türüdür.

7.1.2.Comenius 2:

Okul eğitimi alanında görev yapan personel için hizmet-içi eğitim faaliyetleri (kurs, seminer ve konferanslar, işbaşı izleme ve yerleştirme). Bu faaliyetin amacı, personelin çalıştığı ülke dışındaki bir katılımcı ülkede altı haftaya kadar eğitim almasını sağlayarak okul eğitiminin kalitesinin artırılmasına yardımcı olmaktır. Bu yolla, katılımcıların pratik öğretme beceri ve bilgilerini geliştirmeleri ve Avrupa okul eğitimi hakkında daha kapsamlı bir anlayış kazanmaları teşvik edilir.

7.1.3.Comenius 3:

Bireysel Hareketlilik Okul Ortaklıkları için Hazırlık Ziyaretleri. Hazırlık Ziyaretleri Faaliyetinin amacı uygun ortak kurumları öğrenmek ve bir çalışma planı geliştirmek için Comenius Okul Ortaklığı kurmak isteyen kurumlara yardım etmektir. Ortaklık kurmak isteyen herhangi bir kurum personeli hazırlık ziyaretine katılmak için hibe almak üzere başvuruda bulunabilir.

7.1.4.Comenius 4:

Bireysel Hareketlilik Comenius Asistanlığı. Bu faaliyetin hedefi, öğretmen adaylarına, öğrenme ve öğretme anlamında daha iyi bir Avrupa boyutu anlayışı kazanma fırsatı vermek ve onların yabancı dillerini geliştirmek, diğer Avrupa ülkeleri ve eğitim sistemlerine dair bilgilerini arttırmak ve öğretme becerilerini ilerletmektir. Asistanlara, Hayat Boyu Öğrenme Programına katılan başka bir ülkenin ev sahibi okulunda, üç aydan bir okul yılına kadar (maksimum 10 ay) asistanlık görevi üstlenmelerine olanak sağlamak amacıyla hibe verilir. Ev sahibi okul, donanımlı ve deneyimli bir öğretmeni, asistana nezaret etmek üzere belirler.

7.1.5.Comenius 5:

Bireysel Hareketlilik Bir Comenius Asistanına ev sahipliği yapılması. Okullar, herhangi bir alanda öğretmen adayı olan bir Comenius Asistanına, ev sahipliği yapmak üzere başvurabilirler. Asistanlık, Comenius Asistanına bir başka Avrupa ülkesinde öğretim deneyimi kazanma fırsatını sunarken; okul ise, aşağıda belirtilen faaliyetler için, ek kazanımlar elde edecektir:

- Avrupalılık Boyutunun tanıtılması veya sağlamlaştırılması,
- CLIL (İçerik ve Dil Entegreli Öğrenim) inisiyatiflerinin uygulanması,
- Öğrencilerin yabancı dillerde anlama ve ifade etme becerilerinin geliştirilmesi, okulda verilen dil eğitiminin zenginleştirilmesi,
- Projelerin geliştirilmesi ve uygulanması (örneğin; Comenius Okul Ortaklıkları Projeleri gibi),
- Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler ile çalışılması.

Ev sahibi okullar, asistana nezaret etmek, rahatının sağlanması ile ilgilenmek, ilerlemeyi gözlemlemek ve asistanlık süresince bağlantı kurulacak kişi olmak üzere, bir öğretmen atamak mecburiyetindedir.

7.1.6.Comenius 6:

Okul Ortaklıkları. Comenius Okul Ortaklıkları Avrupa'daki okullar arasında ortak işbirliği faaliyetlerini destekleyerek eğitimin Avrupa boyutunu zenginleştirmeyi

hedefler. Projeler farklı ülkelerdeki öğrencilere ve öğretmenlere, karşılıklı faydanın olduğu bir veya daha fazla konuda birlikte çalışma fırsatı verir. Bazı projeler öğrencilerin aktif katılımına daha fazla odaklanırken, bazıları pedagojik veya yönetim konularına yoğunlaşırlar ve büyük ölçüde öğretmenleri ve idari kadroyu kapsarlar. Comenius okul ortaklıkları ayrıca öğrencilere bir ortak ülkenin dilini tanıma fırsatı vererek dil öğrenimine de odaklanabilir. Okul ortaklıkları öğrencilere ve öğretmenlere sadece projenin odaklandığı konuda veya alanda değil aynı zamanda ekip çalışması, sosyal ilişkiler, planlama ve proje faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve bilgi ve iletişim teknolojilerinin (ICT) kullanılması açısından da beceriler edinme ve geliştirmede yardımcı olur. Farklı ülkelerden okullarla bir ortaklıkta yer alma, öğrencilere ve öğretmenlere yabancı dilleri pratik etme fırsatı verir ve dil öğrenimine yönelik motivasyonlarını artırır. Çoğu ortaklık en az 3 katılımcı ülkeden okulu içermelidir. İki taraflı ortaklıklar ancak minimum 10 günlük bir sınıf değişimini içeren dil-odaklı projelerde mümkündür.

7.1.7.Comenius 7:

Comenius Regio Ortaklığı. Sınır komşusu olunan ülkelerle yapılan okul ortaklıklarıdır.2008 yılından sonra uygulanacaktır.

7.1.8.Comenius 8:

Çok Taraflı Projeler. Comenius Çok Taraflı Projeleri sınıf içinde öğretim ve öğrenimin kalitesini iyileştirmek üzere stratejiler geliştirmek ve deneyim alışverişinde bulunmak amacıyla öğretmenlerin ve okul eğitimi sektöründe çalışan diğer kategorilerdeki personelin temel ve hizmet içi eğitimlerini geliştirmek üzere birlikte çalışan ortaklıklar tarafından gerçekleştirilir. Her projenin tüm katılımcı ülkelerin gerçekliklerini dikkate alarak tanımlı bir eğitim kadrosu grubunun eğitim ihtiyaçlarını karşılayan tanımlanabilir bir sonuç doğurması beklenir –örneğin yeni bir müfredat, eğitim kursu, metodoloji, eğitim stratejisi, eğitim materyali. Eğitim materyalinin üretimi ve mümkün olan en geniş kitleye yayımı için bilgi ve iletişim teknolojileri dahil tüm olası yöntemlerin kullanımı teşvik edilir.

7.1.9.Comenius 9:

Comenius Ağları. Ortak fayda konularında çok taraflı projelerde yer alan eğitim kuruluşları ve organizasyonları arasında ağ oluşturulmasını teşvik eder. Bu ağlar Avrupa bağlamında okul eğitimi için önemi olan özel konulu alanlarda yeniliği ve Avrupa İşbirliğini desteklemek üzere tasarlanmışlardır. Bu nedenle teklif çağrısında bahsedilen öncelikli konulu alanları hedefleyeceklerdir. Bu ağlar şunları oluşturacaktır:

- Comenius’da yer alan kişi ve kurumlar arasındaki işbirliğini güçlendirmek ve kurumların üzerinde çalıştıkları projeleri için Topluluk desteği sona erdikten sonra da Avrupa İşbirliğini koruma ve güçlendirmelerine olanak sağlamada yardımcı olacak bir platform,
- İlgili konulu alanda yenilik ve en iyi uygulamayı tanımlama ve desteklemede ortak bir düşünce ve işbirliği forumu.

7.1.10.Comenius 10:

Elektronik e-Twinning. Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin (ICT) kullanımı yoluyla Avrupa’da okul işbirliğini destekler. Okulların ortaklık kurmalarını ve herhangi bir alanda ortak projeler başlatmalarını kolaylaştırmak için destek, fikir ve araç sağlar. “e-Twinning” okullara Merkezi Destek Hizmeti (CSS) üzerinden Avrupa düzeyinde ve Ulusal Destek Hizmetleri (NSS) üzerinden ulusal düzeyde yardımcı olur. Merkezi Destek Hizmeti Avrupa e-Twinning portalını sağlar, öğretmenler için bir danışmanlık sunar, e-Twinning hakkında pedagojik ve bilgi materyali yayınlar ve periyodik olarak Avrupalı öğretmenlerin mesleki gelişimine yönelik grup çalışmalarını organize eder (<http://www.e-twinning.net>,24.01.2008).

7.1.11.Comenius 11:

Destekleyici Faaliyetler. Amaç, ana Comenius Programı altında uygun olmamakla birlikte, programın hedeflerinin yerine getirilmesine açıkça katkıda bulunacak olan çeşitli faaliyetleri desteklemektir.

7.2.Erasmus

7.2.1.Erasmus 1:

Erasmus Üniversite Beyannamesi (EÜB) Bir Yükseköğretim kurumunun Erasmus programı kapsamında gerçekleştirebileceği tüm Avrupa işbirliği faaliyetleri için genel bir çerçeve sunmaktadır.

Erasmus programına bireysel hareketlilik bazında katılmak ve/veya çok taraflı projelerde koordinatör olmak isteyen kurumların programa giriş niteliğinde olan Erasmus Üniversite Beyannamesi (EÜB) almak üzere Komisyona başvurmaları gerekmektedir. Beyanname Avrupa Komisyonu tarafından verilmektedir ve yükseköğretim kurumlarının Erasmus faaliyetlerine ilişkin uymaları gereken temel prensipleri ve minimum şartları belirler. Erasmus programına başvururken yükseköğretim kurumunun kolay görülebilecek şekilde yayınlayacağı bir Erasmus Politika Beyanı (EPB) geliştirmesi ve politikalarına dâhil etmesi istenmektedir. EPB kurumun misyon bildirisinde tanımlanan strateji ile uyumlu genel Erasmus işbirliği planını belirtmelidir. EPB, kurumun Beyannamenin prensiplerini yerine getirmek amacıyla uygulamayı düşündüğü önlemleri ve faaliyetleri belirtecektir.

7.2.2.Erasmus 2:

Öğrenci Hareketliliği. Erasmus öğrenci hareketliliği amaçları:

- Öğrencilerin diğer Avrupa ülkelerindeki öğrenim deneyimlerinden eğitim, dil ve kültür açısından faydalanmalarını sağlamak;
- Kurumlar arasında işbirliğini teşvik etmek ve ev sahibi kurumların eğitim ortamını zenginleştirmek;
- İyi nitelikli, açık görüşlü, uluslararası deneyime sahip, geleceğin profesyonelleri olacak, genç insanlar topluluğu geliştirilmesine katkıda bulunmak;
- ECTS veya uyumlu bir kredi sistemi kullanarak kredi transferi ve yurtdışındaki eğitim dönemlerinin denkliğini kolaylaştırmak.

7.2.3.Erasmus 3:

Öğrencilerin İşletmelere, Kurs Merkezlerine, Araştırma Merkezlerine ve Diğer Organizasyonlara Yerleştirilmesi (Staj). Bir yerleştirme bireylere topluluk ölçeğindeki işgücü pazarının şartlarına uyum sağlamalarına yardımcı olma, spesifik bir beceri elde etme ve söz konusu ülkenin ekonomik ve sosyal kültürünün anlaşılmasının artırılması amacıyla başka bir katılımcı ülkedeki bir işletme veya organizasyonda iş deneyimi edinilmesi bağlamında geçen süredir. Bu süre ev sahibinin dilinde veya çalışma dilinde uygun hazırlık veya tazeleme kursları ile desteklenebilir. Öğrenci yerleştirmeleri için ev sahibi organizasyonlar işletmeler, eğitim merkezleri, araştırma merkezleri ve diğer organizasyonlar olabilir.

7.2.4.Erasmus 4:

Ders Verme Hareketliliği. Amaçları şunlardır:

- Hareketlilik programına katılamayan öğrencilere farklı Avrupa ülkelerindeki üniversitelerin akademik personelinin bilgi ve deneyiminden faydalanma imkânı vermek,
- Pedagojik yöntemler konusunda uzmanlık ve deneyim değişimini teşvik etmek,
- Üniversiteleri sundukları derslerin çeşit ve içeriğini genişletme ve zenginleştirme konusunda teşvik etmek.

7.3.5.Erasmus 5:

Personel Eğitimi Hareketliliği. Genel hedefi kapsamında bu faaliyet alanı şu hareketlilik türlerini kapsar:

- Yükseköğretim kurumundan bir işletmeye giden personelin ve işletmeden bir yükseköğretim kurumuna giden personelin hareketliliği. Amaç, bu faaliyetten faydalanan kişilerin bilgi ve tecrübe aktarımı ile öğrenmelerine ve pratik beceriler edinmelerine imkân vermektir. Faaliyetler son derece değişken olabilir: Seminerler, atölye çalışmaları, kurslar ve konferanslar, pratik eğitim süreçleri, kısa görevlendirmeler vs.
- Bir yükseköğretim kurumundan başka bir yükseköğretim kurumuna giden yönetim kadrosu ve idari personelin hareketliliği,

7.2.6.Erasmus 6:

Yoğun Program. Bir Yoğun Program (IP) aşağıdakileri gerçekleştirmek amacıyla farklı katılımcı ülkelerdeki yükseköğretim kurumlarından öğrencileri ve personeli bir araya getiren kısa eğitim programıdır. Bir Yoğun Program bir kerelik bir faaliyet olabilir veya bir kaç sene tekrarlanabilir. Yoğun Programlar en az üç katılımcı ülkeden kurumlar arasında uluslararası akademik koordinasyon gerektirir.

7.2.7.Erasmus 7:

Yoğun Dil Kursları. Erasmus Yoğun Dil Kursları (EYDK) katılımcı ülkelerin yaygın olmayan dillerinde katılımcı ülkelerin dillerinde uzmanlaşmış kurslardır. EYDK'lar Erasmus öğrencilerine Erasmus dönemi için hazırlanmaları amacıyla yaklaşık bir ay boyunca, ev sahibi ülkede, ev sahibi ülkenin dilini öğrenme fırsatı verir. EYDK kurslarına katılan Erasmus öğrencileri için ek hareketlilik hibeleri ilgili gönderen yükseköğretim kurumları tarafından verilir ve ödenir.

7.2.8.Erasmus 8:

Öğrenci ve Personel Hareketliliğinin Organizasyonu (OM) Farklı katılımcı ülkelerdeki yükseköğretim kurumlarında veya organizasyonlarında öğrenim veya öğretim süreleri geçirecek olan öğrenci ve personel için kalite ölçütleri dikkate alınarak optimal koşulların oluşturulması ile ilgilidir. Hareketliliğin Organizasyonu aşağıdaki faaliyetleri içerebilir:

- Hareketlilik faaliyetlerinde yer alacak öğrenci ve üniversite personelinin seçimi için gerekli koşulların sağlanması,
- Hareketlilik faaliyetlerinde yer alacak öğrenci ve üniversite personeli için dil hazırlığının sağlanması,
- Öğrenci ve personele bilgi ve yardım sağlanması (örneğin ev sahibi üniversite/organizasyon hakkında tanıtım, öğrencilere akademik yönlendirme, gelen öğrencilere barınma-sosyal güvenlik-oturma izinleri-seyahat-yardımcı/danışman sağlanması gibi konularda yardım),
- Ortak kurumlarla akademik ve organizasyon ile ilgili düzenlemeler yapılması (örneğin öğrenciler için yurt dışındaki eğitim dönemlerinin tanınması; öğretim

elemanları için ev sahibi üniversitenin rutin programında öğretilen derslerin dâhil edilmesi; öğrenci ve ders değerlendirmesi için düzenlemeler vs). Bu madde ortak üniversitelere ziyaretleri kapsayabilir),

- Avrupa Kredi Transfer Sistemi (ECTS) ve Diploma Ekinin (DS) geliştirilmesi ve kullanımının desteklenmesi,
- Çalışma programları üzerinden öğrencilerle anlaşmaların yapılması ve öğrencilerin derslerinin tanınabilmesi için gerekli bütün hazırlıkların sağlanması (örneğin öğrenim anlaşmaları),
- Giden öğrencilerin izlenmesi için düzenlemeler yapılması (örneğin ortak kurum veya kuruluşlara ziyaretler),
- Dönen öğrenci ve personelden geri beslemenin alınması ve organizasyonu. Geri beslemenin gelecekte gidecek öğrenci ve personelin kullanımına sunulması (örneğin yerel öğrenci organizasyonlarının veya farklı bölümlerden seçilmiş öğrencilerin giden veya gelen öğrencilere bilgi ve danışmanlık hizmetleri sağlamasına yardımcı olmak), İşletmelerde gerçekleştirilecek olan öğrenci stajlarının kalitesini temin etmek üzere özel düzenlemeler yapılması.

7.2.9.Erasmus 9:

Ortak Müfredat Geliştirilmesi. Erasmus müfredatın ortaklaşa geliştirilmesi, uygulaması/yaygınlaştırılması alanında farklı katılımcı ülkelerden yükseköğretim kurumlarının katılımıyla gerçekleştirilebilecek iki temel faaliyet türünü destekler.

- Birinci, ikinci veya üçüncü aşamalar için (lisans, yüksek lisans veya doktora) ortak eğitim programları geliştirmesi için projeler,
- Ortak Avrupa modüllerinin geliştirilmesi için projeler (Uzmanlaşmış dil modülleri dâhil)

7.2.10.Erasmus 10:

Yükseköğretim Kurumları ve İşletmeler Arasında İşbirliği. İş dünyası (KOBİ'ler dahil) ile gerçekleştirilen ortaklıklar eğitim programlarının ilgisini, kalitesini ve cazibesini artırabilir: Yükseköğretim kurumları ve işletmeler arasında hızlandırılmış bilgi transferi; öğrenci, personel ve araştırmacıların iş dünyasına yerleştirilmesi ve

işletme personelinin yükseköğretim kurumlarına entegrasyonu karşılıklı fayda sağlayabilir. Ayrıca, bilimsel uzmanlıklarına girişimci beceriler ekleyerek mezunların ve araştırmacıların kariyerlerinin her aşamasında istihdam edilebilirliklerini ve mesleki geleceklerini geliştirebilir. İş dünyası ile bağlantılar ilave finansman sağlayabilir, örneğin araştırma kapasitesini genişletmek veya yeni ya da hizmetiçi eğitim dersleri geliştirmek. İş dünyası ile bağlantı KOBİ'ler ve bölgesel yenilik konularında üniversite tabanlı araştırmanın etkisini de geliştirecektir. Bu ayrıca girişimcilik, yöneticilik ve yenilikçilik ile ilgili becerilerin geliştirilmesinin mezuniyet sonrası eğitimin, araştırma eğitiminin ve üniversite personeli için Hayat Boyu öğrenme stratejilerinin tamamlayıcı bir parçası olması gerektiğini gösterir. Genel teklif çağrısında duyurulan öncelikler kapsamında, bu faaliyet alanında desteklenen şu faaliyetler için stratejilerin tasarlanmasını içerebilir:

- Mezunların istihdam edilebilirliğinin arttırılması (müfredat yeniliği, Avrupa Nitelik Çerçevesi (EQF) ile ilgili beceri ve yeterliliklerin geliştirilmesi vs ile), Öğrenci ve akademik personelin sanayide staj yapmasının ve bunun tersinin yapılmasının desteklenmesi ve deneyimsel öğrenmenin faydalarının analiz edilmesi,
- Hayat Boyu öğrenme stratejileri dikkate alınarak üniversite ve işletmeler arasında denklik ve kalite güvencesi anlaşmalarının geliştirilmesi.

7.2.11.Erasmus 11:

Yükseköğretimin Modernizasyonu. Avrupa yükseköğretiminin, bilgi Avrupası'ndaki rolünü gerçekleştirmek ve büyüme ve istihdam için Lizbon Stratejisine katkıda bulunmak için reforma ihtiyacı vardır. Yükseköğretim kurumlarının küreselleşmenin getirdiği sorunlarla baş edebilmeleri, Avrupa işgücünün eğitimi ve yeniden eğitimine daha etkin bir şekilde katkı sağlayabilmeleri için müfredat (Bologna süreci), finansman ve yönetim alanlarında Yükseköğretim modernizasyonu gereklidir. Genel teklif çağrısında duyurulan öncelikler kapsamında, bu faaliyet alanında desteklenen faaliyetler şunları içerebilir:

- Kurumların müfredatlarının modernizasyonu ve kendilerinin işgücü pazarı, vatandaşlar ve toplumun ihtiyaçlarına daha uyumlu hale gelmesi için stratejiler geliştirmelerine yardımcı olan projeler,

- Kurumların Hayat Boyu öğrenme stratejileri geliştirme ve bölgeleri için ‘açık öğrenme merkezleri’ olmalarına yardımcı olan projeler,
- Kurumların, kurumsal profillerinin çeşitliliğini finansman kaynakları ile eşleştiren proaktif finansman stratejilerini geliştirmelerine yardımcı olan projeler,
- Kurumların performanslarının kalitesinin artırılmasına, güvenilirliklerine katkıda bulunmalarına ve cazibelerinin artırılmasına yardımcı olan projeler.

7.2.12.Erasmus 12:

Sanal Kampuslar Çok Taraflı Projelerinin hedefleri şunlardır:

- Bağımsız hareketliliğin başka bir türüne ek olarak fiziksel hareketliliğe bir tamamlayıcı veya yedek olarak sanal hareketliliği artırmak
- Erasmus çok taraflı Müfredat Geliştirme projelerine bir sanal hareketlilik boyutu katmak
- Hayat Boyu Öğrenme bağlamında yüksek kalitede Avrupa açık eğitim kaynaklarının kullanılabilirliğini artırmak
- Avrupa yükseköğrenimi ve üniversitelerinin modernizasyon gündemine katkıda bulunmak.

7.2.13.Erasmus 13:

Erasmus Ağları. Ağ projelerinin ana hedefi kaliteyi artırmak ve belirli bir akademik disiplin veya çalışma alanında veya disiplinler arası/multidisipliner özelliğe sahip bir konuda veya ortak fayda ile ilgili diğer konularda (örneğin üniversite yönetimi, kalite güvencesi vs.) bir Avrupa boyutu tanımlamak ve geliştirmektir. Bu, yükseköğretim kurumları, fakülteler veya bölümler arasında işbirliği ile sağlanır. Bu tür iş birliği akademik birlikleri, bilgi düzeyi yüksek toplulukları, profesyonel organları, kamu veya özel sektörde sosyo-ekonomik öneme sahip diğer ortakları ve uygulanabilmesi halinde, öğrenci organizasyonlarını da kapsamalıdır. Ağlar içerisindeki işbirliğinin tüm Avrupa’da ilgili alanlardaki yükseköğretim kurumları üzerinde devam eden ve yaygın bir etkiye sahip olacak sonuçlara yol açması beklenir.

7.2.14.Erasmus 14:

Destekleyici Faaliyetler. Erasmus projelerinin hedeflerini ve sonuçlarını desteklemek için 'Destekleyici Faaliyetler' kapsamında projeler geliştirilebilir. Bu nedenle projeler iletişim faaliyetlerini, projelerin konulu izlemesini ve proje sonuçlarının yaygınlaştırılmasını ve kullanımını kapsayabilir.

7.3.Leonardo da Vinci

7.3.1.Leonardo da Vinci (LDV)1:

Staj hareketliliği. Leonardo da Vinci sektörel programının Temel Mesleki Eğitiminde (IVT) Stajyerler için hareketlilik faaliyeti mesleki temel eğitim alan kişilerin uluslararası hareketliliğini desteklemeyi hedefler.

7.3.2.Leonardo da Vinci (LDV)2:

Yetişkin hareketliliği. Leonardo da Vinci sektörel programının işletmelerde veya eğitim kurumlarında uluslararası yerleştirmeler faaliyeti bir mesleki eğitim bağlamında yurt dışında bir eğitim dönemi geçiren işçilerin, serbest meslek sahiplerinin veya istihdam için uygun kişilerin (mezunlar dahil) uluslararası hareketliliğinin desteklenmesini amaçlar.

7.3.3.Leonardo da Vinci (LDV)3:

Leonardo da Vinci Sektörel Programının Mesleki Öğretim ve Eğitimdeki Profesyonellerin Hareketliliği (VETPRO) Bu faaliyet mesleki eğitim ve/veya insan kaynaklarından sorumlu kişilerin uluslararası hareketliliğini destekler. Leonardo da Vinci sektörel programı kapsamındaki bu hareketlilik faaliyetinin genel hedefleri şunlardır:

Mesleki Eğitimdeki profesyoneller için bir Hareketlilik projesi Mesleki eğitim alanında yeterliliklerin ve/veya yenilikçi metotların ve uygulamaların transferi, geliştirilmesi ve güncellenmesi konusuna odaklanır. Proje ayrıca profesyonellerin mesleki dil öğrenimini de kapsayabilir. Bireysel yararlanıcılar hibelerini bir koordine kuruluşu tarafından organize edilen bir hareketlilik projesi kapsamında alacaklardır. Doğrudan Ulusal

Ajanslara hibe başvurusunda bulunamazlar. Proje kapsamında eğitim kurumları ve/veya işletmeler arasında işbirliği mevcuttur. Bu işbirliğinin ortakları kalite kriterlerin yerine getirilmesini sağlamalıdır

7.3.4.Leonardo da Vinci (LDV)4:

LDV Ortaklıklar. Bu program türü ve finansmanı 2008 yılından sonra başlayacaktır.

7.3.5.Leonardo da Vinci (LDV)5:

Leonardo da Vinci Çok Taraflı Projeler, yenilik transferi. ‘Yenilik Transferi’ nin amacı daha önceki Leonardo da Vinci Projelerinden, veya diğer yenilikçi projelerden yenilikçi içerik veya sonuçların ulusal, yerel, bölgesel veya sektörel düzeyde kamu ve/veya özel mesleki eğitim sistemlerine adapte ve entegre edilmesi yoluyla Avrupa Mesleki Eğitim sisteminin kalitesini ve cazibesini artırmaktır.

7.3.6.Leonardo da Vinci (LDV)6:

Leonardo da Vinci Çok Taraflı Projeler, Yenilik Geliştirme. ‘Yenilik Geliştirme’ nin amacı Mesleki Eğitim kapsamında yenilikçi içerik, metot ve prosedürlerin geliştirilmesi yoluyla eğitim sistemlerinin kalitesinin geliştirilmesini amaçlayan uluslararası işbirliği projeleridir. Yenilik yeni şeyler yapma veya bilinen işlerin yapılmasında yeni yollar bulmaktır. Yenilik projelerinin geliştirilmesi için bu kelime projenin sonucu olarak yeni bir şeyin geliştirilmesi anlamına gelir (içerikler, metotlar, prosedürler vs.). Mesleki Eğitim alanında henüz bir cevabı olmayan ortak bir sorunla baş etmede çeşitli ülkelere yardım için yeni bir çözüm yoludur.

- Bu projeler kalitenin geliştirilmesi ve mesleki eğitimde yeniliğin desteklenmesi için araç olmalıdır. Her iki amaç, teklifte araçların, metotların veya kavramların, ve proje sırasında geliştirilen somut materyalin ortamların değiştirilmesinde kullanılabilmesi veya bunu adapte edilebilmesine imkan verecek şekilde entegre edilmelidir

7.3.7.Leonardo da Vinci (LDV)7:

Leonardo da Vinci Konulu Ağlar. Leonardo da Vinci Konulu Ağlarının amacı mesleki eğitimdeki çeşitli 'kurum ve kuruluşlar arasındaki bağı güçlendirmek, mesleki eğitim ve öğretim alanında faaliyetlerin ve ortak çıkar konularının kalitesini, Avrupa boyutunu ve bilinirliğini artırmaktır.

7.3.8.Leonardo da Vinci (LDV)8:

Destekleyici Faaliyetler. Leonardo da Vinci projelerinin amaçlarını ve sonuçlarını desteklemek için projeler 'Destekleyici Faaliyetler' Faaliyetleri altında geliştirilebilir. Projeler bu nedenle iletişim faaliyetlerini, projelerin konulu izlenmesini ve proje sonuçlarının yaygınlaştırılması ve kullanılmasını kapsayabilir

7.4. Grundtvig (GRU)

7.4.1.Grundtvig (GRU) 1:

Bireysel Hareketlilik; Yetişkin Öğrenci için Bireysel Hareketlilik projeleri 2008 den sonra uygulamaya konacak proje türüdür.

7.4.2.Grundtvig (GRU) 2:

Bireysel Hareketlilik; Yeni veya Aday Yetişkin Eğitimi Öğretmenleri için Öğretmenlik Deneyimi projeleri 2008 den sonra uygulamaya konacak proje türüdür.

7.4.3.Grundtvig (GRU) 3:

Yetişkin Eğitimi Personeli için Hizmet İçi Eğitim (yetişkin eğitimi personelinin eğitimi ve mesleki gelişimi). Bu faaliyetin amacı en geniş anlamda yetişkin eğitimi kurumlarında çalışan kişilerin veya bu kişilerin eğitiminde görev alanların, çalıştığı ülke dışındaki bir ülkede altı haftaya kadar eğitim almasına imkân vererek hayat boyu öğrenme kalitesinin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu şekilde, katılımcılar pratik öğretmenlik/ eğitmenlik/danışmanlık becerilerini geliştirme ve Avrupa'da Hayat Boyu Öğrenme hakkında daha kapsamlı bir anlayış kazanmaları için teşvik edilirler. Hizmet içi eğitim her durumda muhakkak başka bir Avrupa ülkesinde gerçekleşmelidir.

7.4.4.Grundtvig (GRU) 4:

Öğrenme Ortaklığı. Faaliyetin amacı Öğrenme Ortaklığı kurmak isteyen kuruluşlara uygun ortak kuruluşları tanımak ve çalışma planı geliştirmek için yardım etmektir. Öğrenme Ortaklığı kurmak isteyen herhangi bir kuruluş, personelinin hazırlık ziyareti gerçekleştirmesini sağlamak için hibeye başvurabilir.

7.4.5.Grundtvig (GRU) 5:

Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları. Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları, yetişkin eğitimi alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar arasında küçük ölçekli işbirliği faaliyetleri için bir alandır. Öğrenme Ortaklıkları, daha çok ‘ürün’ veya ‘çıktı’ odaklı olan Grundtvig Çok Taraflı İşbirliği Projelerinin (merkezi projeler) aksine süreç odaklıdır ve eğitim faaliyetlerine Avrupa işbirliğini katmak isteyen küçük kuruluşların katılımını artırmayı amaçlamaktadır. Bir Grundtvig Öğrenme Ortaklığında en az biri Avrupa Birliği (AB) ülkesinden olmak üzere en az üç katılımcı ülkeden eğitimci ve öğrenciler, işbirliği halindeki kuruluşların ortak ilgi alanına giren bir veya daha çok konu üzerinde birlikte çalışırlar. Bu şekilde tecrübe, uygulama ve metot değişimi, Avrupa’nın farklı kültürel, sosyal ve ekonomik yapısına ve ortak ilgi alanlarının daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunacaktır. Katılımcı kuruluşlar, uluslararası faaliyetlerini izlemek, değerlendirmek ve kendi bölgelerindeki girişimlerle ilişkilendirmek için desteklenirler. Ayrıca fikir ve faaliyetlerine sağlam bir temel oluşturmak ve yaygınlaştırmanın alanını genişletmek için ulusal düzeydeki diğer kuruluş ve otoritelerle işbirliği yapmak için teşvik edilirler. Katılımcı kuruluşların desteklenmesiyle uluslararası değişimin değerinin artması, iyi uygulamaların uygulanmasının desteklenmesi ve böylelikle sonuçların etkisinin yaygınlaşması amaçlanmaktadır.

7.3.6.Grundtvig (GRU) 6:

Grundtvig Çok Taraflı Projeler. Bu projeler tartışılmaz Avrupa değerine sahip somut ve yenilikçi sonuçları/ürünleri elde etme amacıyla birlikte çalışan ve bilgi ve deneyimi bir araya getiren farklı katılımcı ülkelerden kurumlar/kuruluşlar tarafından gerçekleştirilir. Pek çok durumda, bu projeler stratejik alanlarda pilot uygulama deneyimlerini ve yüksek kalitede öğretim ürünlerinin üretilmesini içerecektir. Projeler ayrıca yetişkin öğrenimi alanında Avrupa boyutunu güçlendirmeyi amaçlar.

7.3.7.Grundtvig (GRU) 7:

Grundtvig Konulu Ağlar. Grundtvig Konulu Ağlarının amaçları, yetişkin eğitiminde yer alan çeşitli ‘aktörler’ arasındaki bağı güçlendirmek; kaliteyi, Avrupa boyutunu, faaliyetlerin tanınmasını veya yetişkin eğitimi alanındaki ortak ilgi konularını geliştirmek ve Hayat Boyu Öğrenme fırsatlarından daha yaygın bir şekilde haberdar olunmasına ve halkın ulaşabilmesine yardımcı olmaktır. Grundtvig ağları yetişkin eğitimi alanındaki önemli konularda, politika belirlemede ve/veya araştırma konusunda bilgi alışverişi ve tartışma amaçlı forum veya ortak bir platform sağlayan geniş ölçekli ağlardır. Her bir Grundtvig ağı, teklif çağrısında duyurulan belirli bir konu alanına, sektöre veya bir bütün olarak yetişkin öğreniminin geniş alanından seçilmiş önemli konular grubuna yöneliktir.

7.3.8.Grundtvig (GRU) 8:

Destekleyici Önlemler. Amaç ana Grundtvig Programı kapsamında uygun olmasa da programın amaçlarına ulaşılmasına açıkça katkıda bulunacak olan çeşitli faaliyetleri desteklemektir. Destekleyici önlemler şunları hedefleyecektir:

- İlgili hedef gruplarının veya daha genel olarak yetişkin eğitimi alanında Avrupa işbirliği önemi konusunda genel kamunun bilincinin artırılması;
- Grundtvig Programının özellikle eğitim faaliyetleri ve analiz yoluyla uygulanmasının geliştirilmesine yardımcı olmak;
- Yetişkin eğitimi alanında Avrupa işbirliğinin etkisinin, bu türdeki işbirliğinin sonuçları ve metotlarının yaygınlaştırılması ve yüksek bir profil verilmesi yoluyla, maksimize edilmesi;
- Hayat Boyu Öğrenme Programı programının Faaliyetleri arasında, örneğin Grundtvig, Comenius, Erasmus, Lingua, elektronik öğrenme vs. kapsamında belirli konularda desteklenen projeleri bir araya getiren faaliyetler etrafında sektörler arası sinerjilerin teşvik edilmesi;
- Grundtvig programının bir rol oynamasının istendiği, özellikle kadın ve erkek arasında eşitliğin desteklenmesi, engelli kişilerin ve özel eğitim ihtiyaçları olan diğer kişilerin entegrasyonu, kültürler arası eğitim ve ırkçılıkla mücadelenin desteklenmesi dahil olmak üzere ortak konulu politika yönleri ile özellikle ilgili faaliyetlerin uygulanması;

- Özel konular, hedef grupları veya kontekstler üzerine odaklanan katılımcı ülkelerde yetişkin eğitiminin mevcut eğitimle ilgili durumunun ihtiyaçlarının gerekli kıldığı diğer faaliyetleri gerçekleştirmek.

7.5.Ortak Konulu Program: Hayat Boyu Öğrenmede Politika İşbirliği ve Yenilik (Ana Faaliyet 1) (PCI)

7.5.1.PCI 1:

Bireysel Hareketlilik Çalışma Ziyaretleri. Çalışma Ziyaretleri'nin amacı katılımcı ülkeler için ortak fayda alanlarından karar vericiler ve eğitim uzmanları arasında özellikle Okul Öncesi, ilkokul veya genel, teknik ve mesleki orta eğitim (bazı durumlarda çalışma ziyaretinin konusuna bağlı olarak Yükseköğretim de dâhil) alanlarında bilgi ve deneyim alışverişini kolaylaştırmaktır. Ziyaretler katılımcıların başka yerde benimsenen yaklaşımları dikkate almalarına yardımcı olur ve eğitim politika yapıcılarına tüm Avrupa'daki eğitim ile ilgili daha iyi ve daha güncel bilgi sağlar. Uygun adayların, Hayat Boyu Öğrenme Programına katılan başka bir ülkede gerçekleşen Planlanmış bir çalışma ziyaretine 1 hafta süreyle katılmalarına imkân sağlamak üzere topluluk desteği vardır. Ziyaretler, ulusal düzeyde Ulusal Ajans tarafından ve Avrupa düzeyinde Komisyon tarafından koordine edilen ziyaretlerin ev sahibi ülkenin ilgili eğitim makamları tarafından yerel veya bölgesel olarak organize edilir. Her bir ziyaret ideal olarak çeşitli farklı ülkelere yaklaşık on/onbeş katılımcıyı bir araya getirir. Bir ziyaretteki katılımcılar çoğunlukla sonraki yıllarda ziyaretlerin içeriğine ve organizasyonuna katkıda bulunur. Her yıl çalışma ziyaretlerinin programı belirli bir seçilmiş konu grubuna yönlendirilir. Yetkili makamlar ulusal önceliklerine göre mevcut konuların bazılarını seçme veya başkalarını teklif etme özgürlüğüne sahiptir. Ayrıca organizasyonundan sorumlu oldukları ziyaretleri bir konunun belirli bir yönüne yoğunlaştırmayı da tercih edebilirler. Ayrıca, çalışma ziyaretleri Hayat Boyu Öğrenme Programının diğer faaliyetleri ile ilgili faaliyetleri teşvik etme, başlatma veya destekleme konusunda bir fırsat sunabilir. Bu nedenle, çalışma ziyaretleri sırasında çok sayıda temasta bulunma fırsatı göz önünde alındığında, çalışma ziyaretlerindeki katılımcıların bir başlatıcı veya kaynak kişisi olarak oynayabilecekleri rolü düşünmeleri teşvik edilir.

7.5.2.PCI 2:

Çalışmalar ve Karşılaştırmalı Araştırma. Bu faaliyet, “ Eğitim ve Öğretim 2010” sürecinde tanımlanmış olan belirlenmiş ihtiyaçlarla ilgili öncelik konularına odaklanır. Bu konular Genel Teklif Çağrısında yayınlanır. Bu faaliyet kapsamında yürütülen çalışma ve araştırmanın sonuçlarının yaygınlaştırılması ve kullanımına özel ilgi gösterilir. Bu faaliyetler, faaliyetlerin sonuçlarının yayımı ve yaygınlaştırılmasının yanı sıra karşılaştırmalı çalışma ve araştırma, araştırma ağları ve araştırma konferanslarını da içerir.

7.6.Ortak Konulu Program -Diller (Ana faaliyet 2)

7.6.1.LA 1: Çok taraflı projeler

Diller. Ana faaliyeti dil bilinci ve dil öğrenim kaynaklarına erişimi teşvik eden ve/veya internet kursları ve dil testi enstrümanları dâhil dil öğrenim materyalini geliştiren ve yaygınlaştıran Çok Taraflı Projelere destek sağlar. Projeler bu alanlardan birine veya ikisine hitap edebilir. Ancak, mevcut ürünlerin veya metodolojilerin, özellikle Avrupa finansmanı ile geliştirilenlerin tekrarından kaçınılmalıdır. Önerilen faaliyetlerin Avrupa çok dillilik politikası ile ilgili olmaları, açık bir Avrupa katma değeri göstermeleri ve yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde yapılan işe ilave olmaları şartıyla tüm Diller, (Avrupa resmi dilleri ve bölgesel ve azınlık dilleri, göçmen dilleri ve önemli ticaret ortaklarının dilleri) hedeflenebilir. Bununla birlikte, Diller Ana Faaliyeti kaynaklarının önemli bir bölümünü; Avrupa vatandaşlarının birbirlerinin kültürlerini ve görüşlerini daha iyi anlamalarına yardımcı olmak ve başka bir üye ülkede çalışma veya eğitim görme özgürlüğünden faydalanmalarına imkân vermek için Avrupa resmi dillerinin yabancı dil olarak, öğreniminin desteklenmesine ayırır.

7.6.2.LA 2 Ağlar

Diller. Ana Faaliyeti dil politikalarının geliştirilmesine katkıda bulunacak; dil öğrenimi ve dil çeşitliliğini teşvik edecek; özellikle karar vericiler ve üst düzey eğitim profesyonelleri arasında yenilikçi teknikler ve iyi uygulamalar hakkında bilgi alışverişini destekleyen; daha önceki projelerin ürünlerini potansiyel son kullanıcılara (kamu makamları, uygulayıcılar, işletmeler, dil öğrencileri, vs.) uyarlayan ve yaygınlaştıran ağları destekler.

7.6.3.LA. 3 Destekleyici Faaliyetler

Dil Projelerini Destekleyici Faaliyetler. Dil projelerinin hedeflerini ve sonuçlarını desteklemek için ‘Destekleyici Faaliyetler’ kapsamında projeler geliştirilebilir. Projeler bu nedenle iletişim faaliyetlerini, projelerin konularının izlemesini ve proje sonuçlarının yaygınlaştırılmasını ve kullanımını kapsayabilir, örneğin:

- Her program içinde faaliyetlerin ve sonuçların görünürlüğünü desteklemek ve geliştirmek için bilgi ve iletişim faaliyetleri
- Benzer bir konuda devam eden projelerin “konulu“ izlenmesi; deneyim toplantılarının değişiminin organizasyonu, güncel proje özetlerinin yayınlanması ve en iyi proje sonuçlarının daha etkili yaygınlaştırma ve kullanılmasını desteklemek için proje sonuçlarının daha sistematik bir şekilde değerlendirilmesi
- Ortak veri tabanlarının geliştirilmesini içerecek şekilde proje sonuçları hakkında bilginin hazırlanması ve toplanması
- Proje sonuçlarının yeni kullanıcılara aktarılması ve kullanılmasının desteklenmesine ve eğitim sistemleri ve uygulamalarında yaygınlaştırılmasına özel bir vurgu yapan, projeleri ve potansiyel kullanıcıları bir araya getiren yaygınlaştırma ve kullanım konferansları ve etkinlikleri için destek

7.7.Ortak Konulu Program-BİT(Bilgi İletişim Teknolojileri)(Ana faaliyet 3)

7.7.1.ICT. 1 Çok Taraflı Projeler

Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT) Çok Taraflı Projeleri tüm öğrenim düzeyleri ve sektörlerde Hayat Boyu Öğrenme için yenilikçi BİT tabanlı içerik, hizmetler, pedagojiler ve uygulamaların geliştirilmesini destekler. BİT ile zenginleştirilmiş öğrenim faaliyetleri ve Comenius, Erasmus, Grundtvig ve Leonardo da Vinci sektörel programları kapsamındaki projeleri bu sektörlerin iki veya daha fazlasında BİT öğretim ve öğrenim ihtiyaçlarına hitap ederek tamamlarlar.

7.7.2.ICT. 2 Ağlar

Bilgi İletişim Teknoloji Ağları(BİT). BİT'in kullanıldığı / desteklendiği öğrenim ile ilgili fikir ve deneyimlerin değişimi amacıyla ortaklıkların ve öğrenim toplulukları arasında ortaklık ve ağ kurulmasını destekler. Ağlar bilgi paylaşımını desteklemeli, BİT'lerin kullanıldığı öğrenimin faydalarının ve etkilerinin görünürlüğünü ve bilincini artırmalı ve öğrenim için BİT'in anlaşılması ve verimli kullanımına katkıda bulunmalıdır.

7.8.Ortak Konulu Program_Sonuçların Yaygınlaştırılması ve Kullanımı (Ana faaliyet 4)

7.8.1.EXPL. 1 Tek Taraflı ve Ulusal Projeler

Bu faaliyet alanının kapsamı ve hibe şartları henüz belirlenmemiştir.

7.8.2.EXPL. 2 Çok Taraflı Projeler

Çok Taraflı Projelerin Sonuçların Yaygınlaştırılması ve Kullanımı. Bu programın ana hedefi Hayat Boyu Öğrenme Programının ve sektörel, bölgesel, ulusal ve Avrupa düzeylerinde önceki ilgili programların sonuçlarının etkin kullanımı için bir çerçeve oluşturulmasına yardımcı olmaktır. Genel Teklif Çağrısında duyurulan öncelikler kapsamında aşağıdaki amaçlar için faaliyetlere öncelik verilecektir:

- Proje ve program sonuçlarının kullanımını kolaylaştırmak amacıyla uygun bir çerçevenin (analizler, mekanizmalar, metodolojiler ve pratik araçlar) geliştirilmesi;
- Sonuçların Avrupa düzeyinde kullanımını teşvik eden çapraz program faaliyetleri
- Lizbon stratejisi kapsamında açık yöntem koordinasyonuna (AYK) destek olarak politika geliştirme ve pratik deneyimler arasında başarılı bir döngünün teşvik edilmesi amacıyla bölgesel/ Avrupa/ sektörel ağlar tarafından 'kullanım' faaliyetlerinin desteklenmesi. Bu Ana Faaliyet kapsamında finanse edilen faaliyetler dört sektörel program ve diğer ortak konulu Ana Faaliyetler içerisinde entegre edilen spesifik proje sonuçlarının yaygınlaştırılmasını ve kullanımını tamamlamak ve desteklemek üzere düşünülmüştür.

7.8.3.EXPL. 3 Çalışmalar

Bu program türünün finansman ve diğer kuralları 2008 den sonra açıklanacaktır.

7.9.Jean Monnet

7.9.1. JM 1:Jean Monnet Kürsüleri ve *Ad Personam* Jean Monnet Kürsüleri

Jean Monnet Kürsüleri Avrupa entegrasyon çalışmalarında uzmanlığa sahip öğretim pozisyonlarıdır. Jean Monnet Sorumluları her akademik yılda Avrupa entegrasyon çalışmaları alanında minimum 90 saat ders verirler. Jean Monnet sorumluları profesör/kıdemli öğretim üyesi unvanına sahiptirler ve söz konusu kuruluştaki “konuk profesör” olamazlar. Jean Monnet Kürsüleri hibe anlaşmasını yapan Yükseköğretim kurumu ile bağlantılıdır. Eğer başlangıçtaki bir Sorumlu Yükseköğretim kurumunu terk ederse, Avrupa entegrasyon çalışmalarında aynı uzmanlık düzeyine sahip başka bir öğretim kadrosu üyesi ile değiştirmek zorunludur. Başlangıçtaki sorumlunun değiştirilmesi aday gösterilen sorumlunun akademik profilini onaylaması için Komisyon Yürütme Ajansına bildirmek zorundadır. Ad Personam Jean Monnet Kürsüleri Avrupa entegrasyon çalışmalarında uzun süreli bir eğitim ve araştırma alt yapısına veya büyük organizasyonel başarılarla sahip deneyimli profesörler için ayrılmıştır.

7.9.2. JM 2:Jean Monnet Olgunlaşma Merkezleri

Bu merkezler Avrupa entegrasyon çalışmalarında uzmanlaşan açık bir şekilde adlandırılmış kurumlar ve yapılardır. Belirli bir yükseköğretim kurumunda yerleşik olabilirler veya aynı şehir veya bölgede bulunan bir çok yükseköğretim kurumu arasında işbirliği içinde organize edilebilir. Sadece bir Jean Monnet Kürsüsü verilmiş olan kurumlar bir Jean Monnet Mükemmeliyet Merkezi için başvurabilir. Jean Monnet Olgunlaşma Merkezleri katılımcı Yükseköğretim kurumunda Avrupa entegrasyon çalışmaları için bilimsel, insani ve belgesel kaynakları toplar.

7.9.3. JM 3: Jean Monnet Modülleri

Yükseköğretim kurumlarında Avrupa entegrasyon çalışmaları alanında kısa öğretim programlarıdır (veya kurslar). Her modül en az 30 ders saati sürer. Modüller

Avrupa entegrasyon çalışmalarında belirli bir konuya yoğunlaşabilir veya yaklaşım açısından multidisipliner olabilir ve bu nedenle bir çok öğretim elemanının hizmetini gerektirebilir

7.9.4. JM 4:Avrupa Entegrasyonu Alanında Uzmanlaşan Profesör ve Araştırmacı Birlikleri İçin Destek

Jean Monnet Programı Avrupa entegrasyonu süreci çalışmasına katkıda bulunmayı açık amaçları olarak belirlemiş birliklere destek sağlar. Bu tür birlikler ilgili ülke veya bölgede Avrupa entegrasyonunda uzmanlaşan tüm ilgilenen profesörlere, öğretmenlere ve araştırmacılara açık olmalıdır. Bu ülke veya bölgede Avrupa entegrasyon çalışmalarında akademik topluluk için temsilciler olmalıdırlar. Üyelikleri multidisipliner olmalıdır. Sadece resmi olarak kayıtlı ve bağımsız yasal statüsü olan birliklere destek verilebilir. Birlikler aşağıdakilere katkı sağlamalıdır:

- Ülke veya bölge içinde bulunan Avrupa entegrasyon çalışmaları ile ilgili bilimsel ve fiziksel kaynakların görünürlüğünün artırılması;
- Avrupa entegrasyon çalışmalarında farklı akademik disiplinlerden tüm mevcut kaynaklar arasında sinerjilerin geliştirilmesi;
- Sivil topluma, yani üniversite dışındaki dünya, ile yerel ve bölgesel kurum ve kuruluşlara açıklığın temin edilmesi.

7.9.5. JM 5:Başka Bir Ülkede Bir Ev Sahibi Kurumda Araştırma Yürüten Araştırmacılar için Destek

Bu proje türü 2008 den sonra desteklenecek katılım ve finansman şartları da bu tarihten sonra belirtilecektir.

7.9.6. JM 6:Avrupa Entegrasyonu ile İlgili Enformasyon ve Araştırma Faaliyetleri için Destek

Jean Monnet Programı Avrupa entegrasyonu süreci hakkında tartışma, düşünce ve bilgiyi desteklemek amacıyla bilgi ve araştırma faaliyetleri için destek sağlar. Faaliyetler Yükseköğretim kurumları veya Avrupa entegrasyon çalışmalarında uzmanlaşan profesör ve araştırmacıların birlikleri tarafından organize edilmelidir. Projeler Avrupa entegrasyon çalışmaları alanında konferansların, seminerlerin, yıllık toplantıların, açık oturumların ve/veya yaz okullarının organizasyonunu içerebilir.

7.9.7. JM 7: Jean Monnet Çok Taraflı Araştırma Grupları

Jean Monnet Çok Taraflı Araştırma Grupları Avrupa entegrasyonu sürecinin çalışmasına adanmış en az üç farklı ülkeden en az üç Jean Monnet Kürsüleri arasındaki ortaklıklardır. Çok Taraflı Araştırma Grupları ortaklar olarak Avrupa entegrasyonu çalışmalarında uzmanlaşan profesör ve araştırmacıları bir araya getiren birlikleri kapsayabilir. Çok Taraflı Araştırma Grupları ortak bir araştırma planı ve Avrupa entegrasyon çalışmalarında çok disiplinli sinerjilerle entegre bir akademik ağı açmalıdır. Ayrıca ortak seminerler, tartışmalar ve toplantıların organizasyonunu içerebilirler. Çok taraflı araştırma gruplarının faaliyetleri projenin sonuna kadar büyük bir akademik yayının üretilmesini sağlamalıdır. Çok Taraflı Araştırma Grupları ayrıca özellikle multimedya ve sivil toplumla toplantıları kullanarak sonuçları yaygınlaştırılması için faaliyetleri içermelidir. Koordine eden Jean Monnet Kürsüsünün Yükseköğretim Kurumu başvurunun sunulmasından ve hibe anlaşmasının imzalanmasından sorumludur. Bir Jean Monnet Kürsüsü aynı anda sadece bir Jean Monnet Çok Taraflı Araştırma Grubunun koordinatörü olabilir.

7.9.8. JM 8: Çok Taraflı Ağlar

Bu proje türü 2008 den sonra desteklenecek katılım ve finansman şartları da bu tarihten sonra belirtilecektir.

Proje türleri 2007–2013 döneminde daha da artmış ve yararlanıcı grubu da aynı oranda artırılmaya çalışılmaktadır. Dolayısıyla tüm alanlarda AB Projeleri desteklenmekte ama ağırlık eğitim projelerine verilmektedir. Ülkemizde ise durum benzerdir. En çok yararlanılan hibe türü eğitim hibeleri olmaktadır.

İLGİLİ ARAŞTIRMALARI

Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Turan (2005), "Avrupa Birliğine Giriş Sürecinde Türk-Alman Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılarak Değerlendirilmesi" adlı makalesinde Alman ve Türk eğitim sistemi arasında ortak noktaların farklı olan yönleri göre daha az olduğunu ve entegrasyon için eğitim sisteminde yeniliklerin yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Bu yeniliklerin en başında mesleki eğitime önem verilmesi gelmektedir.

Bayrakçı (2005), "Avrupa Birliği ve Türkiye Eğitim Politikalarında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Mevcut Uygulamalar" adlı makalesinde AB üyesi ülkelerde bilgi iletişim teknolojilerinin kullanılmasının öğretiminin 1995'ten sonra büyük bir hız kazandığını ve e-devlet uygulamalarına ağırlık verdiğini EURYDICE ve EURYBASE veritabanının yönetim bilgi sistemlerini geliştirdiğini, sonuç olarak e öğrenmenin yaygınlaştığını ortaya koymuştur. Bu konuda ülkemizde ise somut adımların daha yeni atıldığını da ifade etmiştir.

Çengel (2005), "AB Sürecinde Rasyonel Eğitime Geçiş: Vizyon ve Misyon" adlı çalışmasında misyon eksikliği sebebiyle ortaya çıkan ortaöğretimde yönlendirme başarısızlığı ve mesleki eğitimin geliştirilememesi konularını ele almıştır. Bu konuda AB üyesi ülkelerin eğitim kurumlarının misyon anlayışlarının ülkemizdeki kurumlarla olan farklılığına değinmiştir.

Sağlam ve Kürüm (2005), "Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinde Öğretmen Eğitiminde Yapısal Düzenlemeler ve Öğretmen Adaylarının Seçimi" adlı çalışmalarında Türkiye ve Avrupa Birliği ülkelerinde, bilgi ve teknoloji çağının gereklilikleri doğrultusunda eğitimde niteliğin artırılması amacıyla bir dizi düzenlemeler yapıldığını kaydetmiştir. Bu düzenlemeler incelendiğinde AB üyesi ülkeler, Türkiye'den farklı olarak öğretmenlerin alan bilgisine ağırlık vermek yerine öğretim teknikleri ve bu tekniklerin kullanımını konu alan pedagojik derslere ağırlık vermişler ve bu konu ile

ilgili eğitim sürelerini uzatmışlardır. Fakat öğretmen adaylarının seçimi ve adaylık eğitimi konularında Türkiye ve AB ülkeleri arasında yakın benzerlikler olduğunu ortaya koymuştur.

Mahiroğlu (2005), “Avrupa Birliği Ülkelerinde Yeni Eğitim Politikaları Yaşam Boyu Öğrenme” adlı makalesinde Lizbon 2010 eğitim kriterlerine değinmiş ve yaşam boyu öğrenmenin istihdam ve sürdürülebilir gelişme için önemini vurgulamıştır. Yaşam boyu öğrenme ile informal eğitim sürecinin öneminin artırılması da çalışmada belirtilen bir diğer husustur.

Türkoğlu (2006) ,“Comenius 1 Okul Ortaklıkları Projelerine Başvuruda Bulunan Okul Yönetici ve Koordinatör Öğretmenlerin Görüşleri” adlı çalışmalarında projeye katılan okullarda öğretmenlerin ve öğrencilerin kendilerine olan güvenlerinin arttığını, proje katılımcılarının, proje hazırlama ve bütçe giderlerinin kullanımı konusundaki bilgilerinin AB üyesi katılımcılar kadar yüksek olmadığını ortaya koymuştur.

Anıl (2006), “Leonardo da Vinci Projesinin (hareketlilik) Mesleki Eğitime Katkısı” adlı yayınlanmış yüksek lisans tezinde Leonardo da Vinci projelerinden hareketlilik projelerinin mesleki eğitime katkılarını tespit etmek için 14 ilde bulunan 21 eğitim kurumundan gelen 307 anketi değerlendirmiştir. Yerleştirme yararlanıcılarının %65’i, değişim grubunun % 31’i orta düzeyde yabancı dil bilmektedirler. LDV projelerinin uygulanmasının kurumlara olumlu katkılarının olduğunu belirten yararlanıcı oranı yaklaşık % 96’dır. Aynı yararlanıcı grubu proje sonunda çevrelerine olan etkilerinin ve kendilerine olan güvenlerinin oldukça yüksek düzeyde olduğunu belirtmiştir. Proje öncesinde, uygulama sırasında ve proje sonrasında proje sahibi kurumlar yararlanıcılarına tam destek olmuşlardır. Ayrıca LDV projelerinin (hareketlilik); mesleki eğitime yenilikçi katkısının olduğu, teknoloji transferi sağladığı, öğrenci ve çalışanların kendilerine daha çok güven duymaları bakımından katkı sağladığı ulaşılan sonuçlar arasındadır.

Haspolat ve Kılıç (2007), “Comenius Okul Ortaklığı Proje Koordinatörlerinin Proje Süreçleri Konusundaki Görüşleri” adlı araştırmalarında, 2007 yılında Ankara ilinde proje yapan okulların koordinatörleri ile ilgili bir araştırma yapmışlar ve şu bulgulara ulaşmışlardır. Projelerden elde edilen kazanımların hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin bireysel ve mesleki anlamda gelişimlerine katkı sağlayacak nitelikte olduğu görülmüştür. Ayrıca, katılımcılar başka projelerde de görev almak istediklerini belirtilmiştir.

Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Libotton, Van Braak ve Garofalo (2002), “Comenius 3.Eyleminin Eğitim ve İnteraktif Katılım Boyutlarının İzlenmesi” adlı makalelerinde Comenius 3 dahilinde hizmet-içi eğitime katılan öğretmenlerin kazanımlarını incelemişlerdir. Araştırma sonunda katılımcılarda gözlenebilir bir ilerleme meydana gelmiştir. Ayrıca eğitime katılanların eğitim faaliyetlerinde ileri derecede aktif oldukları görülmüştür.

Diamantopoulou (2006), “AB Literatüründe Yunan Eğitim Sisteminin Avrupa Boyutu” adlı makalesinde Yunanistan da uygulanan Comenius projelerini incelemiş projelerin okullar açısından faydalı olduğunu ortaya koymuştur. Fakat sanılanın aksine projeye katılım daha çok proje koordinatörü olan öğretmenlerin tekeli altında kalmış proje uygulayan okulların tamamına yayılamamıştır.

Rekkedal ve Dye (2007), Leonardo Da Vinci programınca finanse edilen uzaktan öğrenme ile ilgili 3 projeyi “Uzaktan Öğrenenlerin Pedagojik ve Test Edilmesiyle İlgili Sorunlarına Çözümler” adlı araştırmalarında ele almışlardır. Araştırmaları sonucunda öğrenenlerin uzaktan öğretime daha kolay katılabildikleri görülmüştür. Çünkü zaman ve mekân açısından esnek bir öğretimdir. AB Hayat Boyu Öğrenme ilkesini gerçekleştirmek bilgisayar okuryazarlığına önem vermiş ve bu önemin artan sonucu olarak da uzaktan öğrenmeyi desteklemiştir. Her ne kadar da ilk uygulamalarında sorunlar yaşanmış olsa da AB Programınca destelenen bu faaliyet başarıya ulaşmış ve katılımcılar faaliyet sonunda yeni bilgilerle donanmışlardır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma yöntemi, çalışma grubunu ve verilerinin toplanması açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada nitel araştırma tekniği kullanılmıştır. Nitel araştırmalar, araştırma yapılan ya da yapılması planlanan kişilerin sahip oldukları deneyimlerinden doğan anlamların sistematik olarak incelenebilmesinde tercih edilen bir tekniktir (Ekiz, 2003). Betimleme araştırmaları, mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır (Balcı, 2007).

Bu araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu teknik yapılandırılmış görüşme tekniğinden biraz daha esnektir. Bu teknikte, araştırmacı önceden sormayı planladığı soruları içeren görüşme protokolünü hazırlar. Buna karşın araştırmacı görüşmenin akışına bağlı olarak değişik yan ya da alt sorularla görüşmenin akışını etkileyebilir ve kişinin yanıtlarını açmasını ve ayrıntılandırmasını sağlayabilir (Erbakırcı, 2005). Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin araştırmacıya sunduğu en önemli kolaylık görüşmenin önceden hazırlanmış görüşme protokolüne bağlı olarak sürdürülmesi nedeniyle daha sistematik ve karşılaştırılabilir bilgi sunmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2004, 283).

3.2 Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Aksaray ilinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı 2006–2007 eğitim öğretim döneminde Comenius projesi uygulayan 15 okul oluşturulmuştur. Aksaray ilinin tercih edilme nedeni Ulusal Ajans verilerine göre 2006 ve 2007 yıllarında en fazla Comenius projesi uygulayan ilk 10 ilden birisi olmasıdır. Soru formlarını toplam 145 kişi cevaplamış katılımcılardan 69'u ile görüşme yapılmıştır. Proje uygulayan okullarda 7 öğretmene il dışına tayin olmaları sebebiyle ulaşılamamış, 2 öğretmene de tayin oldukları il içerisinde yeni görev yaptıkları okullarda ulaşılmıştır. Proje faaliyetlerine katılan 12 ilköğretim 4 ortaöğretim kurumu öğrencisine ise başka okullara nakil olmaları ya da mezun olmaları sebebiyle ulaşılamamıştır.

3.2.1. Çalışma Grubunu Oluşturan Katılımcıların Dağılımları

Çalışma grubunu oluşturan katılımcıların dağılımı Tablo 15'de verilmiştir.

Tablo 15.
Çalışma Grubunu Oluşturan Katılımcıların Dağılımları

Katılımcılar	Frekans	%
Öğrenci	78	53,8
Öğretmen	52	35,9
Yönetici	15	10,3
Toplam	145	100,0

Tablo 15'deki verilere göre çalışma grubunu oluşturan bireyler 78 öğrenci (%53,8), 52 öğretmen (%35,9), 15 yönetici (%10,3), toplam 145 (%100) dir.

3.2.1.1. Çalışma Grubunu Oluşturan Yöneticilerin Dağılımları

Tablo 16.
Çalışma Grubunu Oluşturan Yöneticilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Frekans	%
Kadın	4	26,7
Erkek	11	73,3
Toplam	15	100,0

Çalışma grubunu oluşturan yöneticilerin cinsiyetlerine göre dağılımı tablo 16’ da verilmiştir. Buna göre çalışma grubunu oluşturan yöneticiler 4 kadın (%26,4), 11 erkek (73,3) olmak üzere toplam 15 (%100) dir.

Tablo 17.
Çalışma Grubu Oluşturan Yöneticilerin Yaş Düzeylerine Dağılımları

Yaş	Frekans	%
26-35 yaş arası	3	20,0
36-45 yaş arası	10	66,7
46-55 yaş arası	2	13,3
Toplam	15	100,0

Çalışma grubunu oluşturan yöneticilerin yaş düzeylerine göre dağılımı tablo 17’ de verilmiştir. Buna göre çalışma grubunu oluşturan yöneticiler 26–35 yaş arası 3 kişi (%20,0), 36–45 yaş arası 10 kişi (66,7), 46–55 yaş arası 2 kişi (%13,3) olmak üzere toplam 15 (%100) dir.

Tablo 18.
Çalışma Grubu Oluşturan Yöneticilerin Hizmet Yıllarına Göre Dağılımı

Hizmet Yılı	Frekans	%
6-10 yıl arası	3	20,0
11-15 yıl arası	4	26,7
16 yıl ve üzeri	8	53,3
Toplam	15	100,0

Çalışma grubunu oluşturan yöneticilerin hizmet yıllarına göre dağılımı tablo 18’ de sunulmuştur. Buna göre çalışma grubunu oluşturan yöneticiler 3 kişi 6–10 yaş arası 3 kişi (%20,0), 11–15 yıl arası 4 kişi (26,7), 16yıl ve üzeri 8 kişi (%53,3) olmak üzere toplam 15 (%100) dir.

Tablo 19.
Çalışma Grubunu Oluşturan Yöneticilerin Okul Türlerine Göre Dağılımı

Okul Türü	Frekans	%
Okul Öncesi	1	6,7
İlköğretim	9	60,0
Ortaöğretim	5	33,3
Toplam	15	100,0

Çalışma grubunu oluşturan yöneticilerin okul türlerine göre dağılımı tablo 19’ da gösterilmiştir. Buna göre çalışma grubunu oluşturan yöneticiler 1 kişi okul öncesi (%6,7), ilköğretim 9 kişi (60,0), ortaöğretim 5 kişi (%33,3) olmak üzere toplam 15 (%100) dir.

3.2.1.2. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Dağılımları

Tablo 20.
Çalışma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Frekans	%
Kadın	21	40,4
Erkek	31	59,6
Total	52	100,0

Çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre dağılımı tablo 20’ de verilmiştir. Buna göre çalışma grubunu oluşturan öğretmenler 21 kadın (40,4) ,31 erkek (59,6) olmak üzere toplam 52 (%100) dir.

Tablo 21.
Çalışma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Yaş Düzeylerine Göre Dağılımları

Yaş	Frekans	%
25 yaş ve altı	5	9,6
26-35 yaş arası	34	65,4
36-45 yaş arası	8	15,4
46-55 yaş arası	5	9,6
Toplam	52	100,0

Çalışma grubu oluşturan öğretmenlerin yaş düzeylerine göre dağılımı tablo 21’ de gösterilmiştir. Buna göre çalışma grubunu oluşturan öğretmenler 25 yaş ve altı 5 kişi (%9,6), 26–35 yaş arası 34 kişi (%65,4), 36–45 yaş arası 8 kişi (15,4), 46–55 yaş arası 5 kişi(%9,6) olmak üzere toplam 52 (%100) dir.

Tablo 22.
Çalışma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Hizmet Yıllarına Göre Dağılımları

Hizmet Yılı	Frekans	%
5 yıl ve daha az	15	28,8
6-10 yıl arası	18	34,6
11-15 yıl arası	13	25,0
16 yıl ve üzeri	6	11,5
Toplam	52	100,0

Çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin hizmet yıllarına göre dağılımı tablo 22’ de verilmiştir. Buna göre Çalışma grubunu oluşturan öğretmenler 15 kişi 5 yıl ve daha az (20,8), 18 kişi 6–10 yaş arası (%34,6), 11–15 yıl arası 13 kişi (25,0), 16yıl ve üzeri 6 kişi (%11,5) olmak üzere toplam 52 (%100) dir.

Tablo 23.
Çalışma Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Okul Türlerine Göre Dağılımı

Okul Türü	Frekans	%
Okul Öncesi	6	11,5
İlköğretim	26	50,0
Ortaöğretim	14	26,9
Mesleki Eğitim	6	11,5
Toplam	52	100,0

Çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin okul türlerine göre dağılımı tablo 23’ de sunulmuştur. Buna göre çalışma grubunu oluşturan öğretmenler 6 kişi okul öncesi (%11,5), ilköğretim 26 kişi (50,0),ortaöğretim 14 kişi (%26,9),mesleki eğitim 6 kişi (11,5) olmak üzere toplam 52 (%100) dir.

3.2.1.2.Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Dağılımı

Tablo 24.
Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Frekans	%
Kız	51	65,4
Erkek	27	34,6
Toplam	78	100,0

Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılımı tablo 24’ te sunulmuştur. Buna göre çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin 51 kız (%65,4) ,27 erkek (%34,6) olmak üzere toplam 78 (%100) dir.

Tablo 25.
Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Yaş Düzeylerine Göre Dağılımları

Yaş	Frekans	%
6–11 yaş arası	11	14,1
12–15 yaş arası	29	37,2
16-üzeri	38	48,8
Toplam	78	100,0

Çalışma Grubunu oluşturan öğrencilerin yaş düzeylerine göre dağılımı tablo 25’ te verilmiştir. Buna göre çalışma grubunu oluşturan öğrenciler 6–11 yaş arası 11kişi (%14,1) ,12–15 yaş arası 29 kişi (% 37,2) 16 yaş ve üzeri 38 kişi (%48,8) olmak üzere toplam 78 (%100) dir.

Tablo 26.
Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Okul Türlerine Göre Dağılımları

Okul Türü	Frekans	%
İlköğretim	36	46,2
Ortaöğretim	41	52,7
Mesleki Eğitim	1	1,3
Toplam	78	100,0

Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin okul türlerine göre dağılımı tablo 26' da verilmiştir. Buna göre çalışma grubunu oluşturan 36 (%46,2) ilköğretim, 41 öğrenci (%25,7) ortaöğretim, 1 öğrenci (%1,3) mesleki eğitim olmak üzere toplam 78 (%100) dir.

3.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu çalışmada veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu yöntem ne tam yapılandırılmış görüşmeler kadar katı ne de yapılandırılmamış görüşmeler kadar esnektir; iki uç arasında yer almaktadır (Karasar, 1995, 165). Bu çalışma da katılımcılardan görüşme formları kullanılmıştır. Görüşme formları katılımcılardan benzer konularda aynı türden bilgilerin alınması amacıyla hazırlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2003) .

Görüşme sorularını hazırlamadan önce katılımcılardan projelerin onlara kazandırdıklarını ve onları zorlayan taraflarını sıralamaları istenmiştir. Ardından maddeler gruplandırılmış en çok tekrar edilen maddeler AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı'nın hazırladığı proje ilerleme anketi ile karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma sonucunda AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığının hazırladığı anketler katılımcılardan gelen veriler doğrultusunda uyarlanmıştır. Katılımcılar için iki ayrı görüşme formu hazırlanmıştır (EK B). Yönetici ve öğretmenlere ortak sorular öğrencilere ise farklı sorular uygulanmıştır. Öğrencilere yöneltilen sorular iki bölüm halindedir. Birinci bölüm kişisel bilgileri içermektedir. İkinci bölüm ise projelerin öğrencilerin kişisel gelişimlerine katkı sağlayıp sağlamadığını belirleyen sorulardan meydana gelmektedir (EK B2). Öğrenciler için hazırlanan görüşme formunun ikinci bölümü dokuz sorudan oluşmaktadır (EK B2). İlköğretim okullarında öğrencilere görüşme sorularına dair sözlü açıklamalar da yapılmıştır.

Öğretmen ve yönetici soruları üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm kişisel bilgileri içeren sorulardır. İkinci bölüm ise dokuz sorudan oluşan projeye katılan personelin bireysel gelişimine katkısını belirleyen sorulardan oluşturulmuştur. Üçüncü bölüm ise on iki sorudan oluşmuş ve projelerin okul ve dersler üzerindeki etkisini belirleyen sorulardan meydana gelmiştir (EK B1). Katılımcılara sorulan sorulardaki; okul üzerindeki etkilerinden kastedilenin okulun fiziki yapısı olduğu katılımcılara sözlü

olarak belirtilmiştir. Görüşme soruları hazırlandıktan sonra uzman görüşlerine de başvurulmuştur.

Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilerde görüşme için gönüllülük esası aranmıştır. Öğrencilerden görüşmeye katılacakların belirlenmesinde ise projeden sorumlu öğretmenlerin görüşlerinden faydalanılmıştır. Görüşmeye alınacak öğrencilerde proje faaliyetlerinde en çok görev alanlar tercih edilmiştir.

Görüşme yöntemi iki aşamada yapılmıştır. Birinci aşamada derinlemesine görüşme yapılacak katılımcıların belirlenmesi amacıyla katılımcıların sorulara sadece “evet, kısmen, hayır” şeklinde cevaplar vermeleri istenmiştir. Bu cevapların frekans ve yüzde değerleri çıkarılmıştır. Görüşme tekniğinin ikinci aşamasında olumlu ya da olumsuz cevap veren katılımcılarla görüşülerek daha önce soru formunda sorulan her biri soru için verdikleri cevaplara örnekler vermeleri istenerek görüşme formundaki sorulara verdikleri cevapların sebepleri araştırılmıştır. Alınan yanıtlar doğrultusunda sebep – sonuç ilişkileri kurulmaya çalışılmıştır ve elde edilen en kapsamlı görüşme alıntılarına Bulgular ve Yorumlar bölümünde yer verilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde problem durumuna ve alt problemlere ilişkin yapılan analiz sonuçlarına yer verilmiştir.

1.Alt problemlere ilişkin bulgular

1.1. Yöneticiler Açısından

1.1.1.Uygulanan Comenius projelerinin yöneticiler üzerindeki etkileri nelerdir?

Yöneticilerin kişisel gelişimlerine ilişkin olarak yöneticilere sorulan sorulardan alınan evet, kısmen ve hayır cevapları frekans ve yüzde olarak Tablo 24’de verilmiştir.

Tablo 27.
Uygulanan Comenius Projelerinin Yöneticilerin Kişisel Gelişimi Üzerindeki Etkileri ile İlgili Frekans ve Yüzdelikler

Sorular	Evet		Kısmen		Hayır	
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
1.Proje çalışmaları planlı çalışma becerinizi artırdı mı?	9	60	5	33,3	1	6,7
2.Proje çalışmaları yabancı dil bilgisi seviyenizi artırdı mı?	9	60	4	26,7	2	13,3
3.Proje çalışmaları eğitimde yeni öğretim yöntem ve teknikleri öğrenmenizi sağladı mı ?	8	53,3	7	46,7	-	-
4. Proje çalışmaları bilgisayar ve internet kullanım becerinizi geliştirdi mi ?	10	66,7	4	26,7	1	6,7
5. Proje çalışmaları ortaklık yaptığınız ülkelerle ilgili genel kültür düzeyinizi artırdı mı?	13	93,4	1	6,7	1	6,7
6.Proje çalışmaları inisiyatif kullanma ve öz güven duygumuzu geliştirdi mi ?	11	73,3	4	26,7	-	-
7. Proje çalışmaları öğrencilerle olan ilişkinizi geliştirdi mi?	8	53,3	6	40,0	1	6,7
8. Proje çalışmaları grup çalışması yapmak ve	10	66,7	5	33,3	-	-

takım ruhu ile çalışabilme kabiliyetinizi geliştirdi. mi?						
9. Proje çalışmaları okuldaki öğretmen ve yöneticiler arasındaki ilişkiyi kuvvetlendirdi mi?	12	80,0	3	20,0	-	-

1.Proje çalışmaları planlı çalışma becerinizi artırdı mı?

Yöneticilerin proje çalışmalarının planlı çalışma becerilerine katkılarına ilişkin görüşleri tablo 27’de verilmiştir. Buna göre katılan 15 (%100) yöneticiden 9 kişi (%60) evet, 5 kişi (%33,3) kısmen,1 kişi hayır (6,7) cevabını vermişlerdir.

Proje çalışmalarının planlı çalışma becerisini artırdığını düşünen yönetici sayısının frekans değeri yüksektir. Toplam 11 yönetici projelerin kısmen ya da tamamen kendi planlı çalışma becerilerine katkıda bulunduğu fikrini taşıırken, sadece 1 yönetici proje çalışmalarının planlı çalışma becerisini geliştirmedeği düşünmektedir.

Proje çalışmalarının planlı çalışma becerisini artırdığını belirten yöneticilerden dört tanesi ile görüşme yapılmıştır. Görüşme yapılan yöneticiler benzer düşünceler ortaya koymuşlardır. Özellikle proje çalışmasının çok uluslu olması ve bir takvime göre yapılması proje çalışmalarında planlı çalışmayı zorunlu kıldığını düşünen yöneticiye ait görüşme alıntısı aşağıda verilmiştir.

“...Projeler ister istemez planlı çalışma becerisini hatta organizasyon becerisini geliştirir. Çünkü önünüzde bir yıllık proje çalışma takvimi var ve bu takvime göre sizinle birlikte en az 3 ülke faaliyet yapmakta. Eğer bu takvime uymazsanız size düşen görevi yerine getirmezseniz proje amacına ulaşamaz ve ortaklarınız sizi hemen dışlar. Tembel sadece gezmek isteyen Türk imajı doğar ki buda hiç hoş olmaz. Örnek verecek olursak; bizim projede yılsonu ürünümüz takvim basmak, takvimin resimlerini dört ülke çizecek biz düzenleyeceğiz. Bir ülke resimleri zamanında ve islenilen formatta çizmeseydi takvim basılamaz ve proje anında düşerdi. Yani sizin plansız çalışmanızın zararını toplam beş ülke çekecek...(Görüşme alıntısı: V. D. Okul Müdürü)

Bu görüşmede planlı çalışmanın önemi ve projelerin bir takım çalışması olması sebebiyle plana uymamamın tüm ekibi sıkıntıya sokacağı üzerinde durulmuştur.

Ancak, yapılan görüşmelerde bir yönetici proje çalışmasının planlı çalışma becerisini artırmaya katkısı olmadığını düşünmektedir. Kendisinin bir yönetici olması

sebebiyle planlı çalışmanın yöneticiliğın gerektirdiğini belirten bir yönetici görüşmede şunları belirtmiştir:

“...Proje çalışmaları planlı çalışma becerisini artırmadı. Çünkü zaten bir yöneticinin planlı çalışma alışkanlığının olması gerekir. Bir de bizim okulda zaten idari iş yükü ağır olduğu için proje çalışmalarını İngilizce öğretmeni üstlendi. Biz sadece ona imkân ve destek sağladık...”(M. M. Müdür Yrd.)

Bu görüşme alıntısı proje çalışmalarının planlı çalışma becerisini artırmadığını düşünen tek katılımcıdan alınmıştır. Görülmektedir ki projenin yürütülmesi bir ekip tarafından değil çoğunlukla İngilizce öğretmeni tarafından yapılmıştır.

2.Proje çalışmaları yabancı dil bilgisi seviyenizi artırdı mı?

Yöneticilerin proje çalışmalarının yabancı dil bilgilerine katkılarına ilişkin görüşleri tablo 27’de sunulmuştur. Buna göre katılan 15 (%100) yöneticiden 9 kişi (%60) evet, 4 kişi (%26,7) kısmen, 2 kişi (%13,3) hayır cevabını vermiştir. Projelerin yabancı dil bilgisini artırdığını düşünenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmalarının kendisini dil öğrenmeye zorladığını ifade eden bir yöneticiye ait alıntı şu şekildedir.

“...İnsanlar dış dünyaya çıkanca başkalarını görüyorlar. Biz üç okulla proje yapıyoruz şimdi projenin ikinci yılı ve önümüzde bir yıl daha var. İlk yıl toplantıya bende gittim, ondan sonra altı ay toplantılara katılmadım. Sebebine gelince tek İngilizce bilmeyen okul müdürü bendim. Diğerleri de çok iyi bilmiyordu ama temel ihtiyaçlarını gideriyordu. Bense İngilizce öğretmenine bağımlı kaldım. İlk toplantıdan döner dönmez dil kursuna yazıldım. Şimdi konuşulanı anlıyorum ama henüz tam olarak konuşamıyorum...”(Görüşme alıntısı: R. I. Okul Müdürü)

Bu görüşme alıntısında yöneticinin projede ihtiyaç duyması sebebiyle dil öğrenmeye başlaması üzerinde durulmuştur. Zaten öğrenmenin en temel unsurlarından biriside ihtiyaç duymaktır. İnsanın ihtiyaçları ise bulunduğu çevreye göre değişir yâda gelişir.

Proje çalışmalarının yeterli düzeyde İngilizce bilmesi sebebiyle yabancı dil bilgisi seviyesine bir katkı sağlamadığını düşünen yöneticilerden birinin görüşüne aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları dil açısından bana fayda sağlamadı. Çünkü zaten ben Anadolu Lisesi mezunuyum. Kendi ihtiyacımı giderecek kadar dil biliyorum. Zaten daha fazla yabancı dil gerektiren proje çalışmaları gibi konulardan İngilizce öğretmeni sorumlu...”(Görüşme alıntısı: A. S.Müd. Yrd.)

Bu görüşme alıntısından İngilizce öğretmenin projesi yükünün çoğunluğunu üstlenmesi ve proje ekibinin aslında tam oluşturulamadığı anlaşılmaktadır. Bu sebeple projeye katılan yönetici daha önce öğrendiği yabancı dili, proje faaliyetlerinin çoğunluğunu İngilizce öğretmenin üstlenmesi sebebiyle geliştirme ihtiyacı duymamıştır.

3.Proje çalışmaları eğitimde yeni öğretim yöntem ve teknikleri öğrenmenizi sağladı mı ?

Yöneticilerin proje çalışmalarının eğitimde yeni öğretim yöntem ve teknikler kazandırdığına ilişkin görüşleri tablo 27’de gösterilmiştir. Buna göre toplam 15 yöneticiden (%100) 8 kişi (%53,3) evet,7 kişi (%46,2) kısmen, cevabını vermiştir. Hayır, cevabını tercih veren yönetici yoktur. Tüm katılımcılar proje çalışmalarının eğitimde yeni öğretim yöntem ve teknikler kazandırdığı fikrine katılmıştır.

Proje çalışmalarının eğitimde yeni öğretim yöntem ve teknikleri kazandırmasına yönelik İtalya’da ana sınıflarında gördüğü uygulamayı örnek veren yöneticiye ait görüşme alıntısı şu şekildedir.

“...Proje çalışmaları kesinlikle eğitim ve öğretimle ilgili yeni şeyler öğretir. Çünkü yurt dışına toplantıya gittiğinizde bir hafta boyunca birkaç okul geziyorsunuz. Zaten ortağınız olan okula her gün gidiyorsunuz. Birde bizim projemizde gidilen tüm ülkelerde derslere katılıyorduk, istersek kendi kültürümüzü tanıtmak için derste anlatıyorduk. Mesela İtalya’da ana sınıfı öğrencileri el becerilerini geliştiren sıradan oyunlar yerine bir İtalya haritası üzerine oyun hamurları ile ülkelerinin

dağlarını yapıyorlardı. Böylece hem el becerileri gelişiyor hem de büyük bölümü dağlık olan ülkelerini öğreniyorlardı...”(Görüşme alıntısı: Z.Ç. Müd. Yrd.)

Burada görüşme alıntısında İtaya ‘da küçük yaştaki öğrencilerin hem el becerisini geliştiren hem de ülkelerini öğrenmelerini sağlayan etkinliklerin yapılması üzerinde durulmuştur.

4. Proje çalışmaları bilgisayar ve internet kullanım becerinizi geliştirdi mi ?

Yöneticilerin proje çalışmalarının internet ve bilgisayar kullanım becerilerine katkılarına ilişkin görüşlerine tablo 27’de yer verilmiştir. Buna göre 15 (%100) yöneticiden 10 kişi (%66,7) evet, 4 kişi (%26,7) kısmen, 1 kişi (%6,7) hayır cevabını vermiştir. Katılımcılardan proje çalışmalarının internet ve bilgisayar kullanım becerisini geliştirdiğini düşünenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmalarının internet ve bilgisayar kullanım becerilerine katkılarına ilişkin görüşlerini yeni bilgisayar programlarının öğrenilmesiyle örneklendiren yöneticilerden birine ait görüşme alıntısına aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje yapmak isteyen kimse bilgisayar ve interneti kullanmak zorundadır. Çünkü ilk başta proje ortağı bulmak, formları doldurmak ve diğer ortakları bulmak hep internet üzerinden yapılıyor. Proje başlayınca sürekli internet üzerinden yazışılıyor. Biz projemizin ürünü olarak bir internet sayfası yaptık buda bizi epeyce zorladı. Sadece bu faaliyetler için Photoshop programını öğrenmek zorunda kaldım. Ama artık interneti daha rahat kullanabiliyorum...”(Görüşme alıntısı: K. S. Okul Müdürü)

Bu görüşmede proje yapabilmek için zaten bilgisayar ve internet kullanmanın zorunluluğu üzerinde durulmuştur. Daha sonra ise proje faaliyetleri sırasında internet sitesi yapımı ve iletişim için bilişim teknolojileri kullanılmıştır. Dolayısıyla proje faaliyetleri katılımcıları bilgisayar okuryazarlığını hatta bazı ileri programları öğrenmeye zorlamıştır.

Proje çalışmalarının internet ve bilgisayar kullanım becerisini artırmadığını düşünen ve bunun sebebini proje sırasında bilgisayarın sadece e-posta göndermek için kullanmasına bağlayan bir yöneticinin görüşme alıntısına aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje alışmaları sırasında yapılan faaliyetler internet ve bilgisayar teknolojisi kullanabilme becerimi artırmadı. Çünkü ben zaten bilgisayar konusunda iyi sayılırım. Proje faaliyetlerinde de zaten üst düzey bilgisayar bilgisi gerektiren işler yapmadık...”(Görüşme Alıntısı: F. Ö. Okul Müdürü)

Bu görüşme alıntısında projeye katılan kişinin zaten bilgisayar ve internet kullanımı konusunda tecrübeli olduğu, proje faaliyetlerinin de bu konudaki bilgi ve tecrübeyi artıracak düzeyde olamaması sebebiyle proje yararlanıcısına faydalı olmadığı üzerinde durulmuştur.

5. Proje alışmaları ortaklık yaptığımız ülkelerle ilgili genel kültür düzeyinizi artırdı mı?

Proje çalışmalarının ortaklık yapılan ülkelerle ilgili genel kültür düzeyimi artırıp artırmadığına ilişkin yönetici görüşleri tablo 27’de verilmiştir. Buna göre görüşmeye katılan 15 (%100) yöneticiden 13 kişi (%86,7) evet, 1 kişi (%6,7) kısmen, 1 kişi (%6,7) hayır cevabını vermiştir. Katılımcılardan proje çalışmalarının ortaklık yapılan ülkelerle ilgili genel kültür düzeyini artırdığını düşünenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmalarının ortaklık yapılan ülkelerle ilgili genel kültür düzeyini artırıp artırmadığına ilişkin görüşlerini yansıtan alıntıda gidilen ülkelere eğitim kurumlarını görebilmenin önemi vurgulanmış ayrıca birebir ilişki kurmanın insanları tanımak için çok daha verimli bir yol olduğu üzerinde durulmuştur. Görüşme alıntısı şu şekildedir.

“...Benim bir öğretmen olarak Avrupa’ya gitmem imkânsızdı. Bu imkânı olan arkadaşlarında gittiklerinde orada okulları gezme şansları olmazdı ya da o ülkede yaşayan insanları bu kadar yakından tanıma fırsatları asla olmazdı. Biz onlar ilk kez ülkemize gelince akşamları evlerimizde kahve içmeye davet ettik. Onlar bizi tanıdı bizde aynı şekilde onların ülkelerini ziyaret ettiğimizde bizde onların evlerine konuk olduk bizde onları tanıdık. Burada aslında önemli olan onların bizi tanmasıdır. Biz onlarla ilgili bilgimizi artırdık ama asıl onlar bizimle ilgili çok şey öğrendiler ki en güzeli bu oldu bence. Pek çok proje yapan yönetici

arkadaşımızla yaptığımız sohbetlerde anladık ki onlar bizleri ya hiç tanımıyor ya da yanlış tanıyor...”(Görüşme alıntısı: M. K. Müd. Yrd.)

Burada projelerde kültürler arasındaki etkileşimin karşılıklı olduğu üzerinde durulmuştur. Kısmen cevabını veren bu katılımcıdan yapılan alıntıda katılımcı görerek ve yaşayarak öğrenmenin önemini vurgulamıştır. Fakat aslında Avrupalıların bizi az tanıdığı ya da hiç tanımadığı ve onların bu yanlışlarının düzeltilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır. Ayrıca Avrupa’yı tanımak için projeler vasıtasıyla yapılan bir seyahatin turistik olarak yapılan bir seyahatten daha iyi bir fırsat olacağı üzerinde durulmuştur.

Proje faaliyetlerinin ortaklık yapılan ülkenin kültürünü daha iyi tanıma fırsatı sağlamadığını ve bunun sebebini de bu ülkeyi daha önceden tanınmasına ve proje faaliyetleri sırasında ortakları ile tam bir sosyal ilişki kuramamasına bağlayan yöneticinin görüşme alıntısı şu şekildedir.

“...Proje faaliyetleri sırasında proje ortağı olan ülkelerle ilgili genel kültürümün arttığına inanmıyorum. Çünkü bizim okulda birden fazla yönetici var ve ben sadece bir ülkeye gittim. Oda ilk toplantı idi dört gün boyunca çalıştık toplantılar yaptık. İş dışındaki konularla ilgili olarak pek fazla iletişim kurmadık. Daha sonra Türkiye’ye geldiklerinde daha yakın davranmalarına rağmen ortaklarımız ilk toplantıda pek sıcak davranmamışlardı. Gittiğimiz ülke Almanya idi; zaten ben o ülke hakkında çevremdekilerden ve televizyonlardan epeyce şey biliyordum...”(Görüşme alıntısı: H. G. Okul Müdürü)

Bu görüşme alıntısında hareketliliğe sadece bir defa katılınması ve bunun ilk toplantı olması sebebiyle ortaya çıkan fazla iş yükü ve sonucunda meydana gelen ikili iletişim eksikliği gibi dezavantajlar üzerinde durulmuştur. Ayrıca ilk toplantı olması sebebiyle insanların birbirlerine karşı yabancılik hissetmeleri de görüşmeden çıkarılabilecek bir diğer sonuçtur.

6.Proje çalışmaları inisiyatif kullanma ve öz güven duygumuzu geliştirdi mi ?

Tablo 27’de göre projelerin inisiyatif kullanma ve öz güven duygusunun gelişimine katkısına yönelik soruya toplam 15 yöneticiden 11 kişi (%73,3) evet,4 kişi (%26,7) kısmen cevabını vermiştir. Katılımcılardan hayır cevabını veren olmamıştır.

Projelerin inisiyatif kullanma ve öz güven duygusunun gelişimine katkıda bulunduğunu düşünen ve bunun sebebini AB üyesi ülkeleri medyanın abartarak toplumumuza sunmasına bağlayan yöneticiye ait görüşme alıntısı şu şekildedir.

“...Gitmeden önce Avrupa’yı gözümüzde çok büyüttüğümüzü anladım. Gittiğim de bizim bazı imkânlarımızın onların imkânlarından daha fazla, ülkemizdeki öğretmenlerin maddi durumlarının bazı Avrupa ülkelerindeki öğretmenlerden daha iyi olduğunu gördüm. Medya bize büyük bir Avrupa illüzyonu yaratmış ama ilk AB üyesi büyük ülkeler hariç diğerlerinin durumu ekonomik ve sosyal açılardan bizden çok farklı değil...”(Görüşme alıntısı: İ.T.Müd. Yrd.)

Burada Avrupa Birliği ülkelerine göre ülkemizin bazı alanlarda daha yüksek standartlara sahip olması üzerinde durulmuştur. Bu durumun farkında olunması insanların kendine olan güvenini artırmıştır.

7. Proje çalışmaları öğrencilerle olan ilişkinizi geliştirdi mi?

Proje çalışmalarının öğrencilerle olan ilişkilerini geliştirip geliştirmediğine dair yönetici görüşleri tablo 27’de sunulmuştur. Buna göre 15 (%100) yöneticiden 8 kişi (%53,3) evet, 6 kişi (%40,) kısmen, 1 kişi (%6,7) hayır yanıtını vermiştir. Projelerin yöneticiler ile öğrenciler arasındaki ilişkileri geliştirip geliştirmediğine yönelik soruya evet ya da kısmen cevabı verenlerin frekansı yüksektir.

Yöneticilerin proje çalışmalarının öğrencilerle olan ilişkilerini geliştirdiğini düşünen ve bunun sebebini birlikte bir takımda çalışmaya bağlayan yöneticinin görüşme alıntısı şu şekildedir.

“...Çocuklarla dersler ya da okul dışında bir şey konuşmak onları anlamayı kolaylaştırıyor. Çünkü onlar artık proje takımının bir parçası oluyorlar. Siz onları yönlendiriyorsunuz, öğretmenlerden çok bir takım koçu oluyorsunuz. Sonunda ortaya koydukları ürünler başka ülkelerde sergilenince daha da mutlu oluyor sizinle daha çok şey paylaşıyorlar...”(Görüşme alıntısı: H.O S. Müd. Yrd.)

Burada öğrenci ve öğretmenlerin bir takımın bireyleri olarak çalışmaları, sıradan öğrenci ve öğretmen ilişkisi boyutunun dışında farklı bir boyutta sosyal ilişki kurmanın faydaları üzerinde durulmuştur.

Proje çalışmalarının öğrencilerle olan ilişkisine bir katkı sağlamadığını düşünen ve bunun sebebini tüm çalışmalara katılamamasına bağlayan yöneticiye ait görüşme alıntısına aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmalarının öğrencilerle olan ilişkiye bir katkıda bulunmadığını düşünüyorum. Biz yurt dışı hareketliliğe finansman sorunu nedeniyle projenin ikinci yılında bir kez öğrenci götürdük, o zamanda hareketliliğe ben katılmadım. Okuldaki faaliyetleri de İngilizce öğretmeni yükledi. Daha çok öğrencilerle iletişim içerisinde olan İngilizce öğretmenimizdir...”(Görüşme alıntısı: B. S.Müd.Yrd.)

Burada okulda her projede olması gereken proje ekibinin tam ve uyumlu olmaması ve finansman yetersizliği gibi nedenlerle projeden beklenen yararın tam olarak sağlanamaması üzerinde durulmuştur.

8. Proje çalışmaları grup çalışması yapmak ve takım ruhu ile çalışabilme kabiliyetinizi geliştirdi. mi?

Proje çalışmalarının grup ve takım ruhu ile çalışabilme kabiliyetine katkısı ile ilgili soruya yöneticilerin verdiği cevaplar tablo 27’de verilmiştir. Buna göre 15 (%100) yöneticiden 10 kişi (%66,7) evet, 5 kişi (%33,3) kısmen cevabını vermiştir. Katılımcılardan hayır cevabını veren olmamıştır. Frekans değerlerine göre projeler grup çalışma ruhunu geliştirmektedir.

Projelerin her safhasında aynı anda yapılması gereken birden fazla iş olması sebebiyle projelerin takım ruhunu desteklediğini düşünen yöneticinin görüşme alıntısı şu şekildedir.

“...Proje çalışmasının takım ruhunu desteklememesi imkânsızdır. Çünkü projeye başladığımız anda okulda bir proje ekibi kurduk. Herkesin bir görevi vardı, hatta bu takımın içinde ayrı ayrı alt takımlarda vardı. Mesela seyahatle ilgili işlemleri gerçekleştirecek bir takım, mali işleri düzenleyecek bir takım. Birde bizim okulu ziyaret edecekleri sırada

yapılacak işleri ayarlayan bir takım vardı. Yani bir kişi birden fazla takımda olabiliyordu...”(Görüşme alıntısı: T. S. Okul Müdürü)

Burada yöneticilerin işleri kolaylaştırmak için iş bölümü yaptıkları ve bunun sonucu olarak okul personelinin belirli bir süre sonra takım olarak çalışma alışkanlığı kazanmaları ele alınmıştır.

9. Proje çalışmaları okuldaki öğretmen ve yöneticiler arasındaki ilişkiyi kuvvetlendirdi mi?

Proje çalışmalarının okuldaki öğretmenler ve yöneticiler arasındaki ilişkiyi kuvvetlendirip kuvvetlendirmedigine dair soruya ilişkin yöneticilerin verdiği cevaplar tablo 27’de gösterilmiştir. Buna göre 15 (%100) yöneticiden 12 kişi (%80) evet, 3 kişi (%20) kısmen cevabını vermiştir. Katılımcılardan hayır cevabını veren olmamıştır. Frekans değerlerine göre projeler okuldaki yöneticiler ve öğretmenler arasındaki ilişkiyi pekiştirmiştir.

Proje çalışmalarının okuldaki öğretmenler ve yöneticiler arasındaki ilişkiyi geliştirmeye yardımcı olduğunu ve bunun sebebini projelerin okul personeline okul dışında başka sosyal ortamlarda ilişki kurmayı sağlamasına bağlayan bir yöneticiye ait görüşme alıntısı aşağıda verilmiştir.

“...İnsanları tanımak için yolculuk yapmak gerekir derler ya. Biz proje sırasında öğretmen ve öğrencilerle yolculuk yaptık. Birbirimizi daha iyi tanıdık. Aynı oteli paylaştık. Sonuçta ben projede görev alan pek çok arkadaşımızla ilk defa okul dışında iletişim kurdum. Hatta bir arkadaşımızla okulda problemde yaşamıştık. Biz Türkiye’de yaşadığımız problemi İspanya’da tartıştık. Bu olayı hep tuhaf bir durum olarak hatırlarım...”(Görüşme alıntısı: M. E. Müd. Yrd.)

Burada insanların birbirlerini daha iyi tanımak sorunları çözebilmek için iletişimin gerekliliği konusu üzerinde durulmuştur. Ayrıca bu alıntıda projelerin birlikte çalışan insanlara çalışma ortamları dışında görüşme fırsatı sağlaması ve birbirlerini daha iyi tanıma olanağı vermesi üzerinde de durulmuştur.

Proje çalışmalarının okuldaki ilişkiyi kuvvetlendirdiğini ve hatta okuldan tayin isteyen öğretmen sayısının azaldığını ifade eden bir görüşme alıntısı aşağıda verilmiştir.

“...Proje çalışması başladığından beri okuldan tayin isteyen öğretmen olmadı. Biz okulda 15 öğretmeniz ve bir planlama yaptık. Proje süresince tüm öğretmenler mutlaka bir ülkeyi ziyaret edecekler. Herhalde bu tür bir etki büyük okullarda olamazdı...(Görüşme alıntısı: F.Ö.Okul Müdürü)

Bu alıntıda projenin tüm personel arasında yaygınlaştırılmasının projeden beklenen standart sonuçların dışında personelin okula bağlanarak tayin istememesi üzerinde durulmuştur.

1.1.2 Uygulanan Comenius projelerinin yöneticiler açısından okul ve dersler üzerindeki etkileri

Tablo 28.

Uygulanan Comenius Projelerinin Yöneticiler Açısından Okul ve Dersler Üzerindeki Etkileri ile İlgili Frekans ve Yüzdelikler

Sorular	Evet		Kısmen		Hayır	
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
1.Proje çalışmaları öğretimde yeni yöntem ve teknikleri araştırmaya ve kullanmaya sevk etti mi?	9	60	6	40	-	-
2. Proje çalışmaları okul personeli arasındaki işbirliğini artırdı mı?	11	73,3	4	26,7	-	-
3. Proje çalışmaları okul yönetiminin öğretmen ve öğrenciye olan desteğini artırdı mı?	10	66,6	4	26,7	1	6,7
4. Proje çalışmaları okul-aile birliği ve diğer sivil toplum örgütleri ile olan ilişkiyi artırdı mı?	7	46,7	4	26,7	4	26,7
5. Proje çalışmaları velilerin okula olan ilgisini artırdı mı?	5	33,3	5	33,3	5	33,3
6. Proje çalışmaları okul çevresi ve sınıfların fiziki ortamının iyileşmesine katkı sağladı mı?	10	66,7	3	20,0	2	13,3
7. Proje çalışmaları okulun idari iş yükünü artırdı mı?	1	6,7	7	46,7	7	46,7
8. Proje çalışmaları hareketliliğe katılan personelin hareketlilik süresince derslere girememeleri eğitim-öğretimi olumsuz yönde etkiledi mi?	5	33,3	10	66,7	-	-
9.Proje çalışmaları, katılan öğrencilerin derslere olan ilgisini artırdı mı?	9	60,	4	26,7	2	13,3
10. Proje çalışmaları, katılan öğrencilerin okula olan ilgisini artırdı mı?	10	66,7	4	26,7	1	6,7
11.Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin proje dışındaki sosyal etkinliklere olan ilgisi artırdı mı?	13	86,7	1	6,7	1	6,7

12.Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin başarılarında gözlemlenebilir bir artış oldu mu?	10	66,7	4	26,7	1	6,7
--	----	------	---	------	---	-----

1.Proje çalışmaları öğretimde yeni yöntem ve teknikleri araştırmaya ve kullanmaya sevk etti mi?

Proje çalışmalarının öğretimde yeni yöntem ve teknikleri araştırma ve kullanmaya sevk edip etmediğine dair yönetici görüşleri tablo 28’ de sunulmuştur. Toplam 15 (%100) yöneticiden 9 kişi (%60) evet, 6 kişi (%40) kısmen cevabını vermiştir. Hayır, cevabını veren katılımcı yoktur.

Proje kapsamı içerisindeki faaliyetleri gerçekleştirmek için yeni yöntemler öğrendiğini hatta kendi geleneksel sanatlarımızdan olan ebruyu sadece başka ülkede tanıtmak için öğrendiğini ifade eden bir yöneticiye ait görüşme alıntısına aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje kapsamında insan mecburen yeni şeyler araştırıyor. Bu bazen eğitim ile ilgili olabilirken bazen de kişisel gelişiminizle ilgili oluyor. Örneğin bir resim sergisi yapılacak ve tüm proje ortağı ülkeler bu sergiye resim gönderecek, siz en iyisini yapmaya çalışıyorsunuz. Çünkü orada siz kendinizi temsil etmiyorsunuz. Ülkenizi temsil ediyorsunuz. Türkler sergide şunu yapmışlardı güzelde olmuş dedirtmek zorundasınız. Ben bazen bunu düşününce kendimi baskı altında hissettim ve proje sırasında bunu arkadaşlarıma bile yansıtmışım. Bu sebeple bazen arkadaşlarımdan serzenişler bile aldım. Ben Ebru sanatını Slovakya da 5 ülkenin çocuklarından oluşan bir sınıfta çocuklarla birlikte uygulamaya çalıştım. Hem kendim Ebru öğrenmek zorunda kaldım hem de bu sanatı nasıl öğretirim diye günlerce çalıştım...”(Görüşme alıntısı: M. G. Okul Müdürü)

Burada kendi kültürünü tanıtmaya çalışan proje yararlanıcısının yeni yöntemleri öğrenme süreci proje çalışmalarının öğrenmeyi zorunlu kıldığı bazen bu zorunluluğun baskı yarattığı ele alınmıştır.

2. Proje çalışmaları okul personeli arasındaki işbirliğini artırdı mı? Proje çalışmalarının okul personeli arasındaki ilişkiyi artırıp artırmadığına dair soruya ait

veriler tablo 28' de sunulmuştur. Görüşme sorularını yanıtlayan 15 (%100) yöneticiden 11 kişi (%73,3) evet, 4 kişi (%26,7) kısmen cevabını vermiştir. Hayır cevabını veren yönetici yoktur. Proje çalışmaları tamamen ya da kısmen okul personeli arasındaki ilişkiyi artırmıştır.

Proje çalışmalarının okul personeli arasındaki işbirliğini artırdığını düşünen ve bunun sebebini disiplinler arasındaki işbirliğine bağlayan yöneticiye ait görüşme alıntısına aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları sırasında öğretmenler arasında işbirliği de arttı. Zümre tutanaklarına yazılan diğer derslerle işbirliği maddesi gerçekten yapıldı. Birde aynı gün dersleri olmayıp birbirlerini sadece toplantılarda gören öğretmenler birlikte çalıştı. Örneğin resim öğretmeni ve İngilizce öğretmeni birlikte çalıştılar. Gelen metinler İngilizce idi bunların çevrilip resmedilmesi gerekliydi...”(Görüşme alıntısı: N. G. Müd. Yrd.)

Burada disiplinler arası işbirliği yapmanın gerekliliği sonucunda ortaya çıkan sosyal ilişkilerin kuvvetlenmesi üzerinde durulmuştur.

3. Proje çalışmaları okul yönetiminin öğretmen ve öğrenciye olan desteğini artırdı mı?

Proje çalışmalarının okul idaresinin öğretmene ve öğrenciye olan desteğinin artmasına ilişkin soruya 15 (%100) yöneticiden 10 kişi (%66,6) evet, 4 kişi (%26,7) kısmen, 1 kişi (%6,7) hayır cevabını vermiştir. Evet cevabını verenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmalarının okul idaresinin öğretmene ve öğrenciye olan desteğinin artmasına sebep olduğunu düşünen ve bunun sebebini proje faaliyetleri sırasında imkân sağlamaya bağlayan bir yöneticiye ait görüşme alıntılarında aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları sırasında öğretmene ve öğrenciye fazladan destek vermek zorundasınız. Örneğin proje kapsamında tarihi yerlerimizin anlatıldığı bir turizm broşürü hazırlamamız gerekiyordu, öğrenciler bu yerleri gezip görmek ve broşür için bilgi toplamak istediler. Biz onların bu isteğini yerine getirdik. Yaklaşık 50 kişilik bir

grubun böyle bir gezisini planlamak resmi prosedürü tamamlamak ilave yük getirir...”(Görüşme alıntısı: Ö.G. Müd. Yrd.)

Burada okul idaresinin öğretmen ve öğrenciyi proje faaliyetlerinde sınırlamaması onların isteklerini karşılayarak onları daha da heveslendirmesi ifade edilmiştir.

Olumsuz görüş belirten yönetici mülakata katılmak istemediğini beyan etmesi nedeniyle görüşüne yer verilememiştir.

4. Proje çalışmaları okul-aile birliği ve diğer sivil toplum örgütleri ile olan ilişkiyi artırdı mı?

Proje çalışmalarının okul-aile birliği ve diğer sivil toplum örgütleri ile olan ilişkiyi artırıp artırmadığına dair sonuçlar tablo 28’ de verilmiştir. Katılan 15 (%100) yöneticiden 7 kişi (%46,7) evet, 4 kişi (%26,7) kısmen, 4 kişi (%26,7) hayır cevabını vermişlerdir. Evet cevabını verenlerin frekansı yüksektir.

Görüşme maddesine evet cevabı veren yöneticilerden biri sivil toplum örgütlerinin okulu desteklediğini şu şekilde ifade etmiştir:

“...Proje süresince okullara yardım yapan sivil toplum örgütlerinden yardım istedik. Bazı sivil toplum örgütleri özellikle odalar bu şekilde yardım isteyen çok okul olduğunu üyelerinin tüm okulları destekleyemeyeceğini ve bir liste yaptıklarını bu listedeki sıraya göre yardımda bulunduklarını ifade ettiler. Fakat biz yurt dışından misafirlerimizin geleceğini ve bu faaliyetlerin sürekli yerel medyada yayınlanacağını ifade ettiğimizde bu listede en ön sıralara yerleştik, okulumuza yardımda aldık...”(Görüşme Alıntısı: F. B.Okul Müdürü)

Bu görüşme alıntısında sivil toplum örgütlerinin bu tür faaliyetlerde bulunan okulların isteklerine karşı daha duyarlı oldukları üzerinde durulmuştur. Proje yapan okulların yapmayanlara göre daha kolay yardım alabildikleri vurgulanmıştır.

Proje çalışmalarının sivil toplum örgütleri ile olan ilişkilerini artırmadığını düşünen ve bunun sebebini sivil toplum örgütlerinin sadece okullara yardımcı kuruluşlar olarak algılanmasına ve bahsedilen okulun bu tür bir yardıma ihtiyacı olmamasına bağlayan yöneticiye ait görüşme alıntısı şu şekildedir.

“...Proje çalışmaları sırasında hiçbir sivil toplum örgütü ile bir ilişki kurmadık. Zaten programda belirtilen faaliyetler için sivil toplum

örgütlerine ihtiyacımızda yoktu. Bu sebeple proje çalışmalarının sivil toplum örgütleri ile ilişkileri geliştirdiğini düşünmüyorum. Zaten okul yöneticileri sivil toplum örgütlerine çoğunlukla okullara yardım istemek için gideriz ...”(Görüşme alıntısı: D. D.Müd. Yrd.)

Bu görüşme alıntısında proje çalışmalarının özelliği sebebiyle sivil toplum örgütleri ile ilişki kurulmadığı, ayrıca sivil toplum örgütü kavramı yöneticimize sadece maddi yardım alınabilecek bir kurumu ifade ettiği için sivil toplum örgütleri ile ilişki içine girilmediği vurgulanmıştır.

5. Proje çalışmaları velilerin okula olan ilgisini artırdı mı?

Proje çalışmalarının velilerin okula olan ilgisini artırıp artırmadığına dair sonuçlar tablo 28’ de verilmiştir. Buna göre 15 (%100) yöneticiden 5 kişi (%33,3) evet, 5 kişi (%33,3) kısmen, 5 kişi (%33,3) hayır cevabını vermişlerdir. Tüm cevapların frekansları eşittir.

Proje süresince misafir öğrencilerin evlerde konaklamasının velilerin okula geliş gidişlerini artırmalarını sağlaması sebebiyle projelerin velilerin okula olan ilgisini artırdığını düşünen yönetici görüşmesi aşağıda verilmiştir.

“...Proje çalışmaları sırasında yurt dışından 17 öğrenciyi okulumuzda ağırladık. Misafir öğrenciler, bizim öğrencilerimizin evlerinde kaldı. Bir hafta boyunca ev sahipliği yapan 17 aile hemen hemen her gün okula geldi. Okula geldikleri zaman aslında öğretmenlerin ne kadar emek verdiğini gördüler. Okuldaki sorunları bizimle birlikte yaşadılar...”(Görüşme alıntısı: B. U.Okul Müdürü)

Bu alıntıda velilerin okulu bir hafta süresince sürekli ziyaretleriyle okulun bir parçası haline gelmeleri üzerinde durulmuştur. Projeye aktif olarak katılan öğrenci velilerinin okula daha fazla ilgi gösterdikleri ortaya konmuştur.

Proje çalışmalarının velilerce yanlış algılanmasının öğrenci velilerinin okula olan ilgisini negatif yönde etkilediğini ifade eden yöneticinin görüşme alıntısına aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları velilerin okula olan ilgisini artırmak bir tarafa bizi üzen sözleri bile duymamıza sebep oldu. Öğrenci velilerinin bazıları öğretmenler ülke ülke gezip geliyor şeklinde yorumlar bile

yaptılar. Hatta bazıları bizden para isteyeceklerine gezmekten vazgeçip o parayı okula harcasınlar bizden de hizmetli parası toplamasınlar şeklinde yorumlar yaptılar Tabî ki biz bunları doğrudan veliden duymadık ama bilirsiniz ki özellikle birinci kademedeki öğrenciler evde okulla ilgili yapılan yorumları öğretmenlerine söylerler ...”(Görüşme alıntısı: M. C. Okul Müdürü)

Burada öğrenci velilerinin projeyi anlamamaları ve öğretmenlerin hareketliliklerine sadece gezme gözü ile bakıp ön yargılı davranmaları üzerinde durulmuştur.

Proje çalışmaları sırasında sadece hareketliliğe katılan öğrenci velilerinin ilgisinin arttığını ifade eden yöneticiye ait alıntı aşağıda verilmiştir.

“...Proje çalışmaları kısmen de olsa velinin ilgisini artırdı. Biz İngiltere’ye giderken yanımızda iki öğrenci götürdük. İngiltere’de 7 ülkeden gelen öğrencilere 3 günlük bir seminer verilecekti. Bizim okulumuzda velisi İngiltere’de olan öğrenci 25 civarında. Sadece iki öğrenci gidebileceği için bir seçim yapmak zorunda kaldık. Bu seçim sonucunda en başarılı 2 öğrenciyi yanımıza aldık ve bunlardan birinin velisi İngiltere’de idi. İngiltere’ye götüremediğimiz öğrencilerin velilerinin birkaçı ile aramızda bir süre soğukluk oldu ama giden öğrencilerin aileleri okula daha fazla ilgi göstermeye başladı...”(Görüşme alıntısı: B. B.Okul Müdürü)

Burada bütçe sıkıntısı sebebiyle istekli olan tüm öğrencilerin hareketliliğe katılamamalarının öğrenci velilerinin üzerinde yarattığı negatif duyguların okula yansımaları üzerinde durulmuştur.

6. Proje çalışmaları okul çevresi ve sınıfların fiziki ortamının iyileşmesine katkı sağladı mı?

Proje çalışmalarının okul çevresi ve sınıfların fiziki ortamının iyileşmesine katkı sağlayıp sağlamadığına dair soruya verilen cevaplar tablo 28’ de gösterilmiştir. Soruya cevap veren 15 (%100) yöneticiden 10 kişi (%66,7) evet, 3 kişi (%20) kısmen, 2 kişi (%13,3) hayır cevabını vermişlerdir. Evet, cevabını tercih edenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmalarının okulun fiziki ortamını geliştirmesinin sebebini okulda yapılacak olan toplantı öncesi okulun bakımını hızlandırmasına bağlayan yöneticiye ait görüşme alıntısı aşağıda verilmiştir.

“...Proje çalışmalarında ortak sayınıza bağlı olarak üç yılda en az bir kez okulunuzda yurt dışından gelen öğrenci ve öğretmenleri ağırlıyorsunuz. Gelenlere ayıp olmasın diye okulun ufak tefek tamiri vardı hemen yaptırıldı. Belediye başkanından rica ettik, durumu anlattık okulumuzun bahçesine asfalt yapıldı. Yani biz projeleri birazda elimizde koz olarak kullandık...”(Görüşme alıntısı: Y.T.Müd. Yrd.)

Bu alıntıda yöneticilerin projeyi araç olarak kullanıp okullarının tamir ve bakımı için diğer kaynakları kullanmaları üzerinde durulmuştur. Okula yurt dışından bir grubun gelmesi ve bu okulun şehri ya da ülkeyi temsil edeceğini düşünen yöneticilerin okula daha çok ilgi göstermesi de üzerinde durulan başka bir konudur.

Proje çalışmalarının okulun fiziki yapısına etkisi olamadığını öne süren yöneticinin görüşme alıntısı şu şekildedir.

“...Proje faaliyetleri okulun fiziki ortamının değişmesinde etkili olmadı. Zaten okulumuz yeni yapılmış bir okul. Öğrenci velilerimizde okulumuzun ihtiyaçlarına yardımcı oluyorlar...”(Görüşme alıntısı: M. B.Okul Müdürü)

Bu görüşme alıntısında katılımcı okulun yeni olması sebebiyle okulda bu tür bir değişime ihtiyacı olmadığı üzerinde durmuştur.

7. Proje çalışmaları okulun idari iş yükünü artırdı mı?

Proje çalışmalarının okulun idari iş yükünü artırıp artırmadığına dair soruyu yanıtlayan 15 (%100) yöneticiden 1 kişi (%66,7) evet, 7 kişi (%46,7) kısmen, 7 kişi (%46,7) hayır cevabını vermişlerdir. En fazla tercih edilen cevap evet olmuştur.

Proje çalışmaları sırasında doldurulması gereken raporların fazla olması sebebi ile okulun iş yükünü artırdığını düşünen yöneticinin görüşme alıntısına aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları idari iş yükünü artırmıştır. Projelerde yapılan çalışmaların raporlarını hazırlamak, yurt dışına çıkmak için izin yazılarını hazırlamak, veli izinlerini hazırlamak ve valilikle yazışmalar

yapmak gerekiyor. Ayrıca elinizdeki parayı doğru şekilde kullanmaya çalışmanın üzerinizde oluşturduğu baskı ve bununla ilgili banka işlemleri epeyce yazışma gerektiriyor...”(Görüşme alıntısı: F. Ö.Okul Müdürü)

Bu görüşme alıntısında bürokratik işlemlerin fazla olması vurgulanmıştır. İşlerin artmasının sebebinin sadece Ulusal Ajanstan kaynaklanmadığı aynı zamanda kurum içi yazışmalardan da kaynaklandığı belirtilmektedir.

Proje çalışmalarının okulun idari iş yükünü kısmen artırmasını Ulusal Ajans’ın yaptığı bilgilendirmenin eksikliğine bağlayan yöneticiye ait görüşme alıntısı aşağıda verilmiştir.

“...Proje çalışmaları idari yükü biraz artırdı. Çünkü hazırlamanız gereken pek çok rapor ve toplamanız gereken faturalar var. Birde Ulusal Ajans’ın bizleri tam aydınlatmaması var. Örneğin şu gidere para harcayabilirsiniz diyor. Sizde alım yapıyorsunuz ama sene sonunda bu kaleme para harcamanız yasaktı değişiklik oldu diyor. Sonra bir de bu ayrıntılarla zaman harcıyorsunuz...” (Görüşme alıntısı: Y. G. Müd. Yrd.)

Burada proje faaliyetleri ile ilgili raporların zaman almasından çok Ulusal Ajansın istediği fatura ve dokümanların çokluğu sebebiyle idari yükün kısmen de olsa artması vurgulanmıştır.

Proje çalışmalarının idari iş yükünü artırmadığını düşünen, yapılan yazışmaların sıradan olduğunu ve ayrıca bir çaba gerektirmediğini ifade eden yöneticiye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları okulun idari iş yükünü artırmadığını düşünüyorum. Yazılması gereken raporlar var, zaten biz her ay kurum içi istatistikler için raporlar hazırlıyoruz. Size bir para verilmiş bunun içinde tabii ki rapor vermek zorundasınız. Öğretmen ve öğrenci izinleri ile ilgili yazışmalar var, bu yazışmaları öğrencileri pikniğe götürürken bile yapıyoruz. Sonuç olarak bu işlemlerin fazladan bir yük getirdiğini düşünmüyorum...”(Görüşme alıntısı: R. I.Okul Müdürü.)

Bu alıntıda yöneticimiz proje çalışmalarının ek işyükü getirdiğini kabul etmekte ancak bu tür durumların bir kamu kurumunda normal olarak kabul edilebileceğini ifade etmektedir.

8. Proje çalışmaları hareketliliğe katılan personelin hareketlilik süresince derslere girememeleri eğitim-öğretimi olumsuz yönde etkiledi mi?

Proje çalışmaları sırasında hareketliliğe katılan personelin hareketlilik süresince derslere girememelerinin eğitim-öğretimi olumsuz yönde etkileyip etkilemediğine dair katılımcıların görüşleri tablo 28’ de verilmiştir. Sorulara yanıt veren 15 yöneticiden (%100) 5 kişi (%33,3) evet, 10 kişi (%66,7) kısmen cevabını vermiştir. Hayır cevabını veren yönetici yoktur. Kısmen etkilediğini düşünen yöneticilerin frekansı yüksektir. Yöneticilere göre hareketlilik sırasında derslerin boş geçmesi kısmen ya da tamamen eğitim öğretimi aksatmıştır.

Hareketlilik sırasında derslerin boş geçmesinin öğrencilerdeki motivasyonu düşürdüğünü, dersleri boş geçen öğrencilerin okulda sorun yarattığını düşünen yöneticiye ait görüşme alıntısı aşağıda sunulmuştur.

“...Hareketlilik ortama 9–10 gün sürüyor ve yılda ortalama 2 kez oluyor. Hareketlilikte en çok İngilizce dersleri aksıyor. Çünkü dil bilen tek personel İngilizce öğretmeni oluyor ve her ülkeye gidiyor. Dersler bu sırada boş geçiyor buda öğrencileri negatif yönde etkiliyor. Birde boş derslerde öğrenciler gürültü yaparak diğer sınıfları rahatsız ediyor. Sonuç olarak tüm okul bundan etkileniyor...”(Görüşme alıntısı: E.D.Müd. Yrd.)

Burada İngilizce derslerinin boş geçmesi ve dersi boş olan öğrencilerin tüm okulu rahatsız etmeleri sonucunda eğitim öğretimin aksaması üzerinde durulmuştur.

Hareketliliğin eğitim öğretimi kısmen aksattığını düşünen ama hareketliliğe katılanların kazançları ile karşılaştırıldığında çok fazla bir kayıp olmadığını ifade eden yöneticiye ait görüşme alıntısı aşağıda verilmiştir.

“...Hareketlilik sırasında derslerin boş geçmesi eğitim öğretimi kısmen aksatıyor. Ama öğretmenlerin ve öğrencilerin başka ülkeleri görerek kazandığı tecrübeler düşünüldüğünde çokta büyük kayıplar yaşandığını zannetmiyorum...”(Görüşme alıntısı: M.K. Müd Yrd.)

Öğretmen ve yöneticilerin hareketlilik sayesinde kazandığı tecrübelerin hareketlilik sırasında derslerin boş geçmesi ile karşılaştırılınca çok büyük kayıplar olmadığı ifade edilmiştir.

9.Proje çalışmaları, katılan öğrencilerin derslere olan ilgisini artırdı mı?

Proje çalışmalarının projeye katılan öğrencilerin derse olan ilgisini artırıp artırmadığına dair soruya ilişkin frekans değerlerine tablo 28’de yer verilmiştir. Buna göre soruyu yanıtlayan 15 (%100) yöneticiden 9 kişi(%60) evet, 4 kişi (%26,7) kısmen, 2 kişi (%13,3) hayır cevabını vermişlerdir. Evet cevabını verenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmaları sırasındaki faaliyetler kapsamında öğrencilerin en çok sanatla ilgili branşlara ilgi duyduğunu ifade eden yöneticiye ait alıntı aşağıda verilmiştir.

“...Proje çalışmalarında bazı derslerin önemi arttı. Aklımıza ilk önce öğrencilerin özellikle İngilizceye daha çok ilgi gösterecekleri geldi ama durum hiçte öyle olmadı. En çok ilgi gösterilen ders resim oldu. Çünkü öğrencilerin çizdiği resimler içinden ilk üçe girenler yurt dışında sergilenecekti...”(Görüşme alıntısı: F. A. Okul Müdürü)

Alıntıda öğrencilerin eğitim sisteminde sınavların fazla olması sebebiyle önemsiz gördükleri sanatsal derslere ilgilerinin artması vurgulanmıştır.

Proje çalışmalarının derslere olan ilgiyi artırmadığını düşünen ve bunun sebebini de öğrencilerin aldıkları notlarda artış olmamasına bağlayan yöneticiye ait görüşme alıntısı aşağıda verilmiştir.

“...Proje çalışmalarının öğrencilerin derslere olan ilgisini artırdığını düşünmüyorum. Çünkü proje ekibinde yer alan pek çok öğrencinin sınav notlarında pek bir değişme yok. Eğer ilgileri artsaydı notları da yükselirdi...”(Görüşme alıntısı: T. B. Müd. Yrd.)

Burada öğrencilerin derslere ilgilerinin artması sınavlarda alınacak notlarla ölçüldüğü için öğrencilerin derslere olan ilgilerinin artmadığı düşünülmektedir.

10. Proje çalışmaları, katılan öğrencilerin okula olan ilgisini artırdı mı?

Proje çalışmalarının öğrencilerin okula olan ilgisini artırıp artırmadığı yönündeki soruya verilen cevaplar tablo 28’de gösterilmiştir. Buna göre soruya cevap veren 15 (%100) yöneticiden 10 kişi (%66,7) evet, 4 kişi (%26,7) kısmen, 1 kişi (%6,7) hayır cevabını tercih etmişlerdir.

Projenin okulda farklı ülkelerden gelen öğretmenlerin faaliyetlerde bulunması sebebiyle öğrencilerin okula olan ilgisinin arttığını düşünen yöneticiye ait görüşme alıntısı aşağıda verilmiştir.

“...Proje süresince okulumuzda yapılan toplantıya 17 öğretmen geldi. Farklı dili konuşan, farklı kültürlerden insanlar. Okulda bir değişiklikti bu. İnsanlar değişikliklere geçici süre içinde olsa ilgi duyarlar. Öğrencilerin okulumuzda misafirler var, bizim okulumuz diğerlerine göre daha farklı şekilde düşüncelere kapılması kısaca okulunu benimsemesi okula olan ilginin artması demektir...”(Görüşme alıntısı: B. U.Okul Müdürü)

Bu görüşme alıntısında öğrencilerin okulu proje sayesinde benimsemesi, sahiplenmesi üzerinde durulmuştur. Proje sırasında diğer okullardan farklı olarak yapılan faaliyetlerin öğrencilerin okula olan ilgisini artırdığı vurgulanmıştır.

Projelerin okulda yeni faaliyetlere sebep olmadığı gerekçesiyle projenin öğrencilerin okula olan ilgisini artırmadığını düşünen yöneticiye ait görüşme alıntısına aşağıda yer verilmiştir.

“...Projelerin öğrencilerin okula ilgisinin artması konusunda bir katkısı olmadı. Projeye katılan öğrencilerle birkaç gün süren bir koro çalışması yapıldı. Bu çalışmalar zaten başka sebepler ile de yapılmaktaydı...”(Görüşme alıntısı: İ. T. Müd Yrd.)

Alıntıda projeye katılan öğrencilerle olağan faaliyetlerin yapılmasının öğrencilerin okula olan ilgilerinin artmadığı üzerinde durulmuştur.

11.Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin proje dışındaki sosyal etkinliklere olan ilgisi artırdı mı?

Projelerin, projeye katılan öğrencilerin proje dışındaki sosyal etkinliklere katılımına etkileyip etkilemediğine dair soruya verilen cevaplar tablo 28’de verilmiştir. Buna göre 15 (%100) yöneticiden 13 kişi evet (%86,7), 1 kişi kısmen (%6,7), 1 kişi (%6,7) hayır cevabını vermiştir. Evet cevabını verenlerin frekansı yüksektir.

Projelerin, sosyal etkinliklere katılımı etkilemesine öğrencilerin sosyal etkinliklerin önemini somut olarak görmesine bağlayan bir yöneticiye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Projede hareketliliğe öğrenciler katıldı ve bunları okulda halk oyunu oynayabilen, enstrüman çalabilen öğrencilerin arasından

seçmeye gayret gösterdik. Öğrenciler artık bu tür etkinliklerinde onlara bir yarar sağlayacağını somut olarak gördü...”(Görüşme alıntısı: İ.T. Müd. Yrd)

Yukarıdaki görüşme alıntısında sosyal becerilerin insanlara kazandıklarının öğrenciler tarafından kavranması vurgulanmaktadır.

Proje çalışmalarının sosyal etkinliklere katılımı artırmadığını ve bunun sebebini öğrencileri tatmin edebilecek faaliyetler yapılmamasına bağlayan yöneticiye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Yapılacak sosyal etkinlik çok fazla ama bunlar için para ve zaman lazım. Bu kaynaklar zaten bizim gibi fakir mahallelerde olan ve velinin okula ilgi göstermediği okullar için az...”(Görüşme alıntısı: V.D. Okul Müdürü)

Bu alıntıda yönetici, projelerin sosyal etkinliklere katılımı etkilememesini, bütçelerin kısıtlı olması, harcama kurallarının katılığı ve proje konusunun bu amaca uygun olmaması gibi sebeplere dayandırmaktadır.

12.Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin başarılarında gözlemlenebilir bir artış oldu mu?

Projeye katılan öğrencilerin başarılarında gözlemlenebilir bir artış olup olmadığına dair soruya ilişkin cevaplar tablo 28’de ifade edilmiştir. Buna göre soruyu yanıtlayan 15 (%100) yöneticiden 10 kişi evet (%66,7), 4 kişi kısmen (%26,7), 1 kişi (%6,7) hayır cevabını vermiştir. Evet ve kısmen cevabını verenlerin frekansı yüksektir.

Projelerin öğrenci başarısına etkisinin olduğunu düşünen ve bu etkinin en çok yabancı dil dersinde olduğunu ifade eden bir yöneticiye ait görüşme alıntısına aşağıda yer verilmiştir.

“...Projeye katılan öğrencilerin özellikle yabancı dil dersinde ve proje faaliyetleri kapsamında faydalanan derslerde başarıları yüksektir. Fakat bunu tüm dersler için söylemek mümkün değildir. Proje faaliyetleri kapsamında Mevlana’yı tanıtmamız gerekiyordu, Türkçe ve sosyal bilgiler dersleri bu konuyu kapsadığı için öğrenciler bu derslere daha çok ilgi gösterdi. Birkaç öğrencimizde ney çalmayı öğrendi...”(Görüşme alıntısı: B. B.Okul Müdürü.)

Burada proje faaliyetlerinin okuldaki bazı derslerle uyumlu olmasından dolayı öğrencilerin öğrenmeye olan ilgilerinin artması ve bunun sonucunda bazı derslerde daha başarılı oldukları üzerinde durulmuştur.

Projelerin öğrenci başarısına bir etkisi olmamasını yapılan faaliyetlerin basit olmasına bağlayan yöneticiye ait görüşme alıntısına aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları öğrencilerin başarısını artırmadı, çünkü projede yaptıklarımız birkaç resim çizmekten öteye gitmedi...”(Görüşme alıntısı: M. O.Müd Yrd.)

Burada projedeki aktivitelerin azlığı ve aktivitelerin öğrencilerin seviyelerine uygun olmaması sebebiyle öğrencilerin başarısını etkileyen bir faktör olmaması üzerinde durulmuştur.

1.2.Öğretmenler açısından

1.2.1. Uygulanan Comenius projelerinin öğretmenler üzerindeki etkileri

Tablo 29.

Uygulanan Comenius Projelerinin Öğretmenlerin Kişisel Gelişimi Üzerindeki Etkileri ile İlgili Frekans ve Yüzdelikler

Sorular	Evet		Kısmen		Hayır	
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
1.Proje çalışmaları planlı çalışma becerinizi artırdı mı?	26	50,0	23	44,2	3	5,8
2.Proje çalışmaları yabancı dil bilgisi seviyenizi artırdı mı?	25	48,1	18	34,6	9	17,3
3.Proje çalışmaları eğitimde yeni öğretim yöntem ve teknikleri öğrenmeni sağladı mı?	24	46,2	22	42,3	6	11,5
4. Proje çalışmaları bilgisayar ve internet kullanım becerinizi geliştirdi mi?	30	57,7	14	26,9	8	15,4
5. Proje çalışmaları ortaklık yaptığımız ülkelerle ilgili genel kültür düzeyinizi artırdı mı?	45	86,5	7	13,5	-	-
6.Proje çalışmaları inisiyatif kullanma ve öz güven duygunuzu geliştirdi mi?	38	73,1	11	21,2	3	5,8
7. Proje çalışmaları öğrencilerle olan ilişkinizi geliştirdi mi?	27	51,9	16	30,8	9	17,3
8. Proje çalışmaları grup çalışması yapmak ve takım ruhu ile çalışabilme kabiliyetinizi geliştirdi mi?	37	71,2	12	23,1	3	5,8
9. Proje çalışmaları okuldaki öğretmen ve yöneticiler arasındaki ilişkiyi kuvvetlendirdi mi?	36	69,2	14	26,9	2	3,8

1.Proje çalışmaları planlı çalışma becerinizi artırdı mı?

Öğretmenlerin proje çalışmalarının planlı çalışma becerilerine katkılarına ilişkin görüşleri tablo 29’da gösterilmiştir. Buna göre toplam 52 kişiden (%100) 26 kişi (%50) evet, 23 kişi (%44,2) kısmen, 3 kişi hayır (%5,8) cevabını tercih etmişlerdir.

Bu soruyu yanıtlayan öğretmenlerden evet’i işaretleyenlerin frekansı yüksektir. Öğretmenlerin % 95 ‘e yakın bir bölümü projelerin planlı çalışma becerisine katkısı olduğunu düşünmektedir.

Proje çalışmalarının bir takvime göre yürütülmesinin öğretmenlerin planlı çalışma becerisine katkıda bulunduğu yönündeki görüşme alıntısı aşağıda verilmiştir.

“...Projeler planlı çalışmayı zorunlu kılar. Projenin takvimini takip etmezseniz proje başarıya ulaşmaz. Bir de projede kim, ne zaman nereye, nasıl gidecek; kimler ne zaman gelecek, okul ziyaretlerinde neler yapılacak bunları da projeden sorumlu öğretmen olarak siz planlamak zorundasınız. Okulunuzda yapılacak olan 1 haftalık toplantı için gelecek olan öğretmen ve öğrencilerin faaliyetlerini planlayıp toplantıdan 1 hafta önce katılımcılara göndermek zorundasınız. Bu faaliyetler sadece planlı çalışma becerisini değil organizasyon becerinizi de artırmaktadır...”(Görüşme alıntısı: E. A.İngilizce öğretmeni)

Burada katılımcı proje faaliyetlerinin planlı çalışmanın yanı sıra organizasyon becerisini artırmaya da katkıda bulunduğunu ifade etmektedir.

Proje çalışmalarının İngilizce öğretmeni merkezli yapılması sebebiyle planlı çalışma becerisine katkı sağlamadığını düşünen öğretmene ait görüşme alıntısı aşağıda verilmiştir.

“...Proje çalışmalarının planlı çalışma becerisine bir katkısı olduğunu düşünmüyorum. Karşılıklı okulları ziyaret ediyorsunuz. Proje çalışmalarını da İngilizce öğretmenleri takip ediyor...”(Görüşme alıntısı: A. Y. Fizik öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında katılımcı projede sadece hareketliliğe katılan bir personel olduğu ve projenin okulda yapılan faaliyetlerinde çok fazla yer almadığı için planlı çalışma becerisine bir etkisi bulunmadığını düşünmektedir. Proje çalışmalarında proje ekibindeki görev dağılımının gereken şekilde yapılmaması sebebiyle katılımcı da bu tür bir etki ortaya çıkarmamıştır.

2.Proje alışmaları yabancı dil bilgisi seviyenizi artırdı mı?

Öğretmenlerin proje çalışmalarının yabancı dil bilgilerine katkılarına ilişkin görüşleri tablo 29’da verilmiştir. Buna göre öğretmenlerden 25 kişi (%48,1) evet, 18 kişi (%34,6) kısmen, 9 kişi (%17,3) hayır cevabını vermiştir. Projelerin yabancı dil bilgisini artırdığını düşünenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmalarının yabancı dil seviyesini artırdığını düşünen ve bunun bir göstergesi olarak ÜDS’den (Üniversitelerarası Dil Sınavı) daha yüksek not almasını ifade eden bir öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje alışmaları sayesinde İngilizce seviyem arttı. Projeye arkadaşların yardımı ile ortak olarak katıldık. Okulumuzda İngilizce öğretmeni doğum izninde idi, gelince o devam eder diye düşündük. Fakat öğretmenimiz daha sonra ücretsiz izin alınca tüm iş benim üzerine kaldı. Benim biraz İngilizcem vardı ama bir grubu başka ülkeye götürecek ya da bir yabancı grubu ülkemizde ağırlayacak kadar çok değildi. Projenin ikinci yılındayız ama iki yıldır projeyi ben yürütüyorum. Zorunluluk hali doğunca kendimizi geliştirmek zorunda kaldık, çokta iyi oldu. Daha önce dil sınavından 40 aldım ve sınavı geçemediğim için doktora başlayamamıştım. En son ÜDS den 61 aldım...”(T. Ç. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında öğretmenin yabancı dil bilgisi ihtiyaç duyması sebebiyle gelişmiştir. Bu gelişme ona sadece proje faaliyetleri için yararlı olmamış aynı zamanda akademik çalışmasına devam edebilmesini sağlamıştır.

Proje alışmalarının İngilizce konuşma becerisine katkısı olduğunu düşünen bir İngilizce öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje alışmaları yabancı dil seviyemi kısmen de olsa artırdı. Ben pratik olarak İngilizceyi pek konuşamazdım. İlk proje toplantısında özellikle birkaç gün zorlandım. Fakat şimdi konuşulanları anında çevirebiliyor ve daha rahat konuşabiliyorum...”(Görüşme alıntısı: B. Ç. İngilizce öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında projede ortak dilin İngilizce olması sebebiyle İngilizce öğretmeninin konuşma pratiğinin gelişmesi üzerinde durulmuştur.

Proje ekibinde uzun vadede yer almaması sebebiyle proje çalışmalarının yabancı dil bilgisine katkısı olmadığını düşünen öğretmene ait alıntı aşağıda verilmiştir.

“...Proje çalışmaları yabancı dil bilgimi geliştirmede. Ben zaten projede bir kez yurt dışına çıktım ondan sonrada çıkmadım. Şimdi proje hala devam ediyor diğer arkadaşlar projeye ilgileniyor...”(Görüşme alıntısı: İ. Ç.Beden Eğt. öğretmeni)

Burada proje katılan öğretmenin bir kez hareketliliğe katılması ve daha sonra hareketliliğe katılmayacağı için dil öğrenme ihtiyacı hissetmemesi konusu vurgulanmıştır.

3.Proje çalışmaları eğitimde yeni öğretim yöntem ve teknikleri öğrenmeni sağladı mı?

Proje çalışmalarının eğitimde yeni öğretim yöntem ve teknikleri öğrenmeyi sağlayıp sağlamadığına dair soruya ait frekans ve yüzde değerleri tablo 29’da sunulmuştur. Soruyu yanıtlayan 52 (%100) öğretmenden 24 kişi (%46,2) evet, 22 kişi (%42,3) kısmen, 6 kişi (%11,5) hayır cevabını vermiştir. Evet ve kısmen cevaplarını tercih edenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmaları sırasında ortaklık yapılan ülkelerde aynı dersin öğretmeni olan eğitimcilerin materyal paylaşımlarının sağladığı fayda sebebiyle projelerin eğitim ve öğretimde yeni yöntem ve teknikler geliştirmeye yardımcı olduğunu düşünen bir öğretmene ait görüşme alıntısına aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları sırasında derslere katıldık kendi kültürümüzü tanıttık. Aynı şekilde diğer ülkeler de kendi kültürlerini tanıttı. İngilizce de kelime öğretmek için İskoçların kullandığı bir bilgisayar programını ilk kez bu faaliyetlerde gördüm. Pek yaygın bir program değil, ama bizim öğrencilerimize uygun. Bu programı kullanmayı Steward bana öğretti. Programı İskoçyalı ortağım ikinci toplantı için ülkemize geldiğinde okulumuza getirdi, ücretini de proje bütçesinden ödedim.

Şimdi derslerde bu programı kullanıyorum...”(Görüşme alıntısı: O. Ö. İngilizce öğretmeni)

Burada toplantılar sırasında aynı branştan öğretmenlerin bilgi alışverişinin sonucundan ve bilgi teknolojilerinin transferinden söz edilmiştir.

Proje çalışmalarının eğitim öğretimde yeni yöntem ve teknikleri öğrenmeye yardımcı olmadığını düşünen ve bunun sebebini iletişim sağlayamamaya bağlayan bir deneğin ifadelerine aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları sırasında benim branşımın derslerinin nasıl işlendiğini görmek için özellikle bu derslere katıldım. Ama yabancı dil bilmediğim için amacıma ulaşamadım...”(Görüşme alıntısı: K. A. Sınıf öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında öğretmenin İngilizce bilmediği için yeterince bilgi alışverişinde bulunamaması sonucunda yeni yöntem ve tekniklerle ilgili kazanımlar elde edememesi konusu ifade edilmiştir.

4. Proje çalışmaları bilgisayar ve internet kullanım becerinizi geliştirdi mi?

Proje çalışmalarının öğretmenlerin bilgi iletişim teknolojilerini kullanım becerilerine etkisine ilişkin sonuçlar tablo 29’da verilmiştir. Buna göre 52 (%100) katılımcıdan 30 kişi (%57,7) evet, 14 kişi (%26,9) kısmen, 8 kişi (%15,4) hayır cevabını vermiştir. Evet ve kısmen cevabını verenlerin frekansı yüksektir.

Proje faaliyetlerinde bilgisayar ve internetin yoğun olarak kullanılması sebebiyle projelerin bilgi iletişim teknolojilerini kullanma kabiliyetine katkıda bulunduğunu ifade eden öğretmene ait görüşme alıntısına aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları bilgisayar becerimi tabii ki artırmıştır. Proje çalışmaları sırasında 20’ ye yakın sunum hazırladım. Ayrıca proje kapsamında internet sayfası da hazırladığımız için bu konuda da epeyce bilgi sahibi oldum...”(Görüşme alıntısı: E. V. İngilizce öğretmeni)

Proje çalışmaları sırasında yapılan faaliyetlerde bilgisayar ve internet teknolojisinin yaygın olarak kullanılmasından ve bunun sonucu olarak öğretmenlerin bu konuda daha tecrübeli hala gelmelerinden bahsedilmiştir.

Proje çalışmaları sırasında projenin bilgisayar kullanmayı gerektiren bölümlerinin İngilizce öğretmeni tarafından gerçekleştirilmesi sebebiyle projenin internet ve bilgisayar kullanma becerisini artırmadığını düşünen deneğe ait alıntıya aşağıda yer almaktadır.

“...Proje çalışmaları sırasında iletişim dili İngilizce olduğu için yapılacak faaliyetleri İngilizce öğretmeni takip etti. Bilgisayarı da en çok kullanan o oldu. Biz sadece materyal toplama ve öğrencilere faaliyetler sırasında rehberlik etme gibi işleri üstlendik...”(Görüşme alıntısı: S. H. Müzik öğretmeni)

Proje çalışmaları genellikle İngilizce öğretmenleri tarafından gerçekleştirilmesi ve bu sebeple yabancı dil bilmeyen öğretmenler projeden beklenen faydalardan tam yararlanamaması vurgulanmıştır.

5. Proje çalışmaları ortaklık yaptığımız ülkelerle ilgili genel kültür düzeyinizi artırdı mı?

Proje çalışmalarının ortaklık yapılan ülkelerle ilgili genel kültür düzeyine etkisi ile ilgili soruya ait sonuçlara tablo 29’ da yer verilmiştir. Bu soruyu yanıtlayan 52 (%100) öğretmenden 45 kişi (%86,5) evet, 7 kişi (%13,5) kısmen cevabını tercih etmiştir. Hayır, cevabını tercih eden katılımcı yoktur. Frekans değerleri göz önüne alındığında katılımcıların ortak ülkelerle ilgili genel kültür seviyesi artmıştır.

Projelerin ortaklık yapılan ülkelerle ilgili genel kültür düzeyini artırdığını ve ortaklık yapılan ülkeler hakkındaki fikirlerinin değiştiğini ifade eden bir öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Projeyle şu ana kadar 3 ülkeye gittim. Ben o ülkeleri televizyonda gördüğüm kadar biliyordum. Projeler süresince öğrendiğim en önemli şey ülkem tam yaşanacak yer olduğudur...”(Görüşme alıntısı: Ş. D. İngilizce öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında katılımcı medyadan etkilenecek zihninde oluşturduğu Avrupa imajının yıkılmasından bahsetmektedir. Ayrıca bunun sonucu olarak ülkesine ve kendine olan güveninin artmasından bahsetmektedir.

Aşağıda hareketliliklere katılamamasına rağmen projenin yabancı ortaklarının ülkemizde kendi ülkelerini tanıtmak amacıyla yaptıkları faaliyetlerden ortaklık yaptıkları ülkelerin kültürleri hakkında kısmen de olsa bilgi sahibi olduğunu ifade eden öğretmenin görüşme alıntısına yer verilmiştir.

“...Proje kapsamında tüm ülkelere gidemedim. Ama bizim okula geldiklerinde herkes kendi ülkesini bizlere slaytlar ve posterle tanıttı. Sonuç olarak kısmen de olsa tüm ülkeleri tanıma fırsatı buldum. Fakat bence önemli olan onların bizleri tanıması çünkü gerçekten bizleri çok az tanıyorlar...(Görüşme alıntısı: B.Ö. Resim öğretmeni)

Bu alıntıda proje kapsamında tüm ülkelere bizzat gidemeyen katılımcı yinede toplantılar sırasında herkesin kendi ülkesini tanıtmaya yönelik faaliyetleri sayesinde tüm ülkeler hakkında bilgi edindiğini ifade etmektedir.

6.Proje çalışmaları inisiyatif kullanma ve öz güven duygunuzu geliştirdi mi?

Proje çalışmalarının katılan öğretmenlerin inisiyatif kullanma ve öz güven duygusunun geliştirip geliştirmedigine dair soruya katılımcıların yanıtları tablo 29’da gösterilmiştir. 52 (%100) öğretmenden 38 kişi (%73,1) evet, 11 kişi (%21,2) kısmen, 3 kişi (%5,8) hayır cevabını vermiştir. Evet ya da kısmen cevabını verenlerin frekansı yüksektir. Katılımcılar projelerin özgüven duygusunu ve inisiyatif kullanma becerisini artırdığını düşünmektedir.

Aşağıda okulunda proje çalışmalarına katıldıktan sonra kendine olan güveni artarak sosyalleşen bir öğretmenin durumunu örnek veren ve proje çalışmalarının insanların özgüven duygusunun gelişmesine yardımcı olduğunu düşünen deneğe ait görüşme alıntısına yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları en çok bizim İngilizce öğretmenimiz için yararlı oldu. Öğretmenimiz daha önce pek fazla konuşmayan sosyal faaliyetlerden kaçınan, sürekli tedirgin bir insandı. Proje çalışmaları sırasında ilk olarak Fransa’ya gidildi. Döndüğünde tamamen farklı bir insan oldu. Artık kendinden emin, daha sosyal bir insan oldu. Hatta bazı arkadaşlar galiba Fransa’da İngilizce öğretmenini karıştırmışız

başkasını getirmişiz diyerek espri yapıyorlar...” (Görüşme alıntısı: İ. B. Edebiyat öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında çok uluslu bir projede çalışmanın ve sonunda bir ürün ortaya çıkarabilmenin kişiye kazandırdığı öz güven ve kişide meydana getirdiği değişimler vurgulanmıştır.

Aşağıda proje çalışmalarının proje ekibi yerine belirli öğretmenler tarafından sürdürülmesine bağlı olarak projelerin katılımcıların özgüven ve inisiyatif kullanma duygusunu geliştirmediğini düşünen bir öğretmenin görüşme alıntısı verilmiştir.

“...Proje kapsamındaki faaliyetlerin özgüven duygusunu geliştirecek kadar önemli faaliyetler olduğunu düşünmüyorum. Çünkü yaptığımız faaliyetler birkaç resim çizmekten öteye gitmemiştir. Projenin geri kalan kısmı ise İngilizce öğretmeni tarafından yapılmıştır...” (Görüşme alıntısı: A. S. Fen Bilgisi öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında katılımcı faaliyetlerin basit olması ve ağırlıklı olarak İngilizce öğretmeni tarafından yürütülmesi gibi sebeplerden dolayı katılımcıların inisiyatif kullanma ve özgüven duygularını geliştirmediğini düşünmediğini ifade etmektedir.

7. Proje çalışmaları öğrencilerle olan ilişkinizi geliştirdi mi?

Proje çalışmalarının öğretmenlerin öğrencilerle olan ilişkisini artırıp artırmadığı ile ilgili soruya ait sonuçlara tablo 29’ da yer verilmiştir. Buna göre katılımcılardan 27 kişi (%51,9) evet, 16 kişi (%30,8) kısmen, 9 kişi (%17,3) hayır yanıtını tercih etmiştir. Evet ve kısmen cevabını tercih edenlerin frekans değerleri yüksektir.

Projelerde birlikte hareketliliğe katıldıkları öğrencilerle daha iyi iletişim kurabildiğini ifade eden bir öğretmenin görüşme alıntısı şu şekildedir.

“...Proje çalışmaları sırasında özellikle birlikte seyahate gittiğim öğrencileri çok daha yakından tanıdım. Hatta içlerinden bazılarını tekrar kazanma fırsatı bile buldum...” (Görüşme alıntısı: N. B. Matematik öğretmeni)

Bu görüşmede öğretmenle öğrencinin ders dışında daha fazla vakit geçirmeleri sonucunda birbirlerini daha iyi anlama fırsatı bulmaları üzerinde durulmuştur.

Öğrencileriyle ilişkilerinin zaten yoğun olduğunu ifade eden ve bu sebeple soru maddesine hayır cevabı veren öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmalarının öğrencilerle olan ilişkimi geliştirmedigini düşünüyorum. Zaten biz onlarla sürekli birlikteyiz ve ilişkilerimiz çok yoğundur...”(Görüşme alıntısı: H. S. Okul öncesi öğretmeni)

Burada deneğin tam gün öğretim yapan anaokulunda görev yapması sebebiyle öğrencilerle zaten ilişkilerinin iyi olması ve bunun sonucunda projenin bu türden bir katkı sağlamadığı üzerinde durulmuştur.

8. Proje çalışmaları grup çalışması yapmak ve takım ruhu ile çalışabilme kabiliyetinizi geliştirdi mi?

Proje çalışmalarının grup çalışması yapma ve takım ruhu ile çalışabilme kabiliyetine etkisi ile ilgili soruya ait sonuçlara tablo 29’ da yer verilmiştir. 52 (%100) öğretmenden 37 kişi (%71,2) evet, 12 kişi (%23,1) kısmen, 3 kişi (%5,8) hayır cevabını tercih etmiştir. Evet cevabını verenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmalarının farklı branşlardan öğretmenlerin iş birliğini gerektirdiğini düşünen ve bu sebeple soruya evet cevabı veren bir öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışması tek kişinin yürütebileceği bir faaliyet değildir. Bir projede en az iki, üç branş öğretmenin birlikte çalışması gerekir. Örneğin bizim projede müzik, Türkçe ve resim branşlarında ki öğretmenler birlikte çalıştık...”(Görüşme alıntısı: A. T. İngilizce öğretmeni)

Bu alıntıda farklı branştan gelen öğretmenlerin kendi akademik bilgilerini bir araya getirerek bir ürün çıkarmaya çalışmaları ve bunun sonucunda ortaya çıkan takım ruhu ile çalışma becerisinden bahsedilmiştir.

Proje çalışmalarının takım ruhu ile çalışma becerisini geliştirmedigini ve bunun sebebini proje takımında fazla görev almamasına bağlayan deneğe ait görüşme alıntısı şu şekildedir.

“...Proje çalışmaları sırasında takım olarak yapılacak bir faaliyet yerine getirmedi. İngilizce öğretmenleri ve birkaç arkadaş faaliyetlerde bulundu ancak ben katılmadım...”(Görüşme alıntısı: M. Y. Tarih öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında okulda bir takım çalışmasının yapıldığı fakat projeye katılan herkesin takımda eşit oranda görev üstlenmediği sonuç olarak takım ruhu ile çalışma kabiliyetine bir etkisi olmadığı üzerinde durulmuştur.

9. Proje çalışmaları okuldaki öğretmen ve yöneticiler arasındaki ilişkiyi kuvvetlendirdi mi?

Proje çalışmalarının okuldaki öğretmenler ve yöneticiler arasındaki ilişkiye etkisi ile ilgili soruya ait sonuçlar tablo 29’ da sunulmuştur. Çalışma grubundaki toplam 52 (%100) öğretmenden 36 kişi (%79,2) evet, 14 kişi (%26,9) kısmen, 2 kişi (%3,8) hayır cevabını tercih etmiştir. Evet cevabını verenlerin frekansı yüksektir.

Projelerin okuldaki yöneticiler ve öğretmenler arasındaki ilişkiyi geliştirdiğini ifade eden ve buna örnek olarak da okul idaresi tarafından ödüllendirilmek üzere teklif edildiğini ifade eden öğretmene ait görüşme alıntısı şu şekildedir.

“...Proje yaptıktan sonra okul idaresi ile olan ilişkim kuvvetlendi. Proje süresince birlikte seyahatlerde bulunduk, okula bir miktarda olsa kaynak sağladık. Bu faaliyetler okul idaresinin benim hakkımdaki izlenimini etkiledi. Geçtiğimiz yıl okul müdürü bana teşekkür verilmesi için teklifte bulundu, ama verilmedi. Okul müdürü bu yıl yine teklif edileceğimi söyledi...”(Görüşme alıntısı: T. Ç. İngilizce öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında öğretmenin proje çalışmalarında gösterdiği çalışmaların idare tarafından takdir edilmesi ve bunun sonucunda öğretmen ve okul idaresi arasındaki ilişkilerin güçlenmesi ele alınmıştır.

Proje çalışmalarının yönetici ve öğretmenler arasındaki ilişkiyi kötü yönde etkilediğini ve bunun sebebini de hareketlilik sırasında yöneticiler ve öğretmenler arasında yaşanan bireysel problemlere bağlayan öğretmene ait görüşme alıntısı aşağıda verilmiştir.

“...Proje çalışmaları sırasında okul idaresi ile olan ilişkilerim değişmedi. Hatta yurt dışına gittiğimiz bir toplantıdan sonra okul müdürü ile aramızda bir süre soğukluk bile yaşandı. Çünkü toplantı sırasında proje faaliyetlerinden bazılarına karar verirken okul müdürüne danışmadan karar verdim. Çünkü konuşulan her şeyi okul müdürüne çevirmem imkânsızdı, diğer okul müdürleri de konuşulanı

anlayacak kadar İngilizce biliyordu, dolayısıyla toplantıyı sürekli yavaşlatıyorduk...” (Görüşme alıntısı: M.D. İngilizce öğretmeni)

Bu alıntıda yöneticinin yabancı dil bilmemesi ve proje faaliyetlerini birlikte yürüttüğü İngilizce öğretmenini takım arkadaşı olarak değil de sadece bir çevirmen olarak görmesi sebebiyle ortaya çıkan durum ifade edilmektedir.

1.2.2 Uygulanan Comenius projelerinin öğretmenler açısından okul ve dersler üzerindeki etkileri

Tablo 30.

Uygulanan Comenius Projelerinin Öğretmenler Açısından Okul ve Dersler Üzerindeki Etkileri ile İlgili Frekans ve Yüzdelikler

Sorular	Evet		Kısmen		Hayır	
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
1.Proje çalışmaları öğretimde yeni yöntem ve teknikleri araştırmaya ve kullanmaya sevk etti mi?	26	50,	22	42,3	4	7,7
2. Proje çalışmaları okul personeli arasındaki işbirliğini artırdı mı?	32	61,5	18	34,6	2	3,8
3. Proje çalışmaları okul yönetiminin öğretmen ve öğrenciye olan desteğini artırdı mı?	35	67,3	14	26,9	3	5,8
4. Proje çalışmaları okul-aile birliği ve diğer sivil toplum örgütleri ile olan ilişkiyi artırdı mı?	21	40,4	25	48,1	6	11,5
5. Proje çalışmaları velilerin okula olan ilgisini artırdı mı?	13	25,	21	40,4	18	34,6
6. Proje çalışmaları okul çevresi ve sınıfların fiziki ortamının iyileşmesine katkı sağladı mı?	29	55,8	14	26,9	9	17,3
7. Proje çalışmaları okulun idari iş yükünü artırdı mı?	12	23,1	23	44,2	17	32,7
8. Proje çalışmaları hareketliliğe katılan personelin hareketlilik süresince derslere girememeleri eğitim-öğretimi olumsuz yönde etkiledi mi?	4	5,8	20	38,5	29	55,8
9.Proje çalışmaları, katılan öğrencilerin derslere olan ilgisini artırdı mı?	25	48,1	21	40,4	6	11,5
10. Proje çalışmaları, katılan öğrencilerin okula olan ilgisini artırdı.	31	59,6	15	28,8	6	11,5
11.Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin proje dışındaki sosyal etkinliklere olan ilgisi arttı mı?	27	51,9	18	34,6	7	13,5
12.Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin başarılarında gözlemlenebilir bir artış oldu mu?	23	44,2	21	40,4	8	15,4

1.Proje çalışmaları öğretimde yeni yöntem ve teknikleri araştırmaya ve kullanmaya sevk etti mi?

Öğretmenlerin proje çalışmalarının öğretimde yeni yöntem ve teknikleri araştırma ve kullanmaya sevk edip etmediğine dair sonuçlar tablo 30’da gösterilmiştir. Buna göre soruya yanıt veren 52 (%100) öğretmenden 26 kişi (%50) evet, 22 kişi (%42,3) kısmen, 4 kişi (%7,7) hayır cevabını vermiştir. Evet, cevabını verenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmaları sırasında kendi dersinin işleniş şeklini ortaklık yaptığı ülkelerde takip eden ve ziyaret sırasında edindiği tecrübeleri kendi derslerinde uygulamaya çalışmasını örnek gösteren öğretmenle yapılan görüşme alıntısı şu şekildedir.

“...Proje çalışmaları sırasında bir fen bilgisi dersinin nasıl işlendiğini izledim. Dikkatimi çeken iki ders saatinin birisinin bilgisayar laboratuvarında konu ile ilgili araştırma yapılması ikinci derste ise deney yapılması şeklinde işlendiği oldu. Kitaplardan fazla ders işlenmediğini gördüm. Biz genelde araştırmayı öğrenciye ev ödevi olarak veririz öğrencilerde pek fazla araştırma yapmadan gelirler ve kitabın dışına da pek çıkmayız. Şimdi bilgisayar laboratuvarı müsait olduğu sürece bende bu şekilde ders işliyorum...”(Görüşme alıntısı: H. Ç. Fen bilgisi öğretmeni)

Burada öğretmen kendi alanında diğer ülkelerin ders işleyiş yöntemlerinin kendine örnekler teşkil ettiğini vurgulamakta ve tecrübe paylaşımının gerçekleşmesinden bahsetmektedir.

Proje çalışmaları sırasında ortaklık yaptığı ülkenin okullarının standartlarını kendi çalıştığı okula göre daha düşük bulması sebebiyle eğitim öğretimde yeni yöntem ve teknikleri kullanmaya sevk etmediğini düşünen deneğe ait görüşme alıntısı aşağıda verilmiştir.

“...Proje çalışmaları sırasında gittiğim ülkede kendi branşım olan İngilizce dersinin işleniş şeklini inceledim fakat gittiğim okulun standartları benim okulumun standartlarından yüksek olmadığı için bana eğitim öğretim teknikleri açısından bir katkısı olmadığını düşünüyorum...”(Görüşme alıntısı: H. K. İngilizce öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında öğretmen inceleme yaptığı okulun standartlarının kendi okulunun standartlarından düşük olduğunu düşünmesi sebebiyle eğitim öğretim teknikleri bakımından bir katkı sağlamadığını ifade etmektedir.

2. Proje çalışmaları okul personeli arasındaki işbirliğini artırdı mı?

Proje çalışmalarının okul personeli arasındaki ilişkiyi artırıp artırmadığına dair soruya ait veriler tablo 30'da sunulmuştur. Soruya yanıt veren toplam 52 (%100)öğretmenden 32 kişi (%61,5) evet, 18 kişi (%34,6) kısmen, 2 kişi (%3,8) hayır cevabını vermiştir. Projelerin okul personeli arasındaki ilişkiyi artırdığını düşünenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmaları sırasında bazı derslerde yapılan çalışmaların öğretmen açısından yorucu olmadığını düşünen ve bu düşüncelerinin bu derslere proje çalışmaları sebebi ile katılarak fikirlerinin değiştiğini ifade eden öğretmene ait alıntı aşağıda verilmiştir.

“...Proje süresince aslında biz diğer branşlara karşı birlikte çalışmamızı önleyen ön yargılı bakma fikrinden kurtulduk. O öğretmen tasarım dersine giriyor, yaptığı bir şey yok, ama biz ders anlatıyoruz deme alışkanlığından kurtulduk. Proje sırasında öğrencilerden proje konusunda yer alan tarihi yerlerin maketlerini yapmalarını istediğimiz için bende teknoloji tasarım dersine öğretmene yardımcı olmak için katıldım ve o dersinde zorlukları olduğunu fark ettim. ...”(Görüşme alıntısı: A. D.İngilizce öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında okuldaki personelin branşlarından kaynaklanan müfredat farklılıkları sebebiyle diğer branşlara olan ön yargılarının proje sürecinde ortadan kalkması vurgulanmaktadır.

Proje çalışmalarının hareketlilik aşamasına katılamayan ve bunu proje çalışmaları sırasında işbirliği yapamamanın sebebi olarak gören öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları okul personeli arasındaki işbirliğini artırmamıştır. Çünkü projede çalıştığımız halde projede tüm yurt dışı toplantılara okul yöneticileri ve İngilizce öğretmenleri gitmiştir...”(Görüşme alıntısı: G. T. Beden Eğt. öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında proje çalışmalarının en önemli aşaması olan diğer ortak okulları ve ülkelerini ziyaret aşamasından tüm proje ekibinin yaralandırılmaması sonucu proje ekibinde meydana gelen motivasyon bozukluğu ve bunun meydana çıkardığı sonuçlar üzerinde durulmuştur.

3. Proje çalışmaları okul yönetiminin öğretmen ve öğrenciye olan desteğini artırdı mı?

Proje çalışmalarının okul idaresinin öğretmene ve öğrenciye olan desteğine etkisine ilişkin soruya 52 (%100) öğretmenden 35 kişi (%67,3) evet, 14 kişi (%26,9) kısmen, 3 kişi (%5,8) hayır cevabını vermişlerdir. Evet cevabını verenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmaları sırasında okul yöneticilerinin faaliyetlere katılan öğretmenlere ve öğrencilere çalışmalar sırasında yemek getirmelerini örnek göstererek okul idaresinin öğretmene ve öğrenciye olan desteğini ifade eden öğretmene ait görüşme alıntısı aşağıda verilmiştir.

“...Proje kapsamında okul dışı saatlerde ve hatta akşamları okulda tiyatro çalışması yapmak zorunda kaldık. Bu çalışmayı yaptığımız hafta okul yöneticilerimizin bize yemek yapıp getirdikleri bile oldu...”(Görüşme alıntısı: F.G. Türkçe öğretmeni)

Bu alıntıda okul yöneticilerinin çalışmaları yapan öğretmenlere çalışmalarla ilgili yardım edememesine rağmen çalışmaları daha rahat sürdürebilmeleri için öğretmen ve öğrencilerin diğer ihtiyaçlarını karşılayarak desteklerini göstermeleri üzerinde durulmuştur.

4. Proje çalışmaları okul-aile birliği ve diğer sivil toplum örgütleri ile olan ilişkiyi artırdı mı?

Proje çalışmaları okul-aile birliği ve diğer sivil toplum örgütleri ile olan ilişkiyi artırıp artırmadığına dair sonuçlar tablo 30'da sunulmuştur. Soruya yanıt veren 52 (%100) öğretmenden 21 kişi (%40,4) evet, 25 kişi (%48,7) kısmen, 6 kişi (%11,5) hayır cevabını vermişlerdir. Kısmen, cevabını verenlerin frekansı yüksektir.

Proje kapsamında sivil toplum örgütlerinden umdukları kadar yardımı alamayan ve soruya kısmen yanıtını veren bir öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları sırasında Avrupa’daki ortak okullarımız sivil toplum örgütleri ile birlikte çalışırken biz sadece bazı odalara okulumuzu projede desteklemesi yönünde isteklerde bulunduk. Bu ülkemizde ki sivil toplum örgütü kavramının farklı olmasından da kaynaklanmaktadır. En çok yardım aldığımız sivil toplum örgütü okul aile birliğidir. Proje kapsamında gelen öğrencileri misafir etmek için yapılan çalışmalar sırasında okul aile birliği ile çalışılması okul aile birliği ile olan ilişkiyi kuvvetlendirdi... (Görüşme alıntısı: Ö. Y. Sınıf öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında ortak olunan ülkelerde proje çalışmalarının sivil toplum örgütlerinden daha fazla yararlanmasına rağmen ülkemizde proje uygulamaları sırasında sivil toplum örgütleri ile fazla ilişki kurulamaması üzerinde durulmuştur. Ayrıca proje çalışmalarında misafir edilen öğrencilerle ilgilenecek ailelerin belirlenmesi çalışmalarının okul aile birliği ile olan ilişkiyi artırdığı irdelenmektedir.

Proje çalışmaları sırasında proje faaliyetleri için sivil toplum örgütlerine ihtiyacı olmamaları sebebiyle projenin sivil toplum örgütleri ile olan ilişkiyi desteklemediğini ifade eden deneğe ait alıntı aşağıda verilmiştir.

“...Proje çalışmaları sırasında sivil toplum örgütleri ile diyalog kurmaya ihtiyaç duymadık. Gelen öğretmenler ve öğrencilerde otelde kaldı. Dolayısıyla okul aile birliğinin yardımına da ihtiyaç duymadık, duysak ta ilgi göstereceklerini zannetmiyorum...”(Görüşme alıntısı: M. A. İngilizce öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında Avrupa’dan gelen öğretmen ve öğrencilerin aileler tarafından konuk edilmemesi ve otelde kalmaları sebebiyle okul aile birliği ile olan ilişkilere bir katkısı olmadığı üzerinde durulmuştur.

5. Proje çalışmaları velilerin okula olan ilgisini artırdı mı?

Proje çalışmalarının velilerin okula olan ilgisini artırıp artırmadığına dair sonuçlar tablo 30’da sunulmuştur. Çalışma grubuna dâhil olan 52 (%100) öğretmenden 13 kişi (%25) evet, 21 kişi (%40,4) kısmen, 18 kişi (34,6) hayır cevabını vermişlerdir. Frekansı en yüksek olan kısmen iken en düşük frekansı olan evet cevabıdır.

Proje çalışmaları sırasında yapılan kukla yarışmasının velilere de açık olması ve bunun sonucu olarak velilerin okula ilgisini arttığını ifade eden öğretmene ait alıntı aşağıda verilmiştir.

“...Proje çalışmalarının bazı aşamalarına okulumuz öğrencilerinin neredeyse tamamı katıldı. Okulumuzda bir kukla yarışması yapıldı ve ilk beş kişiye ödül verildi. Bu tür faaliyetler velilerin okula olan ilgisini artırmaktadır...”(Görüşme alıntısı: K. A. Sınıf öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında faaliyetlerin tüm okula yayılması sonucunda velilerin okula olan ilgisinin artması ele alınmıştır.

Proje faaliyetlerinin velilerin okula olan ilgisini kısmen artırdığını ifade eden ve bu durumu yapılan faaliyetler süresince velilerin okula olan ilgisinin arttığını fakat faaliyetler bittikten sonra durumun tekrar eski haline döndüğünü ifade eden öğretmene ait alıntı aşağıda verilmiştir.

“...Proje faaliyetleri öğrenci velilerinin okula olan ilgisini kısmen de olsa artırdı. Mesela proje ile ilgili okulda geniş çaplı bir faaliyet olursa faaliyet döneminde kısa süreli olarak okula ilgileri artıyor, ufak tefek taleplerimizi karşılıyorlar...”(Görüşme alıntısı: A.P. Okul Öncesi öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında artan ilginin yapılan faaliyetin süresi ile orantılı olduğunun üzerinde durulmuştur.

Proje çalışmalarını velilerin derslerin boş geçmesi ve sadece öğretmenlerin hareketliliğe katılması olarak algılayan velilerin olduğunu ifade eden ve sonuç olarak proje çalışmalarının velilerin okula olan ilgisine bir katkısı olmadığını düşünen öğretmene ait görüşme alıntısı aşağıda verilmiştir.

“...Proje faaliyetleri velilerin okula olan ilgisini artırmadı. Bazı velilerin öğrenciler çalışıyor, hocalar onların yaptığı çalışmalarla ülke ülke geziyor dersler boş geçiyor diye sitem ettikleri bile oluyor...”(Görüşme alıntısı: B. A. Sınıf öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında öğrencilerin hareketliliğe katılmaması, sadece öğretmenlerin hareketliliğe katılması ve derslerin de boş geçmesi gibi sebeplerle velilerin projeye ön yargılı bakmaları üzerinde durulmuştur.

6. Proje çalışmaları okul çevresi ve sınıfların fiziki ortamının iyileşmesine katkı sağladı mı?

Proje çalışmalarının okul çevresi ve sınıfların fiziki ortamının iyileşmesine katkı sağlayıp sağlamadığına dair soruya ait sonuçlar tablo 30'da gösterilmiştir. Soruyu yanıtlayan 52 (%100) öğretmenden 29 kişi (%55,8) evet, 14 kişi (26,9) kısmen, 9 kişi (17,3) hayır cevabını vermişlerdir. En çok tercih edilen cevap evet'tir.

Proje kapsamında dil öğretim materyallerinin alınabilmesi imkânından faydalanan ve bu sayede sınıfının fiziki ortamını iyileştiren öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje kapsamında aldığımız hibe ile İngilizce sınıfını poster, eğitim CD'leri gibi öğretim materyalleri ile donatma imkânı buldum. Şimdi güzel bir İngilizce dersliğimiz oldu...”(Görüşme alıntısı: E. A. İngilizce öğretmeni)

Bu alıntıda projenin materyal alımını desteklemesi ve bunun sonucu olarak sınıfların fiziki mekânlarının düzelmesi üzerinde durulmuştur.

Proje kapsamında yapılan faaliyetler dâhilinde öğrencilere doğa sevgisi kazandırmak amacıyla okul ve çevresinin ağaçlandırılması sebebiyle projelerin kısmen de olsa fiziki mekânların iyileşmesine yardımcı olduğunu düşünen deneğe ait alıntı şu şekildedir.

“...Proje konusu doğa sevgisi olduğu için okulumuzun bahçesini ağaçlandırdık. Bu faaliyet okulumuzun görüntüsünü kısmen de olsa değiştirmiştir.”(Görüşme alıntısı: E. K. İngilizce öğretmeni)

Bu alıntıda proje konusunun zaten çevrenin ve doğanın korunması olması sebebiyle okul çevresi ağaçlandırılmış bunun kısmen de olsa okulun fiziki görüntüsünü etkilediği ifade edilmiştir.

Okulun fiziki mekânının bir düzeltmeye ihtiyacı olmadığını ve henüz okullarında toplantı yapılmaması sebebiyle projeye ilgili köşe, pano vb. bölümlerin okulda henüz oluşturulmadığını ve bu nedenle proje faaliyetlerinin okulun fiziki mekânının iyileşmesine bir katkısının bulunmadığını düşünen deneğe ait alıntı şöyledir.

“...Okulumuz zaten yeni bir okul fiziki anlamda bir eksiği yok, ama gelecek yıl ilk toplantı okulumuzda yapılacak ve o zaman okulumuza proje köşesi yapmamız gerekiyor, bu faaliyetin gelecek yıl okulumuzun

görüntüsünü etkileyeceğini düşünüyorum...”(Görüşme alıntısı: T. Ç. İngilizce öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında okulda henüz proje faaliyeti kapsamında fazla faaliyet gerçekleştirilmemesi ve okulun yeni olması sebebiyle projenin böyle bir etkisinin henüz ortaya çıkmadığı ifade edilmektedir.

7. Proje çalışmaları okulun idari iş yükünü artırdı mı?

Proje çalışmalarının okulun idari iş yükünü artırıp artırmadığına dair soruya ait sonuçlar tablo 30’da sunulmuştur. Çalışma grubuna dâhil olan 52 (%100) öğretmenden 12 kişi (%23.1) evet, 23 kişi (%44,2) kısmen, 17 kişi (32,7) hayır cevabını vermişlerdir. Frekansı en yüksek olan kısmen iken en düşük frekansı olan evet cevabıdır.

Proje çalışmalarında hazırlanan evrakların İngilizce doldurulması gerektiğini ifade ederek iş yükünü artırdığını görüşme sırasında belirten öğretmene ait alıntı şu şekildedir.

“...Proje evraklarının çoğunluğu başlangıçtan itibaren İngilizce olarak doldurulmak zorunda idi, okulda yabancı dil bilen tek personel ben olduğum için proje evraklarının pek çoğunu tek başıma doldurmak zorunda kaldım...” (Görüşme alıntısı:S.A. İngilizce öğretmeni)

Görüşme alıntısında proje raporlarının İngilizce doldurulması zorunluluğu sebebiyle özellikle İngilizce öğretmenlerinin projenin getirdiği idari iş yükünden doğrudan etkilendiği ifade edilmiştir.

“...Ben proje ekibinde yalnızca öğrencilerin koordinasyonundan sorumlu idim bu yüzden üzerimdeki idari iş yükü atrmadı...” (Görüşme alıntısı:B.Ö. Resim öğretmeni)

Görüşme alıntısında proje çalışmalarında görev dağılımı yapan proje ekiplerinde idari iş yükünün artmadığı belirtilmiştir.

8. Proje çalışmaları hareketliliğe katılan personelin hareketlilik süresince derslere girememeleri eğitim-öğretimi olumsuz yönde etkiledi mi?

Proje de hareketlilik süresince öğretmenlerin derslere girememeleri ile ilgili soruya toplam 52 öğretmenden (%100) 3 kişi (%5,8) evet, 20 kişi (%38,5) kısmen, 29 kişi (%55,8) hayır’ı tercih etmiştir. Frekans değerleri göz önüne alındığında öğretmenlerin çoğunluğu hareketlilik süresince derslere girememenin eğitim öğretimi olumsuz yönde etkilemediğini düşünmektedir.

Projede kapsamında yapılan hareketliliklerin eğitim öğretimi olumsuz yönde aksatmadığını düşünen ve bunun sebebini hareketlilikte geçen sürede oluşan iş gücü kaybını daha sonra telafi etmelerine bağlayan öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje faaliyetleri sırasında başka ülkeleri de ziyaret ettik tabî ki bu sırada derslere giremedik. Ama biz hareketlilik zamanlarını mümkün olduğunca dönem sonlarında ya da bayram gibi resmi tatillerden önce yapmaya çalıştık. Bunu her zaman gerçekleştiremedik ama yinede yapamadığımız dersleri telafi ettik...”(Görüşme alıntısı: O. F. İngilizce öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında proje toplantılarının dönem sonu gibi eğitim öğretim faaliyetlerinin hafiflediği zamanlara göre ayarlanması sayesinde bu tür bir dezavantajla karşılaşmadığı vurgulanmaktadır.

Proje toplantılarına genellikle aynı öğretmenlerin katılmasının özellikle bazı derslerin aksamasına sebep olduğunu düşünen öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje faaliyetleri sırasında dersler tabî ki aksadı, özellikle İngilizce öğretmenin tüm ülkelere gitmesi derslerini aksatmıştır...”(Görüşme alıntısı: M. S. Sınıf öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında proje ekibinin her üyesinin proje süresince sadece bir kez hareketliliğe katılabilirken İngilizce öğretmenin her toplantıya katılmasının İngilizce dersini aksattığı ifade edilmektedir.

9.Proje çalışmaları, katılan öğrencilerin derslere olan ilgisini artırdı mı?

Proje çalışmalarının projeye katılan öğrencilerin derse olan ilgisini artırıp artırmadığına dair soruya ilişkin frekans değerlerine tablo 30’da yer verilmiştir. Buna göre katılımcı 52 (%100) öğretmenden 25 kişi (%48,1) evet, 21 kişi (%40,4) kısmen, 6 kişi (%11,5) hayır cevabını vermişlerdir. Evet, cevabını verenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin hareketliliklere katılacak olmaları sebebi ile İngilizce derslerine ilgilerinin arttığını ifade eden öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları sırasında okulumuzdan 6 öğrenciyi Slovakya’ya götürdük. Döndükten sonra öğrencilerin yabancı dil

dersine olan ilgisi arttı hatta iki öğrencimin dil öğrenmek için dershanelere başladığını öğrendim...”(Görüşme alıntısı: İ. D. İngilizce öğretmeni)

Bu alıntıda öğrencilerin yabancı dil bilmenin avantajlarını yaşayarak öğrendikleri için yabancı dil derslerine olan ilgilerinin artması vurgulanmıştır.

Proje çalışmalarının sadece İngilizce gibi derslere ilgiyi artırdığını ifade eden öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları projede yapılan faaliyetlerin kapsadığı derse olan ilgiyi artırıyor. Benim dersim İnkılâp Tarihi olduğu için benim dersime olan ilgi artmadı...”(Görüşme alıntısı: Y. A. Sosyal Bilgiler öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında proje konusunun dersin müfredatı ile ilgili olmadığı için öğrencilerin derse olan ilgilerini etkilemediği ifade edilmektedir.

10. Proje çalışmaları, katılan öğrencilerin okula olan ilgisini artırdı.

Proje çalışmalarının öğrencilerin okula olan ilgisini artırıp artırmadığına dair soruyu yanıtlayan 52 (%100) öğretmenden 31 kişi (%59,6) evet, 15 kişi (%28,8) kısmen, 6 kişi (%11,5) hayır cevabını tercih etmişlerdir. Evet frekansı en yüksek olan cevaptır.

Projede kapsamında ortaklık yapılan ülkelerin öğretmenlerinin okulda gelip ders anlatmalarını örnek vererek projelerin öğrencilerin okula olan ilgisini artırdığını ifade eden öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Bizim okulumuz köy okulu olduğu için öğrencilerin okula olan ilgisini diğer okullara göre daha fazla artırdığı düşüncesindeyim. Düşünebiliyor musunuz bir köy okulundasınız başka bir ülkeden başka bir öğretmen gelmiş ve size ders anlatıyor, İspanyolca öğretmeye çalışıyor...” (Görüşme alıntısı: G. T. Sınıf öğretmeni)

Bu alıntıda köye başka ülkeden öğretmenlerin gelip kendi dillerini tanıtmaları ile öğrencilerin farklı hissetmeleri ve bunun sonucunda öğrencilerin okula olan ilgisinin artması ele alınmıştır.

Proje faaliyetleri sırasında öğrenci hareketliliğinin olmaması ve okulda diğer ortakların herhangi bir faaliyet yapmaması sebebiyle projenin öğrencilerin okula olan ilgisine katkı sağlamadığını düşünen öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışması öğrencilerin ilgisini artırmadı. Öğrencilerin büyük bir kısmı sadece gelen yabancı öğretmenleri merak ettiler. Yurt dışına hareketlilikte ise öğrencilerimiz yer almadı...”(Görüşme alıntısı: Ö. A. İngilizce öğretmeni)

Bu alıntıda öğrencilerin proje kapsamında okula ilgilerini artıracak bir faaliyet olmaması sebebiyle ve ayrıca yurt dışına öğrenci götürülmemesi sebebiyle projenin öğrencilerin okula olan ilgisi üzerinde bir etkisi olmadığı ifade edilmiştir.

11.Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin proje dışındaki sosyal etkinliklere olan ilgisi arttı mı?

Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin proje dışında kalan sosyal etkinliklere olan ilgisinin artıp artmadığına dair soruya ait frekans ve yüzdelikler tablo 30’da verilmiştir. Bu göre soruyu yanıtlayan 52 (%100) öğretmenden 27 kişi (%51,9) evet, 18 kişi (%34,6) kısmen, 7 kişi (%13,5) hayır cevabını vermiştir. Evet en çok tercih edilen cevaptır.

Projelerdeki hareketliliklerin öğrencileri rahatlattığı ve bunun öğrencilere sosyal etkinliklere katılmaları için motivasyon sağladığını ifade eden öğretmene ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Öğrenciler ÖSS vb. sınavlar sebebiyle sosyal etkinliklere katılmak istemiyordu, çünkü proje faaliyetlerinin bir kısmı ders dışında yapılacaktı. Proje başladıktan sonra çalışmalarda yer alan üç öğrenciyi Hollanda’ya götürdük. Döndüklerinde ise orada katıldıkları faaliyetleri arkadaşlarına anlattılar, yorucu tempolarına ara verip rahatladıklarını fark ettiler...” (Görüşme alıntısı: A. K.Müzik öğretmeni)

Bu görüşme alıntısında öğrencilerin sınavlar sebebiyle okulda yapılan etkinlikleri ders çalışmalarına engel olarak görme fikrinden vazgeçip sosyal etkinlikleri bir tür rahatlama aracı olarak değerlendirmeye başlamalarının üzerinde durulmuştur.

Okulda yapılan sosyal etkinliklerin öğrencilerin ilgisini çekmediğini ilgi çekebilecek etkinliklerin ise yapılamadığını ifade ederek projelerin sosyal etkinliklere katılımı artırmadığı fikrine sahip öğretmene ait alıntı şu şekildedir.

“...Proje çalışmalarının sosyal etkinliklere katılıma bir etkisi olmadığını düşünüyorum. Proje kapsamında yapılan faaliyetler bizim öğrencilerin pek fazla ilgisini çekmedi. Projede öğrenciler kuş yuvaları

yaptı, burası bir kasaba okulu dolayısıyla bu öğrencilerimiz için ilgi çekecek bir faaliyet değildi. Öğrencilerimizin ilgisini çekecek faaliyetler ise maddi olarak gerçekleştiremeyeceğimiz faaliyetler...” (Görüşme alıntısı: G.A. Sınıf öğretmeni)

Bu alıntıda proje faaliyetlerinin öğrencinin sosyo-ekonomik durumuna uygun olmaması sebebiyle öğrencilerin sosyal faaliyetlere olan ilgisini artıracak bir yönü bulunmadığına dikkat çekilmiştir.

12.Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin başarılarında gözlemlenebilir bir artış oldu mu?

Projeye katılan öğrencilerin başarılarında gözlemlenebilir bir artış olup olmadığına dair soruya ilişkin cevaplar tablo 30’da gösterilmiştir. Buna göre katılımcı 52 (%100) öğretmenden 23 kişi (%44,2) evet, 21 kişi (%40,2), kısmen 8 kişi (%15,4) hayır cevabını vermiştir. Evet ve kısmen cevapları en yüksek frekansı olan cevaplardır.

Proje çalışmaları sırasında hareketliliğe katılacak öğrencilerin ders ve davranış notu yüksek olanların arasından seçilmesinin projeye katılan öğrencilerin başarılarında gözlemlenebilir bir artış sağladığını ifade eden öğretmene ait alıntı şu şekildedir.

“...Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin başarıları gerçekten yükseldi. Okulda projeyi kullanarak öğrencilere yeni alışkanlıklar kazandırmayı amaçladık. Öğrenciler için tüm yıl sürecektir bir yarışma hazırladık. Okulda okul kurallarına uyan, derslerine çalışan ve arkadaşları ile en iyi geçinen öğrencilerden dört tanesini İngiltere’ye götüreceğimizi öğrencilere açıkladık. Öğrencilere, öğretmenleri ve arkadaşları not verdi bunların ortalamalarını alındı. Biz de en çok puan alanları İngiltere’ye ve Romanya’ya götürdük...”(Görüşme alıntısı: H. S. İngilizce öğretmeni)

Bu alıntıda öğrencilerin gösterdikleri performansa dayalı olarak proje ortağı okulları ziyaret ile ödüllendirilmesinin okulda meydana getirdiği değişim vurgulanmıştır.

Projeye katılan öğrencilerin zaten başarılı öğrenciler olduğunu ifade ederek projenin öğrenci başarısını etkileyen bir fayda sağlamadığı fikrini taşıyan öğretmene ait görüşme alıntısı şu şekildedir.

“...Proje çalışmalarına seçilen öğrencilerin çoğunluğu zaten başarılı, sorumluluk sahibi öğrencilerdi. Bu sebeple öğrencilerde gözlenebilir bir başarı artışı olmadı...”(Görüşme alıntısı: F. E. İngilizce öğretmeni)

Bu alıntıda proje ekibine seçilen öğrencilerin özellikle başarılı öğrencilerden seçilmesinin projeden beklenen öğrenci başarısında artış amacını gerçekleştiremediği ifade edilmektedir.

1.3. Öğrenciler açısından

1.3.1 Uygulanan Comenius projelerinin öğrencilerin kişisel gelişimleri ve okula olan ilgi düzeylerine ait frekans ve yüzdelik değerleri

Tablo 31.
Uygulanan Comenius Projelerinin Öğrencilerin Kişisel Gelişimleri ve Okula Olan İlgi Düzeyleri Üzerindeki Etkisi

Sorular	Evet		Kısmen		Hayır	
	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
1.Proje çalışmaları yabancı dil bilgisi seviyenizi geliştirdi mi?	48	61,5	22	28,2	8	10,3
2.Proje çalışmaları bilgisayar ve internet kullanım becerinizi geliştirdi mi ?	49	62,8	18	23,1	11	14,1
3.Proje çalışmaları ortaklık yaptığımız ülkelerle ilgili genel kültür düzeyinizi artırdı mı?	49	62,8	24	30,8	5	6,4
4.Proje çalışmaları sosyal becerilerinizin gelişmesini sağladı mı?	53	67,9	20	25,6	5	6,4
5.Proje çalışmaları kendime olan öz güven duygunuzun artmasını sağladı mı?	59	75,6	14	17,9	5	6,4
6.Proje çalışmaları öğretmenlerle olan ilişkinizi geliştirdi mi?	49	62,8	21	26,9	8	10,3
7.Proje çalışmaları okula olan ilginizi artırdı mı?	38	48,7	28	35,9	12	15,4
8.Proje çalışmaları grup çalışması yapmak ve takım ruhu ile çalışabilme kabiliyetinizi geliştirdi mi?	52	66,7	24	30,8	2	2,6
9.Proje çalışmaları projede yer almayan arkadaşlarınızla aranızdaki sosyal ilişkileri zayıflattı mı?	8	10,3	5	6,4	65	83,3

1.Proje çalışmaları yabancı dil bilgisi seviyenizi geliştirdi mi?

Proje çalışmalarının öğrencilerin yabancı dil seviyelerine katkıda bulunup bulunmadığına dair soruya verilen cevaplar tablo 31’de gösterilmiştir. Buna göre 78 öğrenciden (%100), 48 kişi (%61,5) evet, 22 kişi (%28,2) kısmen, 8 kişi (%10,3) hayır cevabını vermiştir. Evet ve kısmen cevaplarını tercih edenlerin frekansı yüksektir.

Litunya.’ya giderek hareketliliğe katılan ve orada kaldığı sürede yabancı dil kullanım yeteneğini geliştirdiğini ifade eden öğrenciye ait görüşme alıntısına aşağıda yer verilmiştir.

“...Projede Litunya’ya gittik ve orada 15 gün kaldık. Döndüğümde İngilizcem çok gelişmişti...”(Görüşme alıntısı: R.E. Lise 2. sınıf öğrencisi)

Bu alıntıda proje kapsamında başka ülkeleri ziyaret ederek öğrenilen yabancı dili uygulama fırsatı bulunmasının etkileri üzerinde durulmuştur.

Proje kapsamında öğrencilerin hareketliliklere katılamasa bile ortaklık yapılan ülke öğrencileriyle internet aracılığı ile iletişim kurması sağlanmıştır. Bu faaliyetin öğrencinin yabancı dil bilgisine katkı sağladığını düşünen öğrenciye ait alıntı aşağıda verilmiştir.

“...Projede bizim okuldan 17 kişinin mektup arkadaşı oldu. Benim arkadaşım İspanyol’du. Onunla sürekli internetten görüştük. İlk başlarda İngilizce yazmak zor gelse de şimdi biraz daha iyiyim...”(Görüşme alıntısı: A.F. 8.sınıf öğrencisi)

Bu görüşme alıntısında öğrencilerin e-posta yoluyla proje ortağı ülkelere öğrencilerle görüşmesinin öğrencinin yabancı dil seviyesini kısmen de olsa geliştirmesi üzerinde durulmuştur.

Proje süresince projenin yabancı dil bilgisi seviyelerine katkısı olmadığını düşünen ve bunun sebebini hareketlilik ya da diğer proje faaliyetlerine katılamamaya bağlayan öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışması sırasında biz sadece resim çizdik. Yabancı öğretmenler de okulumuza bir defa geldi, bizim sınıfımızda ülkelerini tanıtan resimler gösterdiler. İngilizce öğretmenimizde onların konuştuklarını Türkçeye çevirdi...”(Görüşme alıntısı: İ.K. 8. sınıf öğrencisi)

Bu görüşme alıntısında öğrencilerin proje kapsamında yabancı dil bilgilerini geliştirecek faaliyetlerin yapılmaması ve projelerin öğretmen merkezli yürütülmesi sonucunda öğrencinin yabancı dil bilgisine bir etkisi olmaması üzerinde durulmuştur.

2.Proje çalışmaları bilgisayar ve internet kullanım becerinizi geliştirdi mi ?

Proje çalışmalarının öğrencilerin bilgisayar ve internet kullanım becerisine katkısına yönelik soruya toplam 78 kişiden (%100), 49 kişi (%62,8) evet, 18 kişi (%23,1) kısmen, 11 kişi (%14,1) hayır cevabını tercih etmişlerdir. Evet ve kısmen cevaplarını verenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmaları sırasında öğrenciler arasında proje logosunun çizim yarışmasının yapılarak öğrencilerin projeye katılımını amaçlayan çalışmaların öğrencilerin bazı bilgisayar programlarını öğrenmesiyle sonuçlanmasını örnek veren öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Projemizin logosunu bizim okul hazırladı. Okulda logo yarışması yapıldı. Logoyu çizmek için bilgisayarda yeni programlar öğrenmek zorunda kaldım. Şuanda bu programları tam olarak kullanamıyorum ama yine epey yol kat ettim...”(Görüşme alıntısı: S.K A.Güzel Sanatlar Lisesi lise 2 öğrencisi)

Bu görüşme alıntısında öğrencilerin projeye fiili katılımları ile sağlanan kazanımların oluş süreci üzerinde durulmuştur.

Proje çalışmaları sırasında öğrencilerin yürüttüğü faaliyetlerin internet ve bilgisayar teknolojilerinin kullanımını gerektirmediğini ifade eden ve bu sebeple projenin bu yönde bir fayda sağlamadığını ifade eden öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları sırasında bizler tiyatro hazırladık. Bilgisayarla ilgili bir iş yapmadık...”(Görüşme alıntısı: F.D. 7. Sınıf öğrencisi)

Görüşme alıntısında proje faaliyetlerinin öğrencilerin bilgisayar kullanma becerilerine hitap etmemesi sonucu öğrencilerin bu tür bir kazanım elde edememeleri üzerinde durulmuştur.

3.Proje çalışmaları ortaklık yaptığımız ülkelerle ilgili genel kültür düzeyinizi artırdı mı?

Proje çalışmalarının öğrencilerin ortaklık yapılan ülkelerle ilgili genel kültür düzeyini artırıp artırmadığına yönelik soruya ilişkin cevaplar tablo 31’de verilmiştir. Toplam 78 kişiden (%100) ,49 kişi (%62,8) evet, 24 kişi (%30,8) kısmen, 5 kişi (%6,4) hayır cevaplarını vermişlerdir. Evet ve kısmen cevabını tercih edenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmaları sırasında öğrencilere ortak ülkelerin öğretmenlerinin kendi ülkelerini anlatması ile proje ortağı ülkeler hakkında bilgi sahibi olduğunu ifade eden öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje sırasında okulumuza diğer ülkelerden gelen öğretmenler ders anlattı. Derste bize kendi ülkelerini tanıttılar birde bize poster hediye ettiler...” (Görüşme alıntısı: D.T. 7. sınıf öğrencisi)

Bu alıntıda ortak ülkelerin proje toplantıları sırasında gidilen ülkelerde kendi kültürlerini tanıtan dersler yapmalarının ortaya çıkardığı sonuç vurgulanmıştır.

Proje çalışmalarının ortaklık yapılan ülkelerle ilgili olarak genel kültür seviyesinin artmamasını hareketliliğe yalnızca öğretmenlerin katılmasına bağlayan öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Biz ortak ülkelere gitmedik sadece öğretmenlerimiz gitti...”(Görüşme alıntısı: H. K. 6. sınıf öğrencisi)

Bu görüşme alıntısında öğrenci başka kültürleri öğrenme yolunu o ülkede bulunmak olarak değerlendirmektedir. Hareketliliğe sadece öğretmenlerin katılması sebebiyle proje ortağı ülkelerin kültürlerini öğrenemediğini vurgulamaktadır.

4.Proje çalışmaları sosyal becerilerinizin gelişmesini sağladı mı?

Proje çalışmalarının öğrencilerin sosyal becerilerine olan katkısına dair soruya 78 kişiden (%100), 53 kişi (%67,9) evet, 20 kişi (%25,6) kısmen, 5 kişi (%6,4) hayır’ı tercih etmişlerdir. Evet ve kısmen cevaplarını tercih edenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmaları sırasında üstlendiği görevi yerine getirmek için yaptığı çalışmaları örnek göstererek projenin sosyal becerisini artırdığını ifade eden öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmaları sırasında okulumuza gelecek olan öğrencilere Aksaray’ı tanıtmaktan ben sorumluydum. Bunun için turizm

ofislerini, tarihi yerleri gezdim, bilgi topladım sonrada gelen misafirlere sunum yaptım...”(Görüşme alıntısı: N.Z. Lise 2. sınıf öğrencisi)

Bu alıntıda proje çalışmaları sırasında öğrenciye görev verilmesi ve bu görevin öğrencinin organizasyon ve kendini ifade edebilme gibi sosyal becerilerini artırmasının üzerinde durulmuştur.

Proje kapsamında yapılan sergi açma faaliyetini sosyal becerini geliştirmeye yönelik bir faaliyet olarak görmeyen ve bu soruya hayır cevabı veren deneğe ait görüşme alıntısına aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje kapsamında biz sosyal becerimizi geliştirecek bir şey yapmadık. Sadece resimler çizip onlarla sergi yaptık ...”(Görüşme alıntısı: M.B 7. Sınıf öğrencisi)

Bu alıntıda öğrenci yapılan faaliyetin sosyal becerilerini geliştirmediğini ifade etmesine rağmen resim sergisi gibi organizasyonlarda yer almanın kendini ifade etme kabiliyetini geliştirdiğini göz ardı etmektedir.

5.Proje çalışmaları kendime olan öz güven duygunuzun artmasını sağladı mı?

Proje çalışmalarının öğrencilerin öz güven duygusunun artırıp artırmadığına dair soruya yönelik cevaplar tablo 31’de gösterilmiştir. Buna göre toplam 78 kişiden (%100), 59 kişi (%75,6) evet, 14 kişi (%17,9) kısmen, 5 kişi (%6,4) hayır cevaplarını tercih etmişlerdir. Evet ve kısmen cevabını tercih edenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmaları kapsamında ortaya çıkardığı ürünün ortaklık yapılan ülkede beğenilmesi ve kitapta yer almasını örnek vererek proje çalışmalarının öz güven duygusunu geliştirdiğini ifade eden öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Benim çizdiğim resmi Polonyalı öğretmenler çok sevdiler ve bastırdığımız kitabın 6.sayfasına koydular. Benim için gurur verici bir durum...”(Görüşme alıntısı: G.S 8. sınıf öğrencisi)

Bu alıntıda öğrencinin ortaya koyduğu eserin sadece kendi öğretmenlerince değil proje ortağı olan ülke öğretmenlerince de beğenilip kitapta yer verilmesi öğrencinin kendine olan güveni artırması üzerinde durulmuştur.

Proje çalışmalarında herhangi bir faaliyet yapmadığını ve bu sebeple projelerin öz güven duygusunun gelişmesine katkıda bulunmadığını ifade eden öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Projede pek çok işi öğretmenler yaptı. Bizler ise ortaklık yaptığımız ülkenin kültürü ile ilgili birkaç doküman toplamaktan başka bir şey yapmadık...”(Görüşme alıntısı: M.K. Lise 2. sınıf öğrencisi)

Bu alıntıda proje kapsamında yapılacak olan faaliyetlerin öğrenci merkezli olmadan uygulanmasının ortaya çıkardığı dezavantajlar vurgulanmıştır.

6.Proje çalışmaları öğretmenlerle olan ilişkinizi geliştirdi mi?

Proje çalışmalarının öğretmen ve öğrenci ilişkilerine katkısına dair soruya, toplam 78 kişiden (%100), 49 kişi (%62,8) evet, 21 kişi (%26,9) kısmen, 8 kişi (%10,3) hayır'ı tercih etmişlerdir. Evet ve kısmen cevabını tercih edenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmaları sırasında birlikte hareketliliğe katıldığı öğretmenini daha iyi tanıma fırsatı bulduğunu ifade eden öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Projede öğretmenimle birlikte İngiltere’de bir hafta geçirdik. Aslında görüldüğü kadar sert bir insan olmadığını orada fark ettim...”
(Görüşme alıntısı: N.Y lise 2. sınıf öğrencisi)

Bu görüşme alıntısında öğrencinin öğretmeni ile okul dışında sosyal ilişki kurmasının ortaya çıkardığı fayda üzerinde durulmuştur.

Proje çalışmaları sırasında yapılan faaliyetlerin öğretmenlerle olan ilişkileri geliştirecek faaliyetler olmadığını ifade ederek projenin öğretmen öğrenci ilişkisinin gelişimine katkıda bulunmadığını belirten öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Bizim okulun projesinde biz sadece okula gelen misafirlere halk oyunu sunduk. Bu oyunu zaten iki yıldır oynuyoruz. Onun dışında öğretmenlerle ilişkilerimizi kuvvetlendirecek bir faaliyet de yapmadık...”(Görüşme alıntısı: F. A. Lise 3. sınıf öğrencisi)

Bu alıntıda proje kapsamında yeni faaliyetlerin gerçekleştirilmemesinin ortaya çıkardığı sonuç üzerinde durulmuştur.

Yukarıdaki iki alıntı da aynı projede yer alan öğrencilere aittir. proje kapsamında yapılan faaliyetlerin yeri ve şekli öğrenci görüşlerini tamamen farklı yönlerde olacak şekilde ortaya çıkarmaktadır. Birinci alıntıda öğrenci proje faaliyetlerinin bir ayağında öğretmeni ile yurt dışına çıktığı için öğretmeni daha iyi tanıma fırsatı bulduğunu ifade ederken, ikinci alıntıda öğrenci proje faaliyetlerinin başka bir ayağında her zaman ortaya koydukları bir oyunun bir daha sergilenmesinin bir fayda sağlamadığını ifade etmektedir.

7.Proje çalışmaları okula olan ilginizi artırdı mı?

Proje çalışmalarının öğrencilerin okula ilgisine yönelik tutumlarına etkisine ilişkin soruya yönelik cevaplar tablo 31’de sunulmuştur. Buna göre toplam 78 kişiden (%100), 38 kişi (%48,7) evet, 28 kişi (%35,9) kısmen, 12 kişi (%15,4) hayır cevabını tercih etmişlerdir. Evet ve kısmen cevabını tercih edenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmaları sırasında misafir öğrencilerle sürekli birlikte vakit geçirmenin okulu daha eğlenceli bir mekân haline getirdiğini ifade ederek projenin okula olan ilgisini artırdığını belirten öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje süresince okulumuza gelen 12 öğrenciyle aynı yatakhane de kaldık, beraber derse bile girdik bu süre içerisinde okul çok eğlenceliydi...” (Görüşme alıntısı: B.A. Lise 3. sınıf öğrencisi)

Bu alıntıda farklı kültürlerden gelen öğrencilerle okulun ve yatakhane nin paylaşılmasının yarattığı farklılık hissinin öğrencilerde oluşturduğu etki üzerinde durulmuştur.

Proje çalışmaları sırasında okullarına ortaklık yaptıkları ülkelerden öğrencilerin gelmesi fakat bu okuldan öğrencilerin hareketliliğe katılamaması sonucunda hayal kırıklığı yaşayarak projenin okula olan ilgisini artırmadığını düşünen deneğe ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Projede öğretmenlerimiz yurt dışına gitti biz hiç gitmedik. Ama bizim okulumuza dışarıdan öğrenciler geldi...” (Görüşme alıntısı: F.O. 7. sınıf öğrencisi)

Proje çalışmaları sırasında okullarında öğrencileri misafir etmeleri öğrencilerde onların diğer ülkelere gideceği izlenimini yaratmıştır. Bu beklentinin gerçekleşmemesi kendi okullarında ortaklık yaptıkları ülke çocuklarını misafir ederken yaşadıkları hazzı tam tersine çevirmesi üzerinde de durulmuştur.

8.Proje çalışmaları grup çalışması yapmak ve takım ruhu ile çalışabilme kabiliyetinizi geliştirdi mi?

Proje çalışmalarının öğrencilerin grup çalışması yapmak ve takım ruhu ile çalışabilme kabiliyetini artırıp artırmadığına yönelik soru maddesine, toplam 78 katılımcıdan (%100), 52 kişi (%66,7) evet, 24 kişi (%30,8) kısmen, 2 kişi (%2,6) hayır cevaplarını vermişlerdir. Evet ve kısmen cevaplarını tercih edenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmaları sırasında arkadaşları ile birlikte takım çalışması yaptıklarını, proje ürünü olan broşürü birlikte hazırlamalarını örnek gösteren öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Projede arkadaşlarla birlikte bölgemizin tanıtım broşürünü hazırladık, fotoğraf çekme ekibi, yazıları hazırlama ekibi ve düzenlemeyi yapma ekibi olmak üzere üç ekiptik...”(Görüşme alıntısı: A.A. Lise 2. sınıf öğrencisi.)

Bu alıntıda proje ürünü hazırlamak için proje ekibindeki öğrencilerin iş bölümü yaparak birlikte çalışmalarının ortaya çıkardığı sonuç üzerinde durulmuştur.

Projede takım çalışması gerektiren faaliyetlerin sadece hareketlilik kapsamında yapılan faaliyetler olduğunu ve kendisinin de hareketliliğe katılamadığı için proje çalışmalarının takım ruhu ile çalışabilme becerisini kazandırmadığını ifade eden öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Projede birlikte çalışma gerektirecek faaliyet yurt dışında halk oyunları sergilemektir. Bende ekipte olmadığım için takım çalışmalarına katılamadım...”(Görüşme alıntısı: M.S. lise 3. sınıf öğrencisi.)

Bu alıntıda öğrenci proje ekibinde olmasına rağmen ekip çalışmasına katılamamasının sebebini sadece halk oyunları ekibinde yer alamamasına bağlamaktadır. Ayrıca proje ekibinde olmasına rağmen yurt dışına gidememesinin onda yarattığı hayal kırıklığı da onu proje ekibinden uzaklaştırmıştır.

9.Proje çalışmaları projede yer almayan arkadaşlarınızla aranızdaki sosyal ilişkileri zayıflatı mı?

Proje çalışmalarının bu çalışmada yer almayan öğrencilerle aralarındaki sosyal ilişkileri zayıflatıp zayıflatmadığına dair soruya ilişkin cevaplara tablo 31’de yer verilmiştir. Buna göre toplam 78 katılımcıdan (%100) ,8 kişi (%10,3) evet, 5 kişi (%6,4) kısmen, 65 kişi (%83,3) hayır cevabını tercih etmişlerdir. Hayır cevabını verenlerin frekansı yüksektir.

Proje çalışmalarına katılım ölçütlerinin daha önceden belirlenmiş olması sebebiyle proje çalışmalarında yer almayan arkadaşları ile aralarında sorun yaşanmadığını ifade eden öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Proje çalışmasına zaten gönüllü olanlar katıldı ayrıca İngilizcesi iyi olanlar öncelikliydi. Kimse ile aramda bir kırgınlık olmadı...(Görüşme alıntısı: A.N. Lise 3. sınıf öğrencisi.)

Proje çalışmalarının başlangıcında proje ekibinin önceden kurulması ve objektif ölçütler belirlemesinin sonucunda öğrenciler arasında herhangi bir sorun çıkarmadığı bu alıntıda vurgulanmaktadır.

Proje alışmaları sırasında ev sahipliği yapmak isteyen tüm öğrencilere misafir öğrenci verilmemesi sebebiyle arkadaşları ile olan ilişkisinin bozulduğunu ifade eden öğrenciye ait alıntıya aşağıda yer verilmiştir.

“...Projede okula gelecek öğrencileri misafir etmek isteyen diğer arkadaşlarıma misafir öğrenci verilmedi, ama bana verildi bu sınıfta bazı arkadaşlarla aramı bozdu...”(Görüşme alıntısı: E. K. 6. Sınıf öğrencisi.)

Bu alıntıda okula gelen konukların misafir edilmesinde öğrenciler arasında rekabetin yaşanmasının öğrencilerin sosyal ilişkileri üzerindeki etkisi üzerinde durulmuştur.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde görüşme sonuçlarına göre ortaya çıkan sonuç ve bulgular yer alacaktır.

Projelerin, projeye katılan yönetici ve öğretmenlerin kişisel gelişimi üzerindeki etkisine yönelik görüşme alıntılarını incelediğimizde projelerin her iki katılımcı grubunda planlı çalışma becerisini geliştirmesine katkıda bulunduğu gözlenmiştir. Projelerin bir takvime göre işlemesi ve her okulun bu işleyişte bir görevinin olması planlı çalışmayı zorunlu kılmış ve bunun sonucu olarak da planlı çalışma becerisini geliştirmiştir. Proje çalışmalarının planlı çalışma becerisine katkısı olmadığını düşünen katılımcıların görüşme alıntılarında ise bu durumun sebebinin proje çalışmalarının İngilizce öğretmeni merkezli yapılması olarak gösterilmektedir. Benzer sonuç olarak; Haspolat ve Özkılıç (2007), Comenius Projelerinde Karşılaşılan Güçlükler ile ilgili yaptıkları çalışmalarında projelerin özellikle İngilizce öğretmeni merkezli yapılması sebebiyle İngilizce öğretmenlerine ek yük getirdiği sonucuna ulaşmışlardır.

Proje çalışmalarının yabancı dil bilgisine etkisine dair soruya verilen cevaplara göre, projeler yabancı dil bilgisini pozitif yönde etkilemektedir. Görüşme alıntılarında bazı yönetici ve öğretmenlerin proje sırasında özellikle yabancı dil öğrenmeye zaman ayırdıkları belirtilmektedir. Projelerin yabancı dil seviyesine katkısı olmadığını düşünenlerin görüşmelerinde projede sadece bir defa yurt dışına çıkmaları gerektiği için yabancı dil öğrenmeye ihtiyaç duymadıkları ifade edilmiştir. Literatürde Türkoğlu ve Türkoğlu (2006) projelerde en büyük sorunun yabancı dil bilen personelin az olması olduğunu ifade etmişlerdir.

Projelerin katılımcılara eğitimde yeni yöntem ve teknikleri kazandırdığı görüşme sonuçlarında ortaya çıkmıştır. Görüşme alıntıları incelendiğinde İngilizce öğretmenlerinin kazanımları arasında dil öğretiminde Avrupa ülkelerinde kullanılan yeni bilgisayar programlarını öğrenerek kendi derslerinde kullandıkları ifade edilmiştir. Projenin eğitim öğretimde yeni teknikler kazanmaya yardımcı olmadığını düşünenlerin görüşme alıntılarında bunun sebebinin iletişimi engelleyen dil problemi olduğu çıkarılmaktadır.

Proje çalışmalarının bilgisayar ve internet kullanım becerisine büyük oranda katkıda bulunduğu görüşme sorularına verilen yanıtlardan anlaşılmaktadır. Görüşme alıntılarında göre bunun sebebinin proje faaliyetlerinde iletişimin çoğunlukla en ucuz yol olan internet üzerinden yapılması ve proje sonuç ürünlerinin çoğunlukla bilgisayar ortamında hazırlanan görsel ve işitsel materyaller olmasıdır. Projelerin internet ve bilgisayar kullanım becerisini artırmadığını düşünen deneğin alıntısında bunun sebebinin projede internet ve bilgisayar kullanılarak yapılan faaliyetlerin bu beceriyi geliştirecek kadar yüksek seviyede olmadığı vurgulanmıştır. Bayrakçı (2005), AB Eğitim hedefleri ve Milli Eğitim Bakanlığı hedefleri arasında bilgi iletişim teknolojisinin yoğun bir biçimde eğitimde kullanılması ilkesinin bulunduğunu belirtmiştir.

Proje çalışmalarında katılımcıların çok yüksek bir oranı ortaklık yaptıkları ülkelerle ilgili genel kültür düzeyinin arttığını ifade etmiştir. Sadece bir yönetici projede ortaklık yaptıkları ülkelerle ilgili genel kültür seviyesinin artmadığını ifade etmiştir. Bunun sebebinin de gidilen ülkeyi daha önceden tanınmasına ve ortak ülkelerle ikili ilişki kuramamasına bağlamaktadır.

Görüşme sonuçlarına göre, proje çalışmaları yönetici ve öğretmenlerin inisiyatif kullanma becerisinin ve öz güven duygusunun gelişmesine yardımcı olmuştur. Görüşme alıntılarında çok uluslu bir projede çalışarak ürün ortaya çıkarmanın özgüveni artırdığı ifade edilmiştir.

Proje çalışmalarının öğretmenler ve yöneticilerin öğrencilerle olan ilişkilerini geliştirdiği görüşme sonuçlarında gözlenmiştir. Proje çalışmalarının öğrencilerle olan ilişkinin gelişmesine olan katkısı yöneticiler arasında daha yüksek orandadır. Proje çalışmalarının öğrencilerle olan ilişkiyi geliştirmediğini düşünenler bunun sebebinin ya proje faaliyetlerinin birkaç öğretmen rehberliğinde yapılmasına ya da öğrencilerle birlikte hareketlilik yapamamalarına bağlamaktadırlar.

Proje çalışmalarının takım ruhu ile çalışabilme kabiliyetini geliştirdiği görüşme sonuçlarından ortaya çıkan başka bir durumdur. Takım ruhunu geliştirmediğini düşünenler bu durumun sebebini proje faaliyetlerinin birkaç öğretmen merkezli yapılmasına ve proje ekibi içerisindeki görev dağılımının iyi yapılmamasına bağlamaktadır.

Proje çalışmaları öğretmen ve yöneticilere yeni yöntem ve teknikleri kullanma ve öğrenme fırsatı vermiştir. Yöneticilerin tamamı proje çalışmalarının bu yönde katkısı olduğunu düşünürken öğretmenlerden çok az bir oranda katılımcı (%7,7) proje çalışmaları sırasında yeni yöntem ve teknikler öğrenmediklerini ifade etmiş bununda sebebini yabancı dil bilgisinin yetersizliğine bağlamışlardır.

Öğretmen ve yöneticilerin proje çalışmalarının okul yöneticileri ile öğretmenler arasındaki ilişkiyi artırması konusunda görüşleri birbirlerine yakın olsa da sadece öğretmenlerden 2 kişi (%3,8) proje çalışmalarının bu yönde bir katkısı olmadığını düşünmektedir. Bunun da sebebini hareketlilik sırasında öğretmen ve yöneticiler arasında yaşanan kişisel sorunlara bağlamaktadırlar.

Proje çalışmalarının velilerin okula olan ilgisine etkisine dair görüşler incelendiğinde, proje faaliyetlerinin okullarda veli katılımını sağlayacak yönde yapıldığında etkili olduğu görülmektedir.

Proje çalışmalarının bazı okullarda veliler tarafından algılanamayarak sadece öğretmenlerin yurt dışına çıkması ve derslerin boş geçmesi olarak değerlendirilmesi sebebiyle zararlı görüldüğü öğretmenler ve yöneticiler tarafından ifade edilmiştir.

Proje çalışmalarının okulun fiziki ortamının iyileşmesine katkıda bulunduğunu ifade eden öğretmen ve yöneticilerin oranları birbirine yakındır. Görüşme alıntılarında ise fiziki ortamın iyileşmesine katkısının en etkili sebebinin okullarda ortak ülkelerle yapılan toplantılar olduğu ifade edilmiştir.

Projelerin okulun idari iş yüküne etkisine ilişkin yönetici ve öğretmen görüşleri arasında farklılıklar vardır. Projelerin okulun idari iş yükünü artırdığını düşünen öğretmenlerin sayısı yöneticilere göre daha azdır. Görüşme alıntılarında, yönetici ve öğretmenler bunun sebeplerini toplanması gereken resmi evrakların fazlalığına ve bu evrakların hazırlanma zamanının okulun idari iş yükünün en yoğun olduğu döneme rastlamasına bağlamaktadır.

Projelerin uygulanması sürecinde hareketlilik faaliyetleri sırasında derslerin boş geçmesinin eğitim öğretimi aksattığını düşünen yöneticilerin oranı %55,8 iken bu oran

öğretmenlerde % 5,8 dir. Öğretmenler hareketlilik sırasında kaybedilen zamanın telafisinin mümkün olduğunu ya da hareketlilikte geçen sürede kaybedilen zamanla edinimleri karşılaştırılınca kaybın fazla olmadığını görüşme alıntılarında ifade etmişlerdir. İdareciler ise hareketliliğe katılan personel içerisinde daima İngilizce öğretmenin olmasının en çok bu dersi etkilediğini düşünmekte ayrıca dersleri boş geçen öğrencilerin tüm okula zarar verdiğini görüşme alıntılarında ifade etmişlerdir.

Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin derslere olan ilgisinin arttığı hem yönetici hem de öğretmenlerin çoğunluğu tarafından ortaya konmuştur. Görüşme alıntılarında, özellikle proje faaliyetleri ile doğrudan ilişkili İngilizce ve görsel sanatlarla ilgili derslere öğrencilerin ilgisinin arttığı ifade edilmiştir. Proje faaliyetlerinin bu tür bir etkiye sahip olmadığını düşünen öğretmen ve yöneticiler ise bunun sebebinin ders müfredatı ile faaliyetlerin doğrudan ilişkili olmamasına ya da öğrencilerin proje faaliyetlerine doğrudan veya yoğun olarak katılmamasına bağlamaktadırlar.

Proje faaliyetlerine katılan öğrencilerin diğer sosyal faaliyetlere de katılma isteğinin kısmen arttığını düşünenlerin frekansı hem yönetici hem de öğretmenler arasında yüksektir.

Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin başarılarında gözlemlenebilir artış olduğunu ifade eden yönetici ve öğretmenlerin frekansı yüksektir. Görüşme alıntılarında özellikle proje ile doğrudan ilişkili derslerde başarının arttığını ifade etmektedirler. Yanı sıra projede hareketliliğe katılacak öğrencilerin başarılı öğrenciler arasından seçilmesi de öğrencilerin motivasyonunu artıran başka bir etken olmuştur.

Proje çalışmalarında projeye dâhil edilen öğretmen ve öğrenci sayısının artırılması durumunda proje yapan okullarda öğretmenlerden tayin isteyenlerin sayısı azalmakta kadroda süreklilik sağlanması konusunda pozitif bir etkisi olmaktadır. Özellikle kasaba okulları gibi öğrenci ve öğretmen sayısı az olan okullarda projeden yararlanan öğretmen ve öğrenci oranı fazla olduğu için projenin etkisi sadece proje ekibi üzerinde değil tüm okulda gözlenebilmektedir.

Proje çalışmalarının öğrenciler üzerindeki etkisi incelendiğinde projeye katılan öğrencilerin yabancı dil seviyelerinin gelişmesine katkıda bulunduğu sonucu çıkarılmaktadır. Proje çalışmalarının öğrenci merkezli yapılmadığı okullarda ise bu etkiyi görmek daha zordur. Aydoğan ve Şahin (2006), projelerin öğrencilerin dil gelişimine katkısının göz ardı edilemeyecek kadar fazla olduğunu ortaya koymuşlardır.

Proje alışmaları öğrencilerin bilgisayar ve interneti kullanmalarını zorunlu kıldığı için öğrencilerin bilgisayar ve internet kullanabilme kabiliyetlerini geliştirmekte ayrıca öğrencilerin bilgisayar ve interneti sadece oyun aracı olarak değil bir bilgi kaynağı olarak görebilmelerini de sağlamaktadır. Schulz ve arkadaşları (2002), projelerin öğrencilere bilgisayar kullanma becerisini kazandırdığını ifade etmiş ve projelerin bu sayede gelecekte de hayatımızda önemli bir yere sahip olacak bilgisayar ve internet teknolojisine hâkim bireyler yetiştirilmesine yardımcı olduğunu ortaya koymuştur.

Projelerin, ğrenci ürünlerinin kitaplarda ya da internet sitesinde yayınlanmasına olanak sağladığı için öğrencilerin öz güven duygusunu geliştirmektedir. Proje çalışmalarında hareketliliğe katılan hem öğrenciler hem de öğretmenler projeyi daha çok benimsemektedir. Anıl (2006), proje ekibinde olduğu halde hareketliliğe katılamayan yararlanıcıların projeden beklenen yararları elde edemediğini ifade etmiştir.

Proje çalışmalarına katılan öğrenciler sadece ortaklık yapılan ülkelerin değil aynı zamanda kendi ülkelerinin kültürlerini de daha iyi öğrenme ve araştırma fırsatı bulduklarını ifade etmişlerdir. Aydoğan ve şahin (2006), ortaklık yapılan ülkelerin kültürlerini öğrenme fırsatı bulduklarını ifade etmektedirler.

Proje çalışmalarına katılan yönetici ve öğretmenlerin lisans düzeyindeki eğitimleri de dahil olmak üzere yabancı dil eğitimi almışlardır, fakat proje sırasında yabancı dil konusunda yetersiz oldukları ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak ülkemizde verilen yabancı dil eğitimin yeterli olmadığı ortaya konabilir.

Projelerin konularından çok uygulanış süreci ve katılan kişi sayısı projenin okul, yönetici, ğretmen, ğrenci ve dersler üzerindeki etkisini farklılaştırmaktadır. Bu etkilerin istenen biçimde yaygınlıkta olabilmesi için bazı önlemler alınabilir.

Yöneticilerin idari iş yükünü azaltmak için yetki devri yapmadığı sonucuna ulaşılabilir.

Bu araştırmanın bir ileri safhası olarak projenin diğer ülkelerdeki ortakları üzerindeki etkileri araştırılarak elde edilen sonuçlar karşılaştırılabilir.

ÖNERİLER

Bu araştırmada elde edilen sonuçlarla geliştirilen öneriler yapılmıştır:

- Projelerden daha fazla fayda sağlanabilmesi için projeye okulun tüm personeli dâhil edilmelidir.
- Projeye katılacak personelin en azından başlangıç seviyesinde dil eğitimi alması öğretmen ve yöneticilerin projede elde edebilecekleri kazanımları artıracaktır.
- Bir projeye koordinatör ya da ortak kurum olarak katılmadan önce proje faaliyetlerinin mümkün olduğunca müfredatla uyumlu olması sağlanmalı ya da proje ile müfredatı uyumlu olan sınıflardaki öğrenciler proje ekibine alınmalıdır.
- Proje hazırlanmadan önce proje ekibinin tam olarak belirlenmesi projenin sadece İngilizce öğretmenleri merkezli olarak yürütülmesini önleyecektir.
- Proje kapsamında yapılan faaliyetlere öğrenci velilerinin katılımını sağlamak velilerin projelerin katkılarını öğrenmelerini kolaylaştıracak ve projeleri sadece öğretmenlerin hareketliliği olarak görmeyecektir.
- Ulusal Ajansın projenin kabul edildiği dönemde tam olarak okulları bilgilendirmesi projede yer alan okulların idari iş yükünün artışı azaltacaktır.
- Projelerin öğrenci merkezli yapılması hareketliliğe öğrenci katılımının artırılması öğrencilerin okula, derslere ve proje faaliyetlerine olan ilgisini artıracaktır.
- Proje çalışmalarında alışlagelmiş faaliyetler yerine daha farklı faaliyetlerin yapılması projeye olan ilginin artmasını ve projeden sağlanacak kazanımların çoğalmasını sağlayacaktır.
- Yetki devrinin yapılması idari iş yükünün azaltılmasını sağlayacaktır.
- Projedeki hareketliliklere farklı öğretmenlerin katılımı sürekli olarak aynı derslerin boş geçmesini önleyecektir. Ayrıca hareketliliklerin yarıyıl tatili ya da resmi tatil günleri gibi dönemlerde yapılması derslerin boş geçmesini engelleyecektir.

KAYNAKÇA

- ANIL, O. (2006) .“*Leonardo Da Vinci Projesinin (Hareketlilik) Mesleki Eğitime Katkısı*” Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.(Yayınlanmış Yüksek lisans Tezi), Ankara.
- AYDOĞAN, İ. ve ŞAHİN, E. (2006). Comenius Okul Ortaklıkları Projelerinin Comenius Projelerinin Amaçlarına Katkısı, *Educational Administration: Theory & Practice*, 48, 455–473.
- BAYRAKÇI, M. (2005). Avrupa Birliği ve Türkiye Eğitim Politikalarında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Mevcut Uygulamalar. *Milli Eğitim Dergisi*, 167, AB (Özel Sayısı),
- BAĞCI KILIÇ, G. (2001). Oluşturmacı Fen Öğretimi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 1, 9–22.
- BALCI, A.(2007).*Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem Teknik ve İlkeleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- ÇENGEL, A. Y. (2005). AB Sürecinde Rasyonel Eğitime Geçiş; Vizyon ve Misyon. *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı 167,AB (Özel Sayısı)<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/167/index3-cengel.htm> (Erişim Tarihi:11.10.2007).
- DİAMANTOPOULOU, A.(2006). The European Dimension in Greek Education in the context of the European Union. *Comparative Education*, 42, 131–151.
- DUMAN, T.(2001). Avrupa Birliği Eğitim Programları: Sokrates Programı. *Millî Eğitim Dergisi*, 149, 36–45.
- DPT (2003). *Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilciliği, Leonardo Da Vinci AB Mesleki Eğitim ve Eylem Programı 2000- 2006, Proje Sahipleri için Genel Rehber 2004*.
- DPT (2004). *AB Genel Eğitim Programı, Socrates II. Aşama 2000–2006 Başvuru Rehberi*, DPT- Ulusal Ajans Yayınları, s.26, Ankara
- EĞİTİMDE DİYALOG (2005). AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı,6, 7–11.
- EKİZ, D. (2003). *Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metotlarına Giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.

- ERBAKIRCI, M. (2005). *Görüşme Tekniği*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi) Ankara.
- EUROPEAN COMMISSION(2000). *Guide to programmes and actions-Education and Culture*, Office for Official Publications of the European Communities, Luxemburg
- HASPOLAT, E. ve ÖZKILIÇ, R. (2007). Comenius Okul Ortaklığı Proje Koordinatörlerinin Proje Süreçleri Konusundaki Görüşleri. *Eurasian Journal of Educational Research*, 27, 163–177.
- KARASAR, N. (1995). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık
- LIBOTTON A, VAN BRAAK J. & GAROFALO, M.(2002). ATEE Interactive Coordination and Educational Monitoring of Socrates Comenius Action 3 Projects. *European Journal of Teacher Education*, 25, p. 1.
- MAHİROĞLU, A. (2005). Avrupa Birliği Ülkelerinde Yeni Eğitim Politikaları Yaşam Boyu Öğrenme. *Milli Eğitim Dergisi*, 167, AB (Özel Sayısı).
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/167/index3-mahiroglu.htm>
(ErişimTarihi:11.10.2007).
- METİNSOY, M. ve EROĞLU, M. (2004). *Değişen Dünya ve Türkiye'nin Dış Politika Gündemi*. İstanbul: Don Kişot Yayınları.
- REKKEDAL T. & DYE A.(2006). The Norwegian School of Information Technology and NKI Distance Education. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 8(2), 1-21.
- SAĞLAM M. ve KÜRÜM D. (2005). Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinde Öğretmen Eğitiminde Yapısal Düzenlemeler ve Öğretmen Adaylarının Seçimi. *Milli Eğitim Dergisi*, 167, AB (Özel Sayısı)
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/167/index3-kurum.htm>
(ErişimTarihi:11.10.2007).
- ŞENVER, E. (2003). İkinci Rönesans, *Altın Bilezik AB LDV Mesleki Eğitim Programı Haber Bülteni*, 1, 1–9.
- SCHULZ-ZANDER, R., BÜCHTER, A., & DALMER, R. (2002). The Role Of Ict As A Promoter of Students' Cooperation. *Journal of Computer Assisted Learning*, 18, 438–448.

SOCRATES REHBERİ (2003). AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı, 41–55.

<http://www.trplatform.org/vatandaslik-ve-insan-haklari/119578-turkiye-ab-iliskilerinin-kronolojisi-vatandaslik.html> (Erişim Tarihi:11.10.2007)

<http://www.ua.gov.tr/istatistikler> (Erişim Tarihi:01.08.2006)

<http://www.ua.gov.tr/socrates> (Erişim tarihi:20.12.2007)

<http://europa.eu.int>. (Erişim Tarihi: 06.10.2007)

<http://www.abgs.gov.tr> (Erişim Tarihi: 12.18.2007)

<http://www.tbmm.gov.tr> (Erişim Tarihi: 12.18.2007)

http://egitism.inonu.edu.tr/AB_Kronoloji.htm (Erişim Tarihi: 11.10.2007)

<http://www.e-twinning.net> (Erişim Tarihi: 24.01.2008)

<http://www.antimai.org/ab/abkronoloji.htm> (Erişim Tarihi:01.07.2007)

<http://www.ikv.org.tr/kurumlar.php> (Erişim Tarihi:01.07.2007)

<http://ankara.meb.gov.tr/abprojeler> (Erişim Tarihi: 05.10.2007)

<http://www.ua.gov.tr/programafisleri> (Erişim Tarihi:10.11.2007)

TURAN, K. (2005). Avrupa Birliğine Giriş Sürecinde Türk-Alman Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılarak Değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 167, AB (Özel Sayısı), <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/167/index3-turan.htm> (Erişim Tarihi:11.10.2007)

TUZCU, G. (2002). Avrupa Birliği'ne Geçiş Sürecinde Türk Eğitiminin Planlanması. *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı. 155–156. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/155-156/tuzcu.htm> (Erişim Tarihi:11.10.2007).

TÜRKOĞLU A. (2005). Avrupa Birliği Sürecinde Eğitimi Etkileyen Faktörler. *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı 167, AB (Özel Sayısı). <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/167/index3-turkoglu.htm> (Erişim Tarihi:11.10.2007).

TÜRKOĞLU, Ş.ve TÜRKOĞLU, R. (2006). Comenius 1 Okul Ortaklıkları Projelerine Başvuruda Bulunan Okul Yönetici ve Koordinatör Öğretmenlerin Görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(12), 125–154.

TÜRK ULUSAL AJANSI (2000). *AB Eğitim Programı 2000–2006 İkinci Aşama*. Türk Ulusal Ajansı Yayını, Ankara, 16–22.

- TÜRK ULUSAL AJANSI (2005). *2005 Genel Eğitim Programı Haber Bülteni Comenius Özel Sayısı*. Türk Ulusal Ajans Yayını, Ankara, 1–13.
- TÜRK ULUSAL AJANSI YAYINLARI (2005). *Bologna Süreci Rehberi*. Ankara.
- TÜRK ULUSAL AJANSI (2006). *Hareketlilik İşletim Planı*. Türk Ulusal Ajansı Yayını, Ankara.
- TÜRK ULUSAL AJANSI (2008). *Eğitim ve Gençlik Dergisi*, 2, 32.
- YAŞAR, B.(2006) *Avrupa Birliği’ne Tam Üyelik Sürecinde “Avrupa Birliği Eğitim Ve Gençlik Programları” nın İncelenmesi ve Türk Eğitim Sisteminin Bu Programlardan Yararlanma Düzeyinin Analizi*. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul.
- YAYAN. M. (2003). AB Eğitim Programları ve Türkiye’nin Yararlanma Kabiliyeti. *Milli Eğitim Dergisi*, 158. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/158/yayan.htm> (Erişim Tarihi:01.08.2006).
- YILDIRIM, A. ve ŞİMŞEK, H. (2003). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

EK A.: İZİN BELGESİ

T.C.
AKSARAY VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.68.00.03-666-77
Konu : Araştırma

000815

4 OCAK 2008

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi : a) 28/02/2007 tarih ve B.08.0.EGD.0.33.05.311.311/1084 sayılı Makam onayı ile yürürlüğe giren "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma Ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin Ve Uygulama Yönergesi"
b) Niğde Üniversitesi Eğitim Programları Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Yalçın DİLEKLİ'nin 08/01/2008 tarihli dilekçesi.
c) Valilik Makamının 28/02/2007 tarih ve B.08.0.EGD.0.33.05.311.311/1084 sayılı oluru.
d) Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma Değerlendirme Komisyonunun 10/01/2008 tarihli Araştırma Değerlendirme Formu (Form:2).

İlgi (b) dilekçe ile, Niğde Üniversitesi Eğitim Programları Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Yalçın DİLEKLİ'nin İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumlarında "Aksaray İlinde 2006 -2007 yıllarında Uygulanan Comenius Projelerinin Öğrenci, Öğretmen, Okullar ve Dersler üzerindeki Etkinliklerinin İncelenmesi." konulu anket çalışması yapması istenilmektedir.

Yapılması istenilen anket çalışmasına ilişkin formlar, ilgi (a) yönerge hükümleri doğrultusunda ilgi (c) olur ile oluşturulan komisyon tarafından incelenerek düzenlenen ilgi (d) Araştırma Değerlendirme Formunda "28/02/2007 tarih ve B.08.0.EGD.0.33.05.311.311/1084 sayılı Makam onayı ile yürürlüğe giren "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma Ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi"ne göre müracaat incelenmiş olup, komisyonumuzca uygulanmasında bir sakınca görülmemiştir." denilmekte olup, söz konusu anketin yapılması, Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, olurlarınıza arz ederim.

Eren KOÇAŞ
İl Millî Eğitim Müdürü V.

OLUR
14/01/2008
Taceddin ÖZEREN
Vali a.
Vali Yardımcısı

İl Millî Eğitim Müdürlüğü Sofulu Mahallesi
Hasas Caddesi No:1 68100 AKSARAY
Tel : 0 382 213 68 40, 212 00 12, 212 64 94
Faks : 0 382 213 68 14

EK B 1.: Öğretmen –İdareci Soru Formu

Bu anket; A.B. Eğitim ve Gençlik Projeleri'nin bir türü olan "Comenius Projeleri'nin" projeye katılan okullar, öğretmenler, öğrenciler ve dersler üzerindeki etkisinin araştırılması amacıyla hazırlanmıştır. Ankette toplanan bilgiler bilimsel amaçlı olarak kullanılacak ve ankete katılanların isimleri açıklanmayacak ya da toplanan veriler bilimsel bir amaç dışında kullanılmayacaktır.

Anket 21 sorudan ve üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm daha sonra mülakat yapmak amacıyla kişisel bilgiler içermektedir.

Katılımlarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Yalçın DİLEKLİ
Niğde Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I

Kişisel Bilgiler

Okul Adı:.....

Okul Türü: 1 () Okul Öncesi 2 () İlköğretim 3 () Ortaöğretim 4 () Mesleki Eğitim

Proje Yararlanıcısının;

Adı –Soyadı:.....

Okuldaki Görevi: 1 () İdareci 2 () Öğretmen

Branşı:

Öğretmenin Yaşı: 1 () 25 Yaş ve altı 2 () 26-35 3 () 36-45 4 () 46-55 5 () 56 ve üzeri

Öğretmenin Cinsiyeti: 1 () Kadın 2 () Erkek

Öğretmenin Hizmet Yılı: 1 () 5 yıl ve daha az 2 () 6-10 3 () 11-15 4 () 16 ve üzeri

Kurumda Proje çalışmalarına Katılan Kişi Sayısı (Proje çalışmalarından sorumlu Öğretmen veya idareci tarafından doldurulacaktır.)

Öğretmen Sayısı : Kız Erkek

Öğrenci Sayısı:

BÖLÜM II

- 1.Proje çalışmaları planlı çalışma becerimi artırdı.
1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır
- 2.Proje çalışmaları yabancı dil bilgisi seviyemi artırdı.
1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır
- 3.Proje çalışmaları eğitimde yeni öğretim yöntem ve teknikleri öğrenmemi sağladı.
1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır
4. Proje çalışmaları bilgisayar ve internet kullanım becerimi geliştirdi.
1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır
5. Proje çalışmaları ortaklık yaptığımız ülkelerle ilgili genel kültür düzeyimi artırdı.
1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır
- 6.Proje çalışmaları inisiyatif kullanma ve öz güven duygumu geliştirdi.
1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır
7. Proje çalışmaları öğrencilerle olan ilişkimi geliştirdi
1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır
8. Proje çalışmaları grup çalışması yapmak ve takım ruhu ile çalışabilme kabiliyetimi geliştirdi.
1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır
9. Proje çalışmaları okuldaki öğretmen ve idareciler arasındaki ilişkiyi kuvvetlendirdi.
1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

BÖLÜM III

Dersler ve Okul Üzerindeki Etkisi;

- 1.Proje çalışmaları öğretimde yeni yöntem ve teknikleri araştırmaya ve kullanmaya sevk etti.
1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır
2. Proje çalışmaları okul personeli arasındaki işbirliğini artırdı.
1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır
3. Proje çalışmaları okul yönetiminin öğretmen ve öğrenciye olan desteğini artırdı.
1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

4. Proje çalışmaları okul-aile birliği ve diğer sivil toplum örgütleri ile olan ilişkiyi artırdı.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

5. Proje çalışmaları velilerin okula olan ilgisini artırdı.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

6. Proje çalışmaları okul çevresi ve sınıfların fiziki ortamının iyileşmesine katkı sağladı.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

7. Proje çalışmaları okulun idari iş yükünü artırdı.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

8. Proje çalışmaları hareketliliğe katılan personelin hareketlilik süresince derslere girememeleri eğitim-öğretimi olumsuz yönde etkiledi.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

9. Proje çalışmaları, katılan öğrencilerin derslere olan ilgisini artırdı.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

10. Proje çalışmaları, katılan öğrencilerin okula olan ilgisini artırdı.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

11. Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin proje dışındaki sosyal etkinliklere olan ilgisi arttı.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

12. Proje çalışmalarına katılan öğrencilerin başarılarında gözlemlenebilir bir artış oldu

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

EK B 2.: Öğrenci Soru Formu

Bu anket; A.B. Eğitim ve Gençlik Projeleri'nin bir türü olan "Comenius Projeleri'nin" projeye katılan öğrenciler ve dersler üzerindeki etkisinin araştırılması amacıyla hazırlanmıştır. Ankette toplanan bilgiler bilimsel amaçlı olarak kullanılacak ve ankete katılanların isimleri açıklanmayacak ya da toplanan veriler bilimsel bir amaç dışında kullanılmayacaktır.

Anket 9 sorudan ve iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm daha sonra mülakat yapmak amacıyla kişisel bilgiler içermektedir.

Katılımlarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Yalçın DİLEKLİ
Niğde Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I

Kişisel Bilgiler

Okul Adı:.....

Okul Türü: 1 () İlköğretim 2 () Ortaöğretim 3 () Mesleki Eğitim

Proje Yararlanıcısının;

Adı –Soyadı:.....

Öğrencinin Cinsiyeti: 1 () Kız 2 () Erkek

Öğrencinin Yaşı: 1 () 6-11 2 () 12-15 3 () 16 ve üzeri

BÖLÜM II

1.Proje çalışmaları yabancı dil bilgisi seviyemi artırdı.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

2.Proje çalışmaları bilgisayar ve internet kullanım becerimi geliştirdi.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

3.Proje çalışmaları ortaklık yaptığımız ülkelerle ilgili genel kültür düzeyimi artırdı.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

4.Proje çalışmaları sosyal becerilerimin gelişmesini sağladı.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

5.Proje çalışmaları kendime olan öz güven duygumun artmasını sağladı.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

6.Proje çalışmaları öğretmenlerle olan ilişkiyi geliştirdi.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

7.Proje alışmaları okula olan ilgimi artırdı.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

8.Proje alışmaları grup çalışması yapmak ve takım ruhu ile çalışabilme kabiliyetimi geliştirdi.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

9.Proje alışmaları çalışmalarına katılmayan arkadaşlarla katılan arkadaşlar arasında sosyal ilişkiler zayıfladı.

1 () Evet 2 () Kısmen 3 () Hayır

ÖZGEÇMİŞ

Öğrenim

2002. Erzurum Atatürk Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı.

1997. Konya Atatürk Sağlık Meslek Lisesi.

1994. Mevlana Orta Okulu.

1991. Atatürk İlköğretim Okulu.

İstihdam

2007 –.....Aksaray Anadolu Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi İngilizce Öğretmeni

2005 –2007 TOBB İlköğretim Okulu İngilizce Öğretmeni

2002 –2005 Ortaköy Lisesi İngilizce Öğretmeni

Yayın ve Diğer Çalışmalar

2006-..... Aksaray İl Milli Eğitim Müdürlüğü AB Projeleri Koordinasyon Birim Sorumlusu.

Gazi Osman Paşa Üniversitesi. 2007, 16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, “İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Karşılaştığı Engeli Aşmada Saldırganlığı Kaynak Görme Düzeyi” adlı sözlü bildiri.

Anadolu Üniversitesi. 2007, VI. Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu , “İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerin Karşılaştıkları Engelleri Aşmada Şiddeti Kaynak Görme Düzeyleri” isimli sözlü bildiri.